

Stichting IKEA Pensioenfonds

Jaarrapport 2019

INHOUDSOPGAVE

Pagina

BESTUURSVERSLAG

A	Voorwoord	2
B	Verslag van het bestuur	3
	1. Kerncijfers	4
	2. Karakteristieken van het pensioenfonds	7
	3. Financiële positie	13
	4. Governance	15
	5. Communicatie	18
	6. Pensioenparagraaf	20
	7. Beleggingenparagraaf	27
	8. Financiële paragraaf	32
	9. Risicoparagraaf	36
	10. Toekomstparagraaf	40
C	Verslag van het verantwoordingsorgaan	42
D	Samenvatting rapport visitatiecommissie	47

JAARREKENING

1	Balans per 31 december	53
2	Staat van baten en lasten	54
3	Kasstroomoverzicht	55
4	Toelichting behorende bij de jaarrekening	56
5	Toelichting op de balans	63
6	Toelichting op de staat van baten en lasten	82

OVERIGE GEGEVENS

7	Actuariële verklaring	89
8	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	91

BIJLAGEN

1	Verloopstaat deelnemers	100
2	Verklarende begrippenlijst	101

A VOORWOORD

VOORWOORD

Dit is het jaarrapport 2019 van Stichting IKEA Pensioenfonds (het pensioenfonds).

Het jaarrapport is verdeeld in het bestuursverslag, het verslag van het verantwoordingsorgaan, de samenvatting en aanbevelingen van het intern toezichtsorgaan (de visitatiecommissie) en de reactie van het bestuur daarop, de jaarrekening en overige gegevens.

In het bestuursverslag is informatie opgenomen over de beleidsmatige zaken die in 2019 hebben gespeeld, zowel op het gebied van pensioenen als op het gebied van beleggingen. Ook zijn daarin de karakteristieken zoals onder meer het profiel van het pensioenfonds, de organisatie en de kerncijfers weergegeven.

In de jaarrekening wordt het pensioenfondsvermogen en de mutaties daarin gedurende 2019 gepresenteerd en wordt een toelichting gegeven over de grondslagen voor de waardering en de mutaties in de beleggingsportefeuille.

Onder overige gegevens tot slot zijn de actuariële verklaring en de accountantsverklaring opgenomen.

In 2020 is de wereld getroffen door de uitbraak van Covid 19. Dit heeft ook een belangrijke negatieve impact op de waardering van de beleggingen van het pensioenfonds en daarmee op de ontwikkeling van de dekkingsgraad.

Het bestuur stelde het jaarrapport 2019 en de daarbij behorende staten voor De Nederlandsche Bank vast in juni 2020.

Het bestuur wil hierbij zijn dank uitspreken aan iedereen die zich in 2019 heeft ingezet voor het pensioenfonds.

Utrecht, 11 juni 2020

Bestuur

Angénis van den Clooster
Voorzitter

B VERSLAG VAN HET BESTUUR

1. KERNCIJFERS

Deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden, ultimo jaar

	2019		2018		2017		2016		2015	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Deelnemers	7.019	43,0	6.927	44,0	6.941	46,3	6.631	47,3	6.417	47,5
Gewezen deelnemers	8.928	54,7	8.484	53,9	7.767	51,8	7.147	51,0	6.914	51,1
Pensioengerechtigden	384	2,3	334	2,1	288	1,9	231	1,7	191	1,4
	<u>16.331</u>	<u>100,0</u>	<u>15.745</u>	<u>100,0</u>	<u>14.996</u>	<u>100,0</u>	<u>14.009</u>	<u>100,0</u>	<u>13.522</u>	<u>100,0</u>

Bijdragen van werkgevers en werknemers, saldo overdrachten van rechten, pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten (x € 1.000)

	2019	2018	2017	2016	2015
Premiebijdragen voor risico pensioenfondsen (van werkgevers en werknemers)	32.470	31.986	37.573	30.772	25.969
Saldo overdrachten van rechten voor risico pensioenfondsen	-911	-910	-84	5	-554
Pensioenuitkeringen	2.269	2.317	1.907	1.646	1.471
Pensioenuitvoeringskosten	1.238	1.315	1.171	1.454	1.300

Technische voorzieningen, stichtingskapitaal en reserves, belegd vermogen (x € 1.000) en dekkingsgraad (%)

	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Technische voorzieningen					
- voor risico pensioenfondsen	507.651	384.843	342.236	323.662	261.780
Stichtingskapitaal en reserves	23.108	25.005	48.700	13.825	11.104
Beleggingen					
- voor risico pensioenfondsen	548.476	411.770	392.797	348.270	276.040
Overige activa	681	282	498	351	802
Saldo overige vorderingen en schulden	-18.398	-2.204	-2.359	-11.134	-3.958
Totaal aanwezig vermogen	<u>530.759</u>	<u>409.848</u>	<u>390.936</u>	<u>337.487</u>	<u>272.884</u>
Actuele dekkingsgraad	104,6	106,5	114,2	104,3	104,2
Beleidsdekkingsgraad	104,5	113,1	111,3	100,5	109,8
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,6	104,7	104,8	104,9	105,1
Vereiste dekkingsgraad	118,4	121,1	121,7	123,9	122,2

De technische voorziening wordt berekend op basis van de rentetermijnstructuur (RTS) die wordt voorgeschreven door DNB. In deze RTS wordt rekening gehouden met de Ultimate Forward Rate (UFR). Dit is een correctie op de marktrentecurve voor looptijden vanaf 20 jaar.

Verdeling beleggingsportefeuille voor risico pensioenfondsen (x € 1.000)

	31-12-2019		31-12-2018		31-12-2017		31-12-2016		31-12-2015	
		%		%		%		%		%
Vastgoedbeleggingen	7.074	1,3	4.915	1,2	5.218	1,3	4.542	1,3	2.520	0,9
Aandelen	200.847	37,9	142.729	34,8	160.733	41,1	108.677	32,2	73.821	27,2
Vastrentende waarden	294.460	55,5	232.089	56,6	211.116	53,9	178.328	52,8	151.516	55,8
Derivaten	-3.299	-0,6	4.635	1,1	380	0,1	-3.349	-1,0	2.991	1,1
Overige beleggingen	31.003	5,9	25.916	6,3	14.049	3,6	49.632	14,7	40.808	15,0
	<u>530.085</u>	<u>100,0</u>	<u>410.284</u>	<u>100,0</u>	<u>391.496</u>	<u>100,0</u>	<u>337.830</u>	<u>100,0</u>	<u>271.656</u>	<u>100,0</u>
Bij: Derivaten met een negatieve waarde	18.391		1.486		1.301		10.440		4.384	
	<u>548.476</u>		<u>411.770</u>		<u>392.797</u>		<u>348.270</u>		<u>276.040</u>	

Beleggingsopbrengsten en kosten vermogensbeheer risico pensioenfondsen (x € 1.000)

	2019	2018	2017	2016	2015
Directe beleggingsopbrengsten	45.106	380	-5.729	5.530	958
Indirecte beleggingsopbrengsten	49.090	-8.013	25.617	32.262	-9.081
Kosten van vermogensbeheer	-1.264	-828	-781	-806	-730
	<u>92.932</u>	<u>-8.461</u>	<u>19.107</u>	<u>36.986</u>	<u>-8.853</u>

Beleggingsrendement voor risico pensioenfondsen

	2019	2018	2017	2016	2015
	%	%	%	%	%
Beleggingsrendement (bruto)	22,8	-1,6	5,7	14,0	-2,5
Beleggingsrendement (netto)	22,3	-2,0	5,3	13,5	-2,9
Benchmark rendement	22,1	-2,0	4,4	13,6	-2,6

De genoemde rendementpercentages zijn inclusief renteafdekking.

Kosten pensioenuitvoering

	2019	2018	2017	2016	2015
Pensioenuitvoeringskosten (x € 1.000)	1.238	1.315	1.171	1.454	1.300
Aantal actieve deelnemers + pensioengerechtigden (normdeelnemer)	7.403	7.261	7.229	6.862	6.608
Kosten pensioenuitvoering per normdeelnemer (x € 1)	167	181	162	212	197

Kosten vermogensbeheer (% ten opzichte van het gemiddeld belegd vermogen)

	2019	2018	2017	2016	2015
	%	%	%	%	%
Beheerkosten	0,29	0,29	0,29	0,34	0,35
Transactiekosten (*)	0,05	0,10	0,04	0,03	0,09
Totale kosten vermogensbeheer	0,34	0,39	0,33	0,37	0,44

(*) Door een "look through" bij de transactiekosten zijn vanaf 2018 ook de transactiekosten binnen de beleggingsfondsen opgenomen. Een uitgebreide toelichting is opgenomen in de paragraaf 'Kostentransparantie'.

2. KARAKTERISTIEKEN VAN HET PENSIOENFONDS

Profiel

Stichting IKEA Pensioenfonds - afgekort STIP - statutair gevestigd te Amsterdam is opgericht op 24 september 2007. De laatste statutenwijziging was per 25 juni 2014. STIP is een ondernemingspensioenfonds en is aangesloten bij de Pensioenfederatie.

Het pensioenfonds stelt zich statutair ten doel het verlenen, het verzekeren of het doen verzekeren van pensioenen en/of andere uitkeringen in de meest ruime zin aan of ten behoeve van deelnemers, gewezen deelnemers en hun nabestaanden. Hiertoe wordt voor de aangesloten werkgevers, IKEA BV Nederland gevestigd te Amsterdam en Inter IKEA Systems BV en Inter IKEA Services BV beide gevestigd te Delft, eind 2019 voor 7.019 deelnemers, 8.928 gewezen deelnemers/slapers en 384 pensioengerechtigden ruim € 530 miljoen aan vermogen beheerd.

Missie, visie en strategie

Het pensioenfonds heeft een missie, een visie en strategie geformuleerd.

Missie

Stichting IKEA Pensioenfonds wil een betrouwbare uitvoerder zijn van de pensioenregeling van IKEA Nederland BV, Inter IKEA Systems BV en Inter IKEA Services BV. Zij wil deze op een transparante, kostenefficiënte wijze uitvoeren. Zij communiceert met haar belanghebbenden op een heldere en vooral begrijpelijke wijze.

Visie

Stichting IKEA Pensioenfonds is er voor haar deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Behoud van koopkracht is belangrijk. Ze streeft naar evenwichtigheid in haar keuzes en kijkt daarbij naar de deelnemerspopulatie, kosten, risico en rendement. Stichting IKEA Pensioenfonds vindt pensioenbewustzijn van haar deelnemers belangrijk en hanteert een communicatiestijl die past bij IKEA. Pensioengelden worden zorgvuldig en maatschappelijk verantwoord belegd. Stichting IKEA Pensioenfonds kijkt ook naar buiten en houdt het veranderende pensioenlandschap in de gaten en staat open voor de dialoog met de sociale partners over de juiste inrichting van het pensioen van de deelnemers.

Strategie

Uitvoering

Het pensioenfonds streeft een solide, professioneel en kostenbewust beleid na in lijn met de wet- en regelgeving en de Code Pensioenfondsen. De uitvoering wordt regelmatig geëvalueerd.

Beleggingsbeleid

Het pensioenfonds belegt in overeenstemming met de risicohouding zoals bepaald door sociale partners. Investment beliefs vormen een belangrijke basis voor de keuze voor beleggingsproducten, waarbij er actief beleid is voor duurzaam beleggen. Stichting IKEA Pensioenfonds gedraagt zich als een prudent person, de pensioengelden worden op een solide en kostenefficiënte wijze beheerd. Er wordt een beleggingsstrategie en jaarlijks beleggingsplan opgesteld. Het beleggingsbeleid wordt regelmatig geëvalueerd.

Communicatie

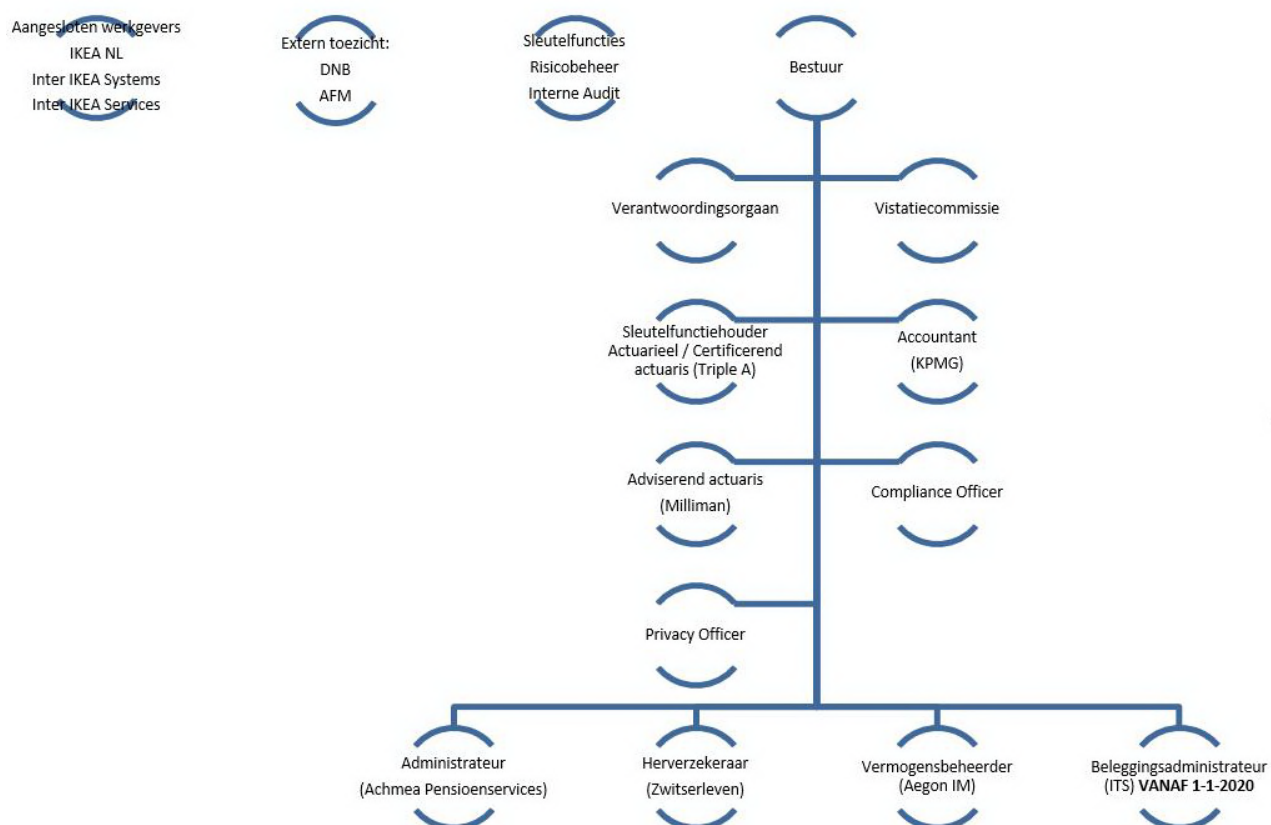
De communicatie van het pensioenfonds is tijdig, correct, duidelijk en evenwichtig, passend bij de deelnemer, gewezen deelnemer en pensioengerechtigde. De communicatie bevat onder meer de risico's van de pensioenregeling en voldoet aan de eisen van Pensioen 1-2-3. Er wordt een communicatiestrategie gevoerd op basis van 'digitaal, tenzij' en jaarlijks een communicatieplan opgesteld. Het communicatiebeleid en de communicatiestrategie worden regelmatig geëvalueerd. De aangesloten werkgevers worden betrokken bij de uitvoering van de communicatiestrategie.

Governance

Het bestuur moet op haar taak berekend zijn. Daar waar een verschil is tussen de aanwezige en de gewenste deskundigheid, worden individueel dan wel collectief opleidingen gevolgd. Het pensioenfonds besteedt daar waar wenselijk bewust activiteiten uit en gebruikt externe adviseurs. In deze combinatie beschikt het bestuur over voldoende countervailing power. De governance wordt regelmatig geëvalueerd. Het bestuur besteedt nadrukkelijk aandacht aan integraal risicomanagement en de beheerstructuur van het vermogensbeheer.

Organisatie

In het vervolg van dit hoofdstuk beschrijven wij de organisatie van het pensioenfonds gedurende 2019 aan de hand van onderstaand schema.

Bestuur

STIP kent een paritair bestuursmodel. Het bestuur benoemt de bestuursleden. Drie leden worden voorgedragen door de werkgever. De twee bestuursleden namens de deelnemers worden voorgedragen door de FNV en de Werknemersvereniging IKEA Medewerkers (WIM). Daarnaast kiezen de pensioengerechtigden één bestuurslid. Bestuursleden worden benoemd voor een periode van vier jaar en treden af conform een rooster van aftreden. Een bestuurslid dat is benoemd in een tussentijdse vacature treedt af op het tijdstip waarop degene die hij opvolgt zou zijn afgetreden. Aftredende bestuursleden kunnen direct herbenoemd worden. De maximale zittingstermijn bedraagt 12 jaar.

De voorzitter wordt door het bestuur gekozen voor de duur van twee jaar uit afwisselend de werkgevers- of werknemersvertegenwoordiging; de secretaris/vicevoorzitter wordt in dezelfde periode gekozen uit de andere geleding dan de voorzitter.

Per eind 2019 was de bestuurssamenstelling als volgt:

Naam	Functie	Geleding	Benoemd per	Einde zittingstermijn
Albert Martens	Secretaris	Werkgever	01.01.2011	Juni 2022
Henk van der Meer	Lid	FNV	24.02.2014	Juni 2021
Angénis van den Clooster	Voorzitter	WIM	10.06.2015	Juni 2023
vacature	Lid	Pensioengerechtigden		
Mariska Zegwaard	Lid	Werkgever	16.09.2015	Juni 2020
Rob Werkman	Lid	Werkgever	10.02.2016	Februari 2024

Het bestuur van STIP heeft in het verslagjaar besloten tot herbenoeming van Rob Werkman per 10 februari 2020 als bestuurslid voor een periode van vier jaar. Het bestuur heeft DNB op 31 januari 2020 geïnformeerd over deze herbenoeming.

Het bestuur van STIP heeft in het verslagjaar besloten tot herbenoeming van Angénis van den Clooster per 10 juni 2019 als bestuurslid voor een periode van vier jaar. Het bestuur heeft DNB op 21 mei 2019 geïnformeerd over deze herbenoeming.

Het bestuur heeft in het verslagjaar Angénis van den Clooster gekozen als voorzitter van het bestuur. Op 27 juni 2019 heeft DNB besloten in te stemmen met de functiewijziging van Angénis van den Clooster. Albert Martens is per 27 juni 2019 secretaris van het bestuur.

Op 12 maart 2020 heeft de FNV Henk van der Meer teruggetrokken als bestuurslid en Jethro Warbroek voorgedragen. Het bestuur heeft Jethro Warbroek benoemd als bestuurslid voor een eerste zittingstermijn. De zittingstermijn gaat in op 28 mei 2020, de datum waarop DNB instemde met zijn benoeming.

Het bestuur heeft op 12 september 2019 Elles Rutjes benoemd tot aspirant bestuurslid namens de werkgevers. Elles woont de bestuursvergaderingen bij. Aanmelding voor een aanvangstoetsing als bestuurslid bij DNB vindt niet eerder plaats dan nadat Elles beschikt over geschiktheidsniveau A. Elles rondt naar verwachting in 2020 deze pensioenopleiding af.

Het bestuur werkt met portefeuilles. Per portefeuille zijn steeds twee bestuursleden verantwoordelijk: een eerste en een tweede portefeuillehouder. De eerste portefeuillehouder is eindverantwoordelijk. De tweede portefeuillehouder vervangt de eerste bij afwezigheid. Een bestuurslid is steeds eerste portefeuillehouder op een van de portefeuilles en tweede portefeuillehouder op een andere portefeuille. De invulling van de portefeuilles is zo geregeld dat er bij wegvallen van een portefeuillehouder maximaal twee portefeuilles worden geraakt. Doel van het werken met portefeuilles is dat de beleidsvoorbereiding efficiënter plaatsvindt. Portefeuillehouders houden de ontwikkelingen in hun portefeuille scherp in de gaten, zorgen voor agendering op de bestuursvergaderingen en nemen het voortouw bij de beleidsvoorbereiding.

De volgende portefeuilles worden onderscheiden: pensioenbeleid, vermogensbeheer, financiële zaken, risicomangement & compliance, uitbesteding en communicatie.

Nevenfuncties

In het kader van de transparantie zijn hieronder de relevante nevenfuncties van de bestuursleden opgenomen.

Bestuurslid	Organisatie	Nevenfunctie
Angénis van den Clooster	Kruijt Consultancy & Training	Onafhankelijk financieel planner, trainer
	Vereniging van Levensexecuteurs	Secretaris
	Stichting Levensexecutele Nederland	Secretaris

Bestuurslid	Organisatie	Nevenfunctie
Albert Martens	Ingka Services BV	Senior Advisor
	Retail School Leeuwaarden	Lid raad van advies
Mariska Zegwaard	Inter IKEA Systems BV	Finance Manager
	IKEA Museum AB	Bestuurslid
	Inter IKEA Management Consulting Shanghai Co. Ltd (China)	Bestuurslid
	Inter IKEA Systems Service AB	Bestuurslid
Rob Werkman	IKEA Group	Business Navigation Operations and Finance manager (BNOF/CFO)
Henk van der Meer	Bpf MITT	Werknemersvoorzitter en lid beleggingscommissie
	Bpf Tandtechniek	Vereffenaar
	Bpf Slagers	Bestuurslid en voorzitter risicocommissie

Beleggingsadviescommissie (BAC)

Per eind 2019 bestond de BAC uit Haitse Hoos en Mariska Zegwaard (aspirant-lid, per 28 mei 2020 goedgekeurd door DNB als lid). Bestuurslid Rob Werkman is sinds 14 juni 2018 toevoerder vanuit zijn functie als portfeuillehouder risicomanagement. De BAC wordt ondersteund door een extern beleggingsadviseur van Mercer. De BAC controleert de uitvoering van het door het bestuur vastgestelde beleggingsbeleid en adviseert over mogelijke aanpassingen van dit beleid.

Verantwoordingsorgaan

Het bestuur legt verantwoording af over het gevoerde beleid aan het verantwoordingsorgaan. Jaarlijks beoordeelt het verantwoordingsorgaan de werkwijze, het beleid en de keuzes van het bestuur van STIP. Het verantwoordingsorgaan geeft een schriftelijk en beargumenteerd oordeel, dat wordt opgenomen in het jaarverslag. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit vijf vertegenwoordigers namens de deelnemer, één vertegenwoordiger namens de pensioengerechtigden en één vertegenwoordiger namens de werkgever. Met uitzondering van deze laatste zijn de leden van het verantwoordingsorgaan gekozen na verkiezingen onder de deelnemers / pensioengerechtigden. De vertegenwoordiger namens de werkgever is aangewezen door de aangesloten werkgevers.

De samenstelling van het verantwoordingsorgaan per 31 december 2019 was als volgt:

Naam	Functie	Geleding	Benoemd per	Einde zittingstermijn
Jan van Ommeren	Voorzitter	Deelnemers	01.07.2014	31.08.2020
Caroline Heijman	Secretaris	Deelnemers	01.07.2014	31.08.2022
Frank Stellenboom	Lid	Deelnemers	16.12.2016	31.08.2020
Anne-Laure Filleul	Lid	Deelnemers	01.09.2018	31.08.2022
Peter Meuris	Lid	Deelnemers	01.09.2018	31.08.2020
Cecile Meulendijks	Lid	Pensioengerechtigden	01.07.2014	30.06.2022
Vincent Ijpelaar	Lid	Werkgever	16.05.2019	<i>onbepaalde tijd</i>

Het verantwoordingsorgaan heeft zich een oordeel gevormd over het door het bestuur gevoerde beleid in 2019. Het verslag van het verantwoordingsorgaan en een reactie van het bestuur zijn opgenomen in dit bestuursverslag.

Visitatiecommissie

Het bestuur heeft het intern toezicht vormgegeven door middel van een visitatiecommissie. In 2020, voor de visitatie over 2019, bestaat de visitatiecommissie - met instemming van het verantwoordingsorgaan - net als vorig jaar uit Piet Hein Oyens, Diana Horsmeier en Annemiek Vollenbroek. Over de visitatie in 2020 wordt later in dit bestuursverslag gerapporteerd.

Certificerend actuaris

De certificerend actuaris van het pensioenfonds is Pieter Heesterbeek van Triple A. Hij is in het verslagjaar door het bestuur benoemd (ook als sleutelfunctiehouder actuariel). Pieter Heesterbeek is de opvolger van René van der Meer van Milliman Pensioenen. Door deze benoeming is sprake van een externe scheiding tussen de functies van certificerend en adviserend actuaris. Voorheen was sprake van een intern volledige scheiding binnen Milliman Pensioenen. De certificerend actuaris controleert jaarlijks de technische voorzieningen en beoordeelt de financiële positie van het pensioenfonds. De certificerend actuaris sluit zijn controle af met een certificeringsrapport en een actuariële verklaring.

Accountant

De onafhankelijke accountant van het pensioenfonds is Frank van den Wildenberg van KPMG Accountants N.V. Hij controleert het bestuursverslag, de jaarrekening en de verslagstaten ten behoeve van DNB. Hij doet verslag van zijn werkzaamheden in de vorm van een controleverklaring en een verslag aan het bestuur. Hierin zijn opmerkingen en aanbevelingen over de administratieve organisatie en interne controle van STIP opgenomen.

Adviserend actuaris

Martin Wouda van Milliman Pensioenen adviseert het bestuur op actuariel gebied.

Sleutelfuncties

Het pensioenfonds kent drie sleutelfuncties:

- Risicobeheer
- Interne audit
- Actuariel

Het bestuur is verantwoordelijk voor de gekozen invulling van de sleutelfuncties en ziet er onder meer op toe dat de sleutelfunctiehouders steeds voldoen aan de vereiste geschiktheidseisen. Het bestuur houdt bij de inrichting van de sleutelfuncties rekening met de omvang en interne organisatie van het pensioenfonds en met de omvang, de aard, de schaal en de complexiteit van de werkzaamheden van het pensioenfonds.

De Nederlandsche Bank heeft op 22 oktober 2019 besloten in te stemmen met de benoeming door het bestuur van Pieter Heesterbeek als sleutelfunctiehouder actuarieel. De wijze waarop het pensioenfonds de sleutelfuncties risicobeheer en interne audit gaat invullen is afhankelijk van definitieve goedkeuring door De Nederlandsche Bank in 2020. Het bestuur heeft per 13 januari 2019 Rob Werkman tot waarnemend sleutelfunctiehouder van de risicobeheerfunctie en Mariska Zegwaard tot waarnemend sleutelfunctiehouder van de interne audit functie benoemd.

Compliance Officer

De compliance officer vervult een onafhankelijke rol binnen het pensioenfonds. De compliance officer controleert de naleving van de gedragscode. Hij adviseert en informeert, gevraagd én ongevraagd, verbonden personen over de uitleg en toepassing van de gedragscode. Kim Arts is door het bestuur op 16 april 2019 benoemd als compliance officer van STIP. Zij is in dienst van Ingka Services B.V. Zij is met haar werkzaamheden voor STIP begonnen in november 2019. Tot die tijd was Henk-Anne Rijma compliance officer van STIP.

Privacy Officer

De privacy officer ondersteunt het bestuur bij het opereren binnen de wettelijke kaders en zorgt ervoor dat privacy-aangelegenheden uniform en gecoördineerd worden opgepakt, ook naar derde partijen (verwerkers). In het verslagjaar fungerde bestuurslid Rob Werkman tijdelijk als privacy officer. Het bestuur streeft naar een structurele invulling in 2020.

Administrateur

De uitvoering van de pensioenregeling is uitbesteed aan Achmea Pensioenservices N.V. te Zeist. De administrateur verzorgt zowel de deelnemersadministratie als de financiële administratie van het pensioenfonds. Omdat de bestuursondersteuning ook wordt verzorgd door Achmea Pensioenservices, kan er sprake zijn van conflicterende belangen. Binnen Achmea Pensioenservices is daarom een strikte functiescheiding tussen ondersteuning en accountmanagement. Binnen het bestuur en de overige adviseurs is voldoende tegenkracht om adviezen van de bestuursadviseur op dit aspect te beoordelen.

Herverzekeraar

Sinds 1 januari 2011 houdt STIP grotendeels de sterfte- en arbeidsongeschiktheidsrisico's in eigen beheer. Het calamiteitsrisico is middels een stop-loss verzekering herverzekerd bij Zwitserleven. Het herverzekeringscontract met Zwitserleven heeft een looptijd van 5 jaar tot 31 december 2020.

Vermogensbeheerder

Het vermogensbeheer wordt verzorgd door Aegon Investment Management B.V. te Den Haag. De vermogensbeheerder belegt de pensioenpremies volgens de door het bestuur vastgestelde beleggingsrichtlijnen. De beleggingsrichtlijnen bevatten de regels waarbinnen de vermogensbeheerder moet opereren.

Beleggingsadministrateur

Sinds 1 januari 2020 is de beleggingsadministratie en onafhankelijke performancemeting uitbesteed aan Institutional Trust Services B.V. te Rotterdam.

3. FINANCIËLE POSITIE

Financieel Toetsingskader

Vanaf 1 januari 2015 is het huidige Financieel Toetsingskader (FTK) van toepassing. Met deze regelgeving beoogt de wetgever het Nederlands pensioenstelsel minder gevoelig voor dagkoersen, en daarmee stabiel te maken. De regels voor toeslagverlening zijn sinds 2015 strenger geworden. Toeslagen moeten toekomstbestendig zijn. Toekomstbestendig betekent dat als een toeslag op de pensioenen wordt verleend niet alleen het komend jaar, maar ook naar verwachting de daaropvolgende jaren kan worden toegekend.

Dekkingsgraden

Voor de berekening van de actuele dekkingsgraad schrijft DNB het gebruik van een rentetermijnstructuur inclusief Ultimate Forward Rate (UFR) voor. De UFR is een modelmatige benadering van de marktrente voor pensioenverplichtingen met een termijn langer dan 20 jaar. Het bestuur is van mening dat de UFR een rekenrente is, die niet volledig aansluit bij de werkelijke marktsituatie. De ontwikkeling van de financiële situatie wordt daarom ook gevolgd op basis van de lagere dekkingsgraad op marktrente, dus zonder rekening te houden met de UFR.

De beleidsdekkingsgraad is leidend voor alle beleidsmaatregelen. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de dekkingsgraad van de afgelopen 12 maanden en is daarmee minder afhankelijk van de dagkoersen dan de actuele dekkingsgraad. Daar staat tegenover dat fluctuaties op de financiële markten 12 maanden zullen doorwerken.

Het is belangrijk dat de beleidsdekkingsgraad waarop het bestuur stuurt, wordt berekend op basis van de juiste tussentijdse (financiële) informatie over de pensioenverplichtingen. Juiste en tijdige informatie is tevens van wezenlijk belang voor de maand- en kwartaalrapportages aan DNB. Daarom zijn afspraken gemaakt over de manier waarop de beleidsdekkingsgraad wordt vastgesteld.

Sinds het einde van het tweede kwartaal van 2015 is de beleidsdekkingsgraad lager dan de vereiste dekkingsgraad en is sprake van een tekort. Het bestuur heeft hierop een herstelplan opgesteld en ingediend bij DNB. Het pensioenfonds heeft op 16 maart 2020 een geactualiseerd herstelplan ingediend bij DNB. Hierbij zijn zoals door DNB aangegeven de nieuwe maximale parameters gehanteerd voor verwachte rendementen en minimale voor de verwachte inflatie; het meetkundig rendement vanaf 2020 is flink lager geworden. Het verwachte herstel gaat minder snel dan zoals in het herstelplan 2019 doorgerekend. (Gedeeltelijke) indexatie wordt ook minder snel verwacht en is ook lager in vergelijking met het herstelplan 2019. Het herstel is wel tijdig, dat wil zeggen binnen 10 jaar (namelijk in 2025), naar een dekkingsgraad boven de 119% (VEV). Er hoeft niet te worden gekort, of te worden bijgestort. Er is geen verlengde hersteltermijn van 11 of 12 jaar, zoals is toegestaan door minister Koolmees als bijzondere maatregel, nodig. Dat kan wel aan de orde zijn wanneer de dekkingsgraad zich eind 2020 op of vlakbij de kritische dekkingsgraad van 90% bevindt. Het bestuur zal in dat geval een evenwichtige belangenafweging moeten maken en in overleg moeten treden met sociale partners over bijstorting om korting van de pensioenen te voorkomen.

Op 4 juni 2020 heeft DNB laten weten in te stemmen met het herstelplan 2020.

De actuele dekkingsgraad per eind 2019 was lager dan per eind 2018. Een belangrijke rol hierin speelt de daling van de rente. De contante waarde van de verplichtingen nam hierdoor toe en zorgde voor een daling van de dekkingsgraad. Voor STIP was deze daling groter dan gemiddeld vanwege het jonge deelnemersbestand (en daardoor een lange looptijd en hoge rentegevoeligheid van de verplichtingen). Hoewel 2019 een goed jaar voor de beleggingen van het pensioenfonds was en daardoor het aanwezig vermogen van het pensioenfonds flink is toegenomen, was de stijging van de technische voorziening met name door de daling van de rekenrente groter.

De beleidsdekkingsgraad was eind 2019 met 104,5% lager dan eind 2018 (113,1%). Omdat het 12-maand-gemiddelde in 2019 lager was dan dat in 2018.

De actuele dekkingsgraad van het pensioenfonds op basis van de UFR is eind 2019 uitgekomen op 104,6%. En op basis van de marktrente op 92,6% (eind 2018: 100,1%). De beleidsdekkingsgraad is eind 2019 - als genoemd - 104,5%. De minimaal vereiste dekkingsgraad is ultimo 2019 104,6% en de vereiste dekkingsgraad is 118,4%. Het pensioenfonds heeft dus nog een reservetekort en nu ook een dekkingstekort.

Naast bovenstaande dekkingsgraden kent het pensioenfonds ook nog de reële dekkingsgraad. Een reële dekkingsgraad van 100% wil zeggen dat het pensioenfonds volledig kan indexeren met de prijsinflatie conform een toekomstbestendig toeslagbeleid. Een toekomstbestendig toeslagbeleid houdt in:

1. Er mag geïndexeerd worden vanaf een beleidsdekkingsgraad van 110%.
2. Indexatie is alleen toegestaan als er voldoende vermogen is om deze indexatie ook in de toekomst te kunnen verlenen.

Gedeeltelijke toeslagverlening per 1 januari 2020 was niet mogelijk op basis van de financiële positie van STIP per 31 december 2019 en een beleidsdekkingsgraad onder de toeslaggrens van 110% (namelijk 104,5%). Begin 2020 heeft het bestuur besloten geen toeslag voor actieve deelnemers en voor gewezen deelnemers en pensioengerechtigden te verlenen.

De reële dekkingsgraad ultimo 2019 bedraagt 82,5%.

Wijziging fondsgrondslagen

Het bestuur heeft in het verslagjaar besloten om:

- de kostenopslag per eind maart 2019 te verhogen naar 2,2% van de technische voorziening plus een extra voorziening van (onveranderd) € 1,8 miljoen. Dit is in het jaarwerk 2019 verwerkt per jaarultimo;
- (nadat het verantwoordingsorgaan hierover positief had geadviseerd) de component voor toekomstige kosten in de premie te handhaven op 2,8% (daarvan wordt 2,2% toegevoegd aan de opslag voor kosten in de voorziening en 0,6% aan de extra kostenvoorziening, totdat deze is opgebouwd tot de benodigde € 1,8 miljoen) en
- de extra opslag van 4,6% op de schadereserve per eind maart 2019 te laten vervallen. Dit is in het jaarwerk 2019 verwerkt per jaarultimo.

In de zomer van 2019 heeft het CBS cijfers gepubliceerd over de levensverwachting voor verschillende opleidingsniveaus. Daaruit is naar voren gekomen dat de levensverwachting van hoogopgeleiden de afgelopen jaren is toegenomen, terwijl die van laagopgeleiden gelijk bleef. Het pensioenfonds maakt gebruik van fondsspecifieke correctiefactoren voor ervaringssterfte die zijn gebaseerd zijn op sterftetekansen per opleidingsniveau. Deze factoren zijn voor het laatst vastgesteld in december 2017. Het beleid van het pensioenfonds is om de correctiefactoren voor ervaringssterfte periodiek te evalueren. Het bestuur zal een nieuw onderzoek naar de ervaringssterfte doen in het najaar van 2020. Ten eerste omdat dan ook de nieuwe AG-prognosetafel is gepubliceerd en ten tweede omdat dan kan worden gesteund op extra data (een jaar extra waarnemingen).

4. GOVERNANCE

Zorgvuldig bestuur

Het pensioenfondsbestuur is zich bewust van zijn verantwoordelijkheden. Onder de verantwoordelijkheden van het bestuur valt het naleven van de statuten, de reglementen, de relevante wet- en regelgeving en het beheersen van de risico's. Daarbij stelt het bestuur zich onafhankelijk op en werkt naar de principes van evenwichtige belangenbehartiging. Het pensioenfonds heeft een klachten- en geschillenprocedure. De eindverantwoordelijkheid voor de administratieve organisatie en de externe uitvoerders ligt ook bij het bestuur.

Code Pensioenfondsen

Tijdens de totstandkoming van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen stelden de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid de Code Pensioenfondsen op. Doel van de Code Pensioenfondsen is de verhoudingen binnen het pensioenfonds transparanter te maken, communicatie met de belanghebbenden te versterken en bij te dragen aan het versterken van 'goed pensioenfondsbestuur'. De Code Pensioenfondsen is per 1 juli 2014 wettelijk verankerd. De Monitoringcommissie Code Pensioenfondsen ziet toe op de naleving van de Code Pensioenfondsen.

Doel van de Code is het functioneren van pensioenfondsen verder te verbeteren én dit inzichtelijk te maken. De Code gaat in op de rol van het bestuur, het verantwoordingsorgaan en het intern toezicht. De Code bevat ook thema's als integraal risicomanagement, beloningen, diversiteit en verantwoord beleggen. Daarnaast geeft de Code weer hoe benoeming, ontslag en zittingstermijnen van bestuursleden en leden van andere organen worden geregeld.

De Monitoringcommissie Code Pensioenfondsen toetst of pensioenfondsen de Code naleven en kan aanbevelingen doen om de Code te verbeteren. In 2017 deed de commissie een aanbeveling voor een compactere Code. Een werkgroep van de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid ging hiermee aan de slag. Dat resulteerde in een nieuw voorstel waar de besturen van de Pensioenfederatie en de Stichting van de Arbeid akkoord mee gegaan zijn. In de nieuwe Code zijn de normen herschikt onder acht thema's (Vertrouwen waarmaken, Verantwoordelijkheid nemen, Integer handelen, Kwaliteit nastreven, Zorgvuldig benoemen, Gepast belonen, Toezicht houden en inspraak waarborgen, Transparantie bevorderen). Het aantal normen is teruggebracht van 83 naar 65. De normen zijn korter en duidelijker geformuleerd.

Minister Koolmees publiceerde de Code Pensioenfondsen 2018 in de Staatscourant van 3 oktober 2018. Daardoor is de Code wettelijk verankerd. Pensioenfondsen zijn verplicht de normen van de Code toe te passen, tenzij ze onderbouwd kunnen uitleggen een norm niet toe te passen ('pas toe of leg uit').

Het bestuur heeft voorgaande jaren al vastgesteld dat de meeste normen uit de Code worden nageleefd. In onderstaand overzicht wordt aangegeven aan welke norm nog niet wordt voldaan. De normen die betrekking hebben op het Belanghebbendenorgaan en de Raad van Toezicht zijn voor het pensioenfonds niet van toepassing.

Norm 33: In zowel het bestuur als in het VO of het BO is er ten minste één vrouw en één man. Er zitten zowel mensen van boven als van onder de 40 jaar in. Het bestuur stelt een stappenplan op om diversiteit in het bestuur te bevorderen.

Het bestuur heeft een diversiteitsbeleid conform de normen van de Code Pensioenfondsen. Het bestuur is van mening dat diversiteit geen doel op zich is, maar moet leiden tot meer vertrouwen in en grotere betrokkenheid bij het pensioenfonds bij de direct belanghebbenden en minder risico's door meer genuanceerde besluitvorming binnen de pensioenfondsorganen. Het bestuur streeft ernaar dat de verschillende pensioenfondsorganen een zo goed mogelijke afspiegeling vormen van de deelnemers in het pensioenfonds naar leeftijd en geslacht. Concreet betekent dit dat er minimaal één man en één vrouw en minimaal één persoon jonger en één persoon ouder dan 40 jaar zitting zouden moeten hebben in zowel bestuur als verantwoordingsorgaan.

Per 31 december 2019 bestaat het bestuur uit drie mannen en twee vrouwen. Er zijn geen bestuursleden jonger dan 40. Het verantwoordingsorgaan bestaat per 31 december 2019 uit vier mannen en drie vrouwen. Er is één lid jonger dan 40. Per eind 2019 wordt daarmee niet geheel voldaan aan de diversiteitsdoelstelling ten aanzien van het bestuur en het verantwoordingsorgaan. Voor het bestuur geldt dat er in het verslagjaar geen kandidaten jonger dan 40 jaar gevonden zijn.

De norm voor het opstellen van een stappenplan om diversiteit te bevorderen is nieuw in de Code Pensioenfondsen 2018. Het bestuur heeft dit nog niet besproken.

Oprachtaanvaarding sociale partners - STIP

De oprachtaanvaarding van de over 2019 uitgevoerde pensioenregeling is vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomsten die met de aangesloten werkgevers zijn afgesloten.

Geschiktheidsbevordering

Het bestuur vindt permanente scholing noodzakelijk, voor het bestuur als geheel en voor bestuursleden afzonderlijk. Het bestuur heeft in 2019 een kennissessie gevolgd over het Pensioenakkoord van sociale partners en kabinet en het advies van de Commissie parameters. Verder hebben de bestuursleden literatuur bijgehouden, seminars en lezingen op pensioengebied bijgewoond en ervaringen met andere bestuursleden uitgewisseld.

Zelfevaluatie bestuur

Het bestuur heeft het functioneren van het bestuur als geheel en van de individuele bestuursleden in het verslagjaar geëvalueerd. Bij de evaluatie is aan de orde gekomen of het bestuur voldoende geschikt en divers is en is bovendien gekeken naar gedrag en cultuur. Een externe en onafhankelijke consultant begeleidt het proces van de evaluatie eens per 3 jaar. Dat is gebeurd bij de evaluatie in 2019.

Diversiteit

Het bestuur heeft een diversiteitsbeleid, conform de normen van de Code Pensioenfondsen. Het bestuur is van mening dat diversiteit geen doel op zich is, maar moet leiden tot meer vertrouwen in en grotere betrokkenheid bij het pensioenfonds bij de direct belanghebbenden en minder risico's door meer genuanceerde besluitvorming binnen de pensioenfondsenorganen. Het bestuur streeft ernaar dat de verschillende pensioenfondsenorganen een zo goed mogelijke afspiegeling vormen van de deelnemers in het pensioenfonds naar leeftijd en geslacht. Concreet betekent dit dat er minimaal één man en één vrouw en minimaal één persoon jonger en één persoon ouder dan 40 jaar zitting zouden moeten hebben in zowel bestuur als verantwoordingsorgaan.

Per 31 december 2019 bestaat het bestuur uit drie mannen en twee vrouwen. Er zijn geen bestuursleden jonger dan 40. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit vier mannen en drie vrouwen. Er is één lid jonger dan 40. Per eind 2019 wordt daarmee niet geheel voldaan aan de diversiteitsdoelstelling ten aanzien van het bestuur.

Klachten- en geschillenregeling

STIP beschikt over een klachten- en geschillenregeling. De klachten- en geschillenregeling is voor belanghebbenden eenvoudig toegankelijk via de website van het pensioenfonds. In 2019 zijn geen klachten ingediend en is er geen gebruik gemaakt van de geschillenregeling.

Integriteitsbeleid / Gedragscode / Incidenten- en klokkenluidersregeling

STIP beschikt tevens over een integriteitsbeleid. Het bestuur analyseert systematisch het integriteitsrisico, inclusief het risico van belangenverstremming.

Ter voorkoming van belangenconflicten en van misbruik of oneigenlijk gebruik van de bij STIP aanwezige informatie heeft STIP een gedragscode opgesteld. Deze gedragscode geldt voor de bestuursleden, leden van het verantwoordingsorgaan en de door het bestuur aangewezen personen. In 2019 zijn geen onregelmatigheden geconstateerd.

Incidenten kunnen een gevaar vormen voor de integere en beheerste bedrijfsvoering van het pensioenfonds. Het bestuur van het pensioenfonds heeft een incidentenregeling vastgesteld. De incidentenregeling geeft aan welke stappen worden gevolgd als het vermoeden bestaat dat er sprake is van een incident binnen het pensioenfonds. Het doel van de regeling is het voorkomen van schade aan de beheerste en integere bedrijfsvoering en de goede naam van het pensioenfonds, alsmede het beperken van mogelijke gevolgschade. De regeling geeft aan hoe verbonden personen van het pensioenfonds incidenten kunnen melden en hoe met een melding zal worden omgegaan. De regeling bevat waarborgen voor de bescherming van de verbonden persoon die te goeder trouw melding maakt van een incident (klokkenluidersregeling).

In het verslagjaar is éénmaal sprake geweest van een incident (geen datalek) bij de pensioenadministrateur. Het bestuur is van het incident snel en adequaat op de hoogte gebracht. Er zijn maatregelen genomen om herhaling te voorkomen. Hiermee is het incident afgesloten.

Uitbesteding

De deelnemersadministratie, de financiële administratie en de bestuursondersteuning is uitbesteed aan Achmea Pensioenservices N.V. Achmea Pensioenservices is voor de uitvoering van de werkzaamheden van het pensioenfonds in het bezit van een ISAE 3402 type II rapportage en een ISAE 3000 (SOC 2) rapportage voor de IT processen (informatiebeveiliging, beschikbaarheid, integriteit van processen, vertrouwelijkheid en/of privacy). Deze rapportages zijn gecontroleerd door de accountant (EY) van Achmea Pensioenservices. In deze rapportages wordt geconcludeerd dat de beschreven bedrijfsprocessen bestaan en functioneerden gedurende de verslagperiode.

Het vermogensbeheer wordt verzorgd door Aegon Investment Management B.V. te Den Haag. De vermogensbeheerder belegt de pensioenpremies volgens de door het bestuur vastgestelde beleggingsrichtlijnen. De beleggingsrichtlijnen bevatten de regels waarbinnen de vermogensbeheerder moet opereren. Aegon Investment Management is voor de uitvoering van de werkzaamheden van het pensioenfonds in het bezit van een ISAE 3402 type II rapportage. Deze rapportages zijn gecontroleerd door de accountant (PwC) van Aegon Investment Management. In deze rapportages wordt geconcludeerd dat de beschreven bedrijfsprocessen bestaan en functioneerden gedurende de verslagperiode.

Begin 2019 heeft het bestuur van het pensioenfonds onderzoek gedaan naar mogelijke alternatieve beheerstructuren die beter aansluiten bij de huidige en toekomstige situatie. Het bestuur heeft besloten tot een flexibele beheerstructuur. Deze structuur lijkt grotendeels op de vorige beheerstructuur, maar het pensioenfonds heeft nu de mogelijkheid om beleggingsfondsen te kiezen van andere vermogensbeheerders (niet meer alleen bij Aegon Investment Management). Tevens heeft het bestuur besloten om de beleggingsadministratie en performancemeting zo in te richten dat deze onafhankelijk en met meerdere vermogensbeheerders kan werken.

Het bestuur heeft in het verslagjaar gekozen voor Institutional Trust Services B.V. te Rotterdam als beleggings-administrateur en onafhankelijk performancemeter vanaf 1 januari 2020. Bij de keuze voor de nieuwe beleggings-administrateur is het uitbestedingsbeleid van het pensioenfonds gevolgd. Het continuïteitsrisico is gemitigeerd door het lopende contract met Aegon Investment Management B.V. Het had de voorkeur van het bestuur om te starten per 1 januari 2020 zodat de overgang geen verstoring zou hebben op het jaarwerkproces. Institutional Trust Services B.V. heeft daarvoor moeten schaduwdraaien. De transitie is probleemloos verlopen, mede dankzij de positieve bijdrage van Aegon Investment Management B.V. en de ondersteuning door de voorzitter van de beleggingsadviescommissie en de beleggingsadviseur.

Naleving wet- en regelgeving

In 2019 zijn voor zover bekend bij het bestuur geen overtredingen van wet- en regelgeving die het pensioenfonds betreffen voorgekomen. DNB heeft geen aanwijzingen, dwangsommen of boetes opgelegd.

5. COMMUNICATIE

Communicatie blijft de aandacht houden van het bestuur. In het verslagjaar is veel aandacht besteed aan de communicatie met de actieve deelnemers, pensioengerechtigden en andere deelnemersgroepen.

UPO's

In 2019 ontvingen de (gewezen) deelnemers en hun ex-partners van het pensioenfonds een uniform pensioenoverzicht (UPO). De UPO's zijn sinds 2019 op een aantal punten aangepast naar aanleiding van de Implementatiewet IORP II. Daarnaast wordt voortaan elk jaar een UPO aan gewezen deelnemers beschikbaar gesteld.

Website: digitale hart van de communicatie

De tweetalige website (Nederlands en Engels) bevat informatie betreffende het pensioenfonds en de pensioenregeling. Veel documenten die in het kader van de Pensioenwet voor alle betrokkenen bij het pensioenfonds beschikbaar moeten zijn, kunnen vanaf de website gedownload worden. Ook de Pensioen 1-2-3 is opgenomen op de website.

Sinds 1 juli 2018 vindt de communicatie van het pensioenfonds primair plaats via digitale kanalen. Hiertoe is overgegaan naar een portaalomgeving waarbij digitaal communiceren met deelnemers centraal staat. In juli 2018 is het digitale platform geïntroduceerd bij alle deelnemers van het pensioenfonds. Naast het communiceren over de overgang naar het digitale platform was het doel om zoveel mogelijk e-mailadressen te laten registreren om zo het uitgangspunt 'digitaal, tenzij' waar te kunnen maken. De resultaten van de inspanningen zijn succesvol geweest voor wat betreft de actieve deelnemers, maar onvoldoende voor de andere doelgroepen. Het pensioenfonds wil zo veel mogelijk deelnemers digitaal kunnen bereiken. Om dat te realiseren zijn er extra communicatie-inspanningen nodig. Ook in 2020 is dan ook speerpunt het verder digitaliseren van de pensioencommunicatie via de website en de portalen.

Actualiteit

Maandelijks is er in 2019 een nieuwsbericht op de website van STIP gepubliceerd. Vaak haakte deze in op landelijke campagnes of regelgeving. Maar er werd ook stilgestaan bij de ontwikkeling van de financiële situatie van STIP.

Uniforme Reken Methodiek (URM)

De wetgever verplicht pensioenfondsen om het te bereiken ouderdomspensioen in drie scenario's weer te geven aan deelnemers. De rekenmethodes voor de weergave van ouderdomspensioen in scenario's worden gebruikt voor de communicatie door de pensioenuitvoerder naar de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Er zijn verschillende rekenmethodieken:

- De generieke rekenmethodiek. De rekenmethodiek voor alle soorten pensioenovereenkomsten en pensioenregelingen.
- Rekenmethodiek 1 (URM1) en rekenmethodiek 2 (URM2). Dit zijn rekenmethodieken die alleen geschikt zijn voor uitkeringsovereenkomsten en vastgestelde uitkeringen. Rekenmethodiek 1 (URM1) kan daarbij alleen door pensioenfondsen worden toegepast.

Op 30 september 2019 moest de URM geïmplementeerd zijn in verband met verplichte aanlevering per die datum aan het Pensioenregister. Het bestuur heeft gekozen voor rekenmethode 'URM1'. De 'generieke methode' is de meest gedetailleerde berekening. Maar de inrichting en het onderhoud van deze methode zijn zeer arbeidsintensief. Dat leidt tot onevenredig hogere kosten. De toegevoegde waarde van de hogere mate van detaillering weegt daar niet tegen op. Vanaf 2020 worden de drie scenario's ook getoond op het UPO voor de actieve deelnemers.

Meerjarig communicatiebeleid

Eerder is in samenwerking met de werkgevers en het verantwoordingsorgaan een gedegen meerjarig communicatiebeleidsplan 2017-2020 opgesteld. Hierin is voor de langere termijn vastgesteld wat de doelstellingen zijn, de overkoepelende strategie en acties met daaraan gekoppeld de meetmomenten en -methodes. Daarnaast stelt het bestuur jaarlijks een communicatiejaarplan op waarin alle acties zijn opgenomen, ook de gezamenlijke acties met de werkgevers.

6. PENSIOENPARAGRAAF

Pensioenregeling

Algemeen

IKEA en de vakbonden hebben de afspraken over de pensioenregeling vastgelegd in de pensioenovereenkomst. Bij IKEA is de pensioenovereenkomst onderdeel van de collectieve arbeidsovereenkomst (CAO) waarbij de FNV en WIM (Werknemersvereniging IKEA Medewerkers) optreden als vertegenwoordigers van de werknemers. De gemaakte afspraken legt STIP vast in een pensioenreglement. Daarbij werd tot en met 2018 onderscheid gemaakt naar deelnemers geboren voor 1 januari 1950 en deelnemers geboren na 31 december 1949; elke groep met een eigen pensioenreglement. Inmiddels zijn alle deelnemers van 1949 en eerder inactief; per 1 januari 2019 geldt daarom nog maar één pensioenreglement. Daarnaast gelden voor een erg kleine groep werknemers oude pensioenafspraken. Deze zijn vastgelegd in zogenoemde pioniersreglementen: één voor deelnemers geboren voor 1 januari 1950 en één voor deelnemers geboren na 31 december 1949. In deze overige regelingen zijn geen actieve deelnemers meer. Deze reglementen zijn/worden niet aangepast.

In het verslagjaar gold de per 1 januari 2018 door sociale partners afgesproken basis pensioenregeling voor deelnemers geboren na 31 december 1949, die per 1 januari 2018 door het bestuur zijn overgenomen in het pensioenreglement voor deelnemers geboren na 31 december 1949.

Onderstaand overzicht geeft de belangrijkste kenmerken van de basisregeling die is uitgevoerd over het jaar 2019.

Karakter van de regeling

De pensioenovereenkomst is een uitkeringsovereenkomst als bedoeld in artikel 10 van de Pensioenwet.

Pensioensysteem

Voorwaardelijk geïndexeerd middelloon. Dit betekent dat de pensioenen worden bepaald op basis van het gemiddelde loon over de diensttijd bij IKEA. Als het vermogen van het pensioenfonds toereikend is worden de opgebouwde pensioenrechten verhoogd met de loonindex (voor actieve deelnemers) of de prijsindex maar maximaal de loonindex (voor pensioengerechtigden en gewezen deelnemers).

Pensioengevend salaris

De som van de maandsalarissen (of vervangende uitkeringen) in een kalenderjaar vermeerderd met de uitbetaalde vakantietoeslag, de uitbetaalde dertiende maand, de uitbetaalde vakantiedagen, de uitbetaalde flexuren inclusief flexurentoeslag. Het pensioengevend salaris is gemaximeerd tot € 107.593 (2019) en wordt jaarlijks per 1 januari aangepast met de in de Wet Inkomstenbelasting 2001 genoemde contractloonontwikkelingsfactor, inclusief eventuele afronding.

Pensioengrondslag

De pensioengrondslag is gelijk aan het pensioengevend salaris verminderd met de franchise. De pensioengrondslag wordt voor elke deelnemer op jaarbasis (achteraf) vastgesteld.

Franchise

De franchise bedraagt € 13.785 (2019). De franchise wordt jaarlijks aangepast aan de ontwikkelingen van de Algemene Ouderdomswet (AOW) waarbij de ontwikkeling van de AOW voor een samenwonende als uitgangspunt wordt genomen.

Pensioendatum

De dag waarop de (gewezen) deelnemer 68 jaar wordt.

Pensioensoorten

De deelnemer heeft aanspraak op:

- **Levenslang ouderdomspensioen;**
De opbouw is op jaarbasis gelijk aan 1,875% van de pensioengrondslag in dat kalenderjaar. Hiervan wordt een twaalfde deel per maand opgebouwd waarbij een gedeelte van een maand wordt verwaarloosd.
- **WIA-excedentpensioen;**
Het WIA-excedentpensioen bij gehele arbeidsongeschiktheid is gelijk aan 70% van dat gedeelte van het pensioengevend salaris dat uitgaat boven SV-grens (2019 € 55.927). Het WIA-excedentpensioen is maximaal € 70.334 (niveau 2019) per jaar.
- **Levenslang partnerpensioen;**
Uitgangspunt is een opbouw van 70% van het te bereiken ouderdomspensioen. In verband met de verhoging van de pensioenleeftijd van 65 naar 67 zijn de opgebouwde aanspraken per 1 januari 2014 herberekend. In verband met de verhoging van de pensioenleeftijd van 67 naar 68 zijn de opgebouwde aanspraken ook per 1 januari 2018 herberekend. Als gevolg hiervan is het levenslange partnerpensioen voor degene die reeds op 31 december 2017 deelnemer was aan de basisregeling niet exact gelijk aan 70% van het te bereiken ouderdomspensioen, omdat uitsluitend het ouderdomspensioen in de herberekening is meegenomen.
- **Wezenpensioen;**
14% van het te bereiken ouderdomspensioen (zie ook opmerking verhoging pensioenleeftijd hiervoor).
- **ANW-hiaat pensioen**
Het jaarlijkse ANW-hiaatpensioen bedraagt € 8.842 (2019) en wordt jaarlijks op 1 januari herzien aan de hand van de ontwikkeling van de wettelijke ANW-uitkeringen.

Ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving

Wet waardeoverdracht klein pensioen

Pensioenfondsen kunnen er vanaf januari 2019 voor kiezen om kleine pensioenen automatisch over te dragen naar de nieuwe pensioenuitvoerder. Het bestuur heeft vanwege het grote aantal korte dienstverbanden en hoge mutatiegraad besloten dat vanaf (1 september) 2019 wordt meegewerkt aan automatische waardeoverdracht van kleine pensioenen, zowel inkomend als uitgaand. Verder zijn de hele kleine pensioenen (< € 2) van voor 1 januari 2019 (13 polissen) vervallen. De hele kleine pensioenen van gewezen deelnemers met een datum einde deelneming in 2019 (10 polissen) zijn ook vervallen.

Toeslagbeleid

Het toeslagbeleid van het pensioenfonds kent twee soorten indexatie. Het pensioenfonds streeft naar indexatie op basis van de loonindex voor alle actieve deelnemers en prijsindex voor alle slapers en pensioengerechtigden. Daarbij zal het percentage, waarmee de aanspraken en rechten van slapers en pensioengerechtigden worden verhoogd, nooit meer bedragen dan de loonindex.

Indexaties moeten toekomstbestendig zijn. Toekomstbestendig betekent dat niet alleen het komend jaar, maar ook naar verwachting de daaropvolgende jaren de betrokken indexatie kan worden toegekend. Maatstaf voor de toeslagverlening is de beleidsdekkingsgraad. Dit is het gemiddelde van de actuele dekkingsgraad over de afgelopen 12 maanden. Bij een beleidsdekkingsgraad van minder dan 110% mogen geen toeslagen worden verleend. Daarboven wel, maar pas volledig als dat toekomstbestendig kan.

Omdat de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2019 lager was dan 110% en rekening houdend met de financiële positie van STIP en de te verwachten ontwikkeling daarin, heeft het bestuur begin 2020 besloten om geen toeslag te verlenen per 1 januari 2020.

Premiebeleid

Naar aanleiding van een akkoord tussen sociale partners over een nieuwe pensioenregeling met gewijzigde financieringsafspraken per 1 januari 2018 heeft het bestuur van het pensioenfonds, na een positief advies van het verantwoordingsorgaan, besloten tot wijziging van het premiebeleid per 1 januari 2018. Voor iedere aangesloten onderneming wordt driejaarlijks een premiepercentage berekend op basis van een schatting van de kostendekkende premie met premiedemping op basis van het verwacht rendement. De eerste periode van drie jaar loopt van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2020.

De gedempte kostendekkende premie bestaat uit:

- a) de netto actuariële premie, berekend op basis van de voor het pensioenfonds prudente verzekeringstechnische grondslagen. En voorts gedempt op basis van verwacht rendement met een binnen wettelijke begrenzings maximale dempingsrendementscurve. Daarbij wordt rekening gehouden met:
 - * toeslagverlening ter hoogte van ten minste de wettelijk minimale verwachtingswaarde voor de groeivoet van het prijsindexcijfer, indien en voor zover dat tot een opslag leidt die hoger is dan de solvabiliteitsopslag; en
 - * het rendement op vastrentende waarden wordt vastgezet voor vijf jaar op basis van de actuele marktrente bij aanvang van deze periode, voor het eerst per 31 december 2017.
 - * voorts wordt deze netto premie vermeerderd met de voor het pensioenfonds geldende opslag voor excassokosten;
- b) de solvabiliteitsopslag;
- c) een opslag voor de begrote uitvoeringskosten van het pensioenfonds, verminderd met de jaarlijkse (excasso)vrijval uit de voorziening voor uitvoeringskosten.

De verschuldigde premie is een percentage van de pensioengrondslag dat eens in de drie jaar wordt vastgesteld ter grootte van de gedempte kostendekkende premie, vermeerderd met een opslag zodanig dat de gemiddelde verwachte premiedekkingsgraad voor de (dan) komende drie jaar gelijk is aan 105%.

Bijstorting

De werkgever is op eerste verzoek van het pensioenfonds in aanvulling op de hiervoor genoemde premie verplicht om een bijstorting in het pensioenfonds te doen indien en voor zover pensioenkortingen door het pensioenfonds op grond van de alsdan actuele wet- en regelgeving in enig jaar op geen enkele andere wijze kunnen worden voorkomen dan wel uitgesteld.

Risicohouding en (aanvangs)haalbaarheidstoets

De risicohouding van STIP is zowel voor de korte als de lange termijn gekwantificeerd. Voor de korte termijn aan de hand van het strategisch beleggingsbeleid en voor de lange termijn met behulp van een aanvangshaalbaarheidstoets, waarin het huidige pensioenfondsbeleid is geïntegreerd.

De korte termijn risicohouding is vastgelegd als een bandbreedte voor het vereist eigen vermogen (VEV). Het VEV is de belangrijkste indicator van het beleggingsrisico. Op basis van de normwegingen in het strategische beleggingsbeleid is het VEV van het pensioenfonds per 30 september 2019 berekend op 18,4% van de voorziening. Het pensioenfonds hanteert bandbreedtes voor wat betreft het zakelijke waarden- en renterisico. Daardoor komt de bandbreedte voor het VEV uit op VEV +/- 2,7%, ofwel tussen 16,1% en 21,5%. Toekomstige wijzigingen van het VEV veroorzaakt door fluctuaties in de rentestand zijn toegestaan.

De lange termijn risicohouding is bepaald op basis van de aanvangshaalbaarheidstoets. Met de invoering van het huidige FTK heeft de aanvangshaalbaarheidstoets zijn intrede gedaan. Met een (aanvangs)haalbaarheidstoets kijkt het pensioenfonds of de afgesproken pensioenambities worden gerealiseerd, of het premiebeleid voldoende realistisch en haalbaar is en of het pensioenfonds voldoende herstelcapaciteit heeft. Bij grote veranderingen zoals een nieuwe pensioenregeling of een andere significante wijziging voert het pensioenfonds een aanvangshaalbaarheidstoets uit. Vervolgens doet het pensioenfonds ieder jaar de jaarlijkse haalbaarheidstoets en rapporteert die uiterlijk 30 juni aan DNB.

De haalbaarheidstoets wordt uitgevoerd als monitor van gestelde normen. Aan de hand van de uitkomsten van de haalbaarheidstoets beoordeelt het pensioenfonds of het verwacht pensioenresultaat en het pensioenresultaat in het 'slecht weer'-scenario in lijn zijn met de door het pensioenfonds zelf gekozen ondergrenzen. Deze zelf gekozen ondergrenzen moeten passen binnen de risicohouding van het pensioenfonds.

In 2015 voerde het pensioenfonds de aanvangshaalbaarheidstoets uit op basis van de vaste scenario'set van DNB. Het pensioenfonds stelde drie grenzen vast:

1. Een ondergrens voor het verwacht pensioenresultaat vanuit de situatie dat precies aan de vereisten van het vereist eigen vermogen wordt voldaan. Deze is door het pensioenfonds vastgesteld op 90%. Dit is gelijk aan een jaarlijkse aanpassing van de pensioenen met 70% van de loon- c.q. prijsinflatie.
2. Een ondergrens voor het verwacht pensioenresultaat vanuit de feitelijke financiële positie. Deze is ook vastgesteld op 90%.
3. Een maximale afwijking van het pensioenresultaat in het slechtweerscenario. Het bestuur heeft deze vastgesteld op 35%.

Uitkomsten jaarlijkse haalbaarheidstoets 2019

Met de jaarlijkse haalbaarheidstoets wordt gemonitord in hoeverre het verwachte pensioenresultaat nog steeds aansluit bij de oorspronkelijk gewekte verwachtingen. Jaarlijks wordt vanuit de feitelijk financiële positie van het pensioenfonds getoetst of het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau in voldoende mate aansluit bij de door het pensioenfonds gekozen ondergrens en of het pensioenresultaat op fondsniveau in het slechtweerscenario niet teveel afwijkt van het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau. De uitkomsten van de jaarlijkse haalbaarheidstoets van juni 2019 zijn als volgt:

- Het verwacht pensioenresultaat op fondsniveau startend vanuit de feitelijke dekkingsgraad bedraagt 99%. Deze blijft boven de ondergrens van 90%.
- Het verwacht pensioenresultaat op fondsniveau startend vanuit de feitelijke dekkingsgraad bedraagt in slecht weer (5% percentiel) 69%. De afwijking van de mediaan bedraagt daarmee 30%. Dit is minder dan de door het bestuur vastgestelde maximale afwijking van 35%.

De uitkomsten van de haalbaarheidstoets 2019 tonen aan dat wordt voldaan aan de grenzen. In overleg treden met sociale partners over de risicohouding was dan ook niet aan de orde. Wel heeft het bestuur sociale partners over de uitkomsten geïnformeerd.

KOSTENTRANSPARANTIE

STIP is voorstander van transparantie en tracht zo goed mogelijk gevolg te geven aan de Aanbevelingen Uitvoeringskosten zoals die in maart 2012 zijn uitgewerkt en in februari 2016 zijn geactualiseerd door de Pensioenfederatie. Dit betreffen zowel de kosten van pensioenuitvoering als die van vermogensbeheer en de transactiekosten die hierbij zijn gemaakt.

Kosten van pensioenuitvoering

De pensioenuitvoeringskosten zijn in 2019 lager dan in 2018 maar hoger dan in 2017; € 1.238.000 tegenover € 1.315.000 in 2018 en € 1.171.000 in 2017.

Het verschil in kosten in 2019 kan als volgt verklaard worden;

- In 2019 waren de administratiekosten hoger dan in 2018 door extra werkzaamheden vanwege wettelijke maatregelen zoals de introductie van URM, IORP, kleine waardeoverdrachten en XBRL.
- In 2019 zijn de controlekosten gestegen vanwege de XBRL-aanlevering aan DNB en onder deze post is ook de actuariële sleutelfunctie opgenomen.
- In 2019 waren er alleen maar reguliere advieswerkzaamheden en geen specifieke projecten. In 2018 was er een ALM-studie en is er gestart met het actualiseren van het Integraal Risicomanagement.
- De bestuurskosten zijn in 2019 gelijk gebleven aan 2018, ondanks het nieuwe beloningsbeleid vanaf juni 2019, omdat de betaalde bezetting lager was.

	<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
administratiekosten en bestuursondersteuning	969	918	817
controlekosten	67	55	59
advieskosten	40	171	91
bestuurskosten	86	88	104
communicatie- en overige kosten	76	83	100
totale uitvoeringskosten (x € 1.000)	1.238	1.315	1.171
actieve deelnemers	7.019	6.927	6.941
pensioengerechtigden	384	334	288
totaal normdeelnemers	7.403	7.261	7.229
uitvoeringskosten/normdeelnemer (x €1)	167	181	162

De kosten van de uitvoering van de regeling bedragen in 2019 per deelnemer € 167 (2018: € 181). Het "aantal deelnemers" is de som van alle actieve deelnemers en alle pensioengerechtigden.

De pensioenuitvoeringskosten bestaan uit administratieve verrichtingen (pensioentoekenningen, betalen uitkeringen, verwerken waardeoverdrachten etc.), controle- en advieskosten, bestuurskosten en overige kosten (onder andere heffingen van de toezichthouders).

Kosten vermogensbeheer

De totale kosten vermogensbeheer van STIP zijn in 2019 gedaald naar 0,35% van het totaal gemiddelde belegde vermogen (in 2018 bedroegen deze 0,39%).

Het percentage van de totale kosten vermogensbeheer van 0,35% is uit te splitsen in 0,30% vermogensbeheerkosten en 0,05% transactiekosten. Er zijn geen performance related fees. Met betrekking tot de vermogensbeheerkosten zijn alle aan het vermogensbeheer toe te rekenen kosten in het percentage meegenomen.

In onderstaande tabel is de opbouw van de vermogensbeheerkosten per beleggingscategorie op basis van doorkijk weer gegeven. De percentages geven de kosten aan ten opzichte van het totaal gemiddeld belegd vermogen op basis van de standen aan het einde van de maanden in het betreffende jaar.

	2019		2018	
	x € 1.000	%	x € 1.000	%
Vermogensbeheerkosten per beleggingscategorie				
- vastgoed	20	0,00	15	0,00 (*)
- aandelen	437	0,09	381	0,09
- vastrentende waarden	632	0,13	477	0,12
Totaal exclusief overlay	1.089	0,22	873	0,21
- overlay beleggingen	200	0,04	153	0,04
Totaal directe vermogensbeheerkosten	1.289	0,26	1.026	0,25
Overige vermogensbeheerkosten				
- advieskosten vermogensbeheer	126	0,03	87	0,02
- overige kosten o.a. rapportage kosten	71	0,01	51	0,02
Totaal overige vermogensbeheerkosten	197	0,04	138	0,04
Transactiekosten				
- transactiekosten binnen de fondsen	23	0,00	226	0,05
- instap- en uitstapkosten	238	0,05	204	0,05
Totaal transactiekosten	261	0,05	430	0,10
Totaal vermogensbeheerkosten	1.486	0,30	1.164	0,29
Totaal transactiekosten	261	0,05	430	0,10
Totale kosten vermogensbeheer	1.747	0,35	1.594	0,39
Gemiddeld belegd vermogen				
vermogen 1 januari	410.284		391.496	
vermogen 31 december	530.086		410.284	
gemiddeld vermogen (primo jaar + ultimo jaar) /2	470.185		400.890	
gemiddeld vermogen op basis van ultimo maandstanden	490.503		407.954	

(*) Het betreft hier de vastgoedaandelen binnen het aandelenfonds.

De vermogensbeheerkosten zijn in 2019 gedaald met 0,05%-punt ten opzichte van 2018.

Voor het aandelenbeheer in 2019 bedroegen de vermogensbeheerkosten 0,31% van het gemiddelde aandelenvermogen en voor vastrentende waarden (inclusief de kosten voor de renteoverlay) bedroegen de kosten 0,27% van het gemiddelde vermogen vastrentende waarden.

De vastrentende waarden worden grotendeels actief beheerd, in tegenstelling tot de aandelen die passief worden beheerd.

De vermogensbeheerkosten van STIP van 0,30% over 2019 zijn lager dan de 0,47% die in 2018 gemiddeld gold voor een Nederlandse pensioenfonds en de 0,34% die gemiddeld gold voor de ondernemingspensioenfondsen (bron: LCP). De transactiekosten van STIP van 0,05% in 2018 zijn lager dan de 0,09% die in 2018 gemiddeld gold voor de Nederlandse pensioenfondsen en voor de Nederlandse ondernemingspensioenfondsen (bron: LCP).

Transactiekosten

De transactiekosten zijn dit jaar lager dan vorig jaar. De belangrijkste reden hiervoor is dat de transactiekosten voor twee fondsen negatief waren.

Voor een aantal strategieën wordt de "Last Mid Slippage" methode gehanteerd om de gemaakte transactiekosten te schatten. De 'Last Mid Slippage' methode gaat uit van het verschil tussen de prijs waarop gehandeld wordt en de laatste mid-quote before execution time.

Bij deze methode is het mogelijk dat negatieve transactiekosten worden gerapporteerd. Deze methode is ook in 2018 toegepast.

7. BELEGGINGENPARAGRAAF

Doelstelling

Het hoofddoel van het beleggingsbeleid is het, binnen aanvaardbare risicogrenzen en de vastgelegde risicohouding, leveren van een optimale bijdrage aan het veiligstellen van de pensioenaanspraken van de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden. Er wordt geprobeerd beleggingsrisico's zo goed mogelijk te beheersen en voldoende rendement te behalen om aan de pensioenverplichtingen te voldoen. Er wordt hierbij rekening gehouden met de verplichtingen (structuur) van het pensioenfonds, de daarmee samenhangende risico's en de solvabiliteitseisen die voor het pensioenfonds gelden.

Beleggingsbeleid

Het strategische beleggingsbeleid wordt door het bestuur vastgesteld en beschrijft de verdeling van de beleggingsportefeuille over de verschillende beleggingscategorieën en de mate van renteafdekking. Hierbij wordt een afweging gemaakt tussen het verwachte rendement en het risico van de beleggingen en wordt er rekening gehouden met de risicohouding van het pensioenfonds.

Bij de vaststelling van het beleggingsbeleid en de concrete invulling van richtlijnen maakt het bestuur mede gebruik van een 'Asset Liability Management'-analyse (ALM-studie). Deze studie wordt eens per drie jaar uitgevoerd of zoveel eerder als het bestuur dit nodig acht. De meest recente ALM-studie is in 2018 uitgevoerd. De ALM-studie en de inputvariabelen die daarbij zijn gebruikt voldoen steeds aan de wettelijke eisen die gelden. Op jaarbasis vindt door het pensioenfonds verder een analyse plaats van de toekomstige ontwikkeling van het pensioenfonds door middel van een haalbaarheidstoets. Bij de invulling van het beleggingsbeleid wordt rekening gehouden met de door het bestuur opgestelde Investment Beliefs die het pensioenfonds heeft opgesteld. Tevens zorgt het bestuur ervoor dat het gevoerde beleggingsbeleid prudent is.

Het beleggingsbeleid kenmerkt zich door een strategische allocatie naar aandelen van 39,5% en van 60,5% voor vastrentende waarden. De allocatie kent een bandbreedte van 6%-punt boven en 6%-punt onder de strategische norm.

In de onderstaande tabel is opgenomen de strategische beleggingsmix per 31 december 2019 en de feitelijke beleggingsmix op 31 december 2019 van STIP (voorafgaand aan de jaarlijkse herbalancerings die aan het begin van het jaar plaatsvindt).

	<u>Strategisch</u>	<u>Feitelijk</u>	<u>Bandbreedte</u>
Aandelen	39,5%	41,3%	33,5%-45,5%
Vastrentende waarden	60,5%	58,5%	54,5%-66,5%
• Staatsobligaties + renteafdekking	22,3%	20,9%	
• Staatsgegarandeerde leningen	7,0%	6,9%	
• Hypotheken	12,5%	12,0%	
• Asset Backed Securities	8,7%	8,1%	
• High Yields	5,0%	5,4%	
• Emerging Market Debt	5,0%	5,2%	
Liquide middelen	0,0%	0,2%	0%-5%
TOTAAL	100,0%	100,0%	

De feitelijke invulling van de portefeuille van STIP geschiedt volledig met institutionele beleggingsfondsen. De strategische renteafdekking bedraagt 45,0%. De renteafdekking vindt plaats binnen een marktrentekader. Het renteafdekkingspercentage kent een bandbreedte van 5%-punt boven en 5%-punt onder de strategische norm. De vastrentende waarden betreffen grotendeels euro beleggingen. Als er toch niet-euro beleggingen worden gedaan, dan worden deze binnen het betreffende beleggingsfonds afgedekt naar de euro, waardoor uiteindelijk geen valutarisico meer is. Binnen de aandelenportefeuille is een deel belegd in aandelen die luiden in euro's. Voor de niet-euro belangen is als valutabeleid geformuleerd dat het valutarisico van de Amerikaanse dollar, de Britse pond en de Japanse yen binnen het beleggingsfonds zal worden afgedekt. Het afdekkingspercentage mag zich bewegen tussen de 95% en 105%. Het valutarisico op de overige valuta's binnen de aandelenportefeuille (waarvan de belangen per valuta relatief klein zijn) worden niet afgedekt, omdat dit relatief duur is en de risico's beperkt zijn.

De aandelenportefeuille heeft in 2019 een nettoresultaat behaald van 25,4%. De vastrentende waarden portefeuille exclusief het renteafdekkingsfonds heeft dit jaar een resultaat van 6,9% behaald. Daarmee kwam de totale portefeuille - zonder rekening te houden met het renteafdekkingsfonds - uit op een rendement van 15,7% (na aftrek vermogensbeheerkosten).

De renteafdekking heeft afgelopen jaar een positieve bijdrage geleverd aan de totale absolute performance van het pensioenfonds, doordat de rente in 2019 per saldo is gedaald. De totale beleggingsperformance van STIP is in 2019 uitgekomen op 22,3% (na beheerkosten). Echter, deze performance kan niet los gezien worden zonder de ontwikkeling van de verplichtingen.

Hieronder wordt (zowel absoluut als relatief) weergegeven hoe de performance van STIP over 2019 was voor de verschillende onderdelen van de portefeuille ten opzichte van de bijbehorende benchmark.

Categorie	Portefeuillerendement na beheerkosten	Benchmark	Relatief resultaat t.o.v. benchmark
Aandelen	25,4%	24,7%	+ 0,7%
Vastrentende waarden	6,9%	5,2%	+ 1,7%
• Staatsobligaties	5,7%	6,6%	- 0,9%
• Staatsgegarandeerde leningen	5,3%	4,2%	+ 1,1%
• Hypotheken	10,3%	4,0%	+ 6,3%
• Asset Backed Securities	1,4%	1,1%	+ 0,3%
• High Yields	10,8%	10,9%	- 0,1%
• Emerging Market Debt	11,3%	11,7%	- 0,4%
Totaal portefeuille excl. renteafdekking	15,7%	14,5%	+ 1,2%
Resultaat renteafdekking	57,6%		
Totaal portefeuille incl. renteafdekking voor aftrek van beheerkosten	22,8%		
Totaal portefeuille incl. renteafdekking na aftrek van beheerkosten	22,3%		

Aandelen

De wereldwijde aandelenmarkten kenden een buitengewoon sterk jaar. Aandelen ontwikkelde markten leverden een rendement op van 30,0% (o.b.v. de MSCI World net Index, in euro's gemeten). Een deel van dit positieve rendement moet echter wel gezien worden als een correctie op de scherpe daling van de aandelenkoersen in het laatste kwartaal van 2018. Aandelen in opkomende markten behaalden een rendement van 20,6% (o.b.v. de MSCI Emerging Markets net Index, in euro's gemeten). De lage rentestanden wereldwijd maakten aandelen tot een aantrekkelijke investering. De opkomende markten bleven achter bij de ontwikkelde markten, met name vanwege de grotere impact van de handelsoorlog tussen de Verenigde Staten en China op deze landen.

De aandelenportefeuille van STIP is een combinatie van beleggingen in ontwikkelde en opkomende markten en behaalde in 2019 een rendement van 25,4%. Het afdekken van de belangrijkste valutarisico's binnen de aandelenportefeuille heeft in 2019 per saldo een negatief effect (van ongeveer 4%-punt) gehad op de absolute aandelenperformance, doordat de euro zwakker werd ten opzichte van de afgedekte valuta.

De aandelenportefeuille wordt passief beheerd. De door de vermogensbeheerder behaalde outperformance van 0,7% komt met name doordat het de aandelenportefeuille de ingehouden dividendbelasting kan terugvorderen. Feitelijk is dit dus geen outperformance die is behaald door de beheerder.

Vastrentende waarden

De verslechtering van de economische vooruitzichten en het verder uit zicht raken van de inflatiedoelstelling was voor de centrale banken in de Verenigde Staten en de eurozone reden om in 2019 de rente te verlagen. De Fed verlaagde haar beleidsrente in drie stappen met 0,75%-punt. De rente op een 10-jaars Amerikaanse staatsobligatie daalde gedurende het jaar van 2,7% naar 1,9%.

Groeiende zorgen over de economie van de eurozone en een inflatie onder het gestelde doel zette de ECB ertoe aan het monetair beleid verder te verruimen. De ECB hervatte het opkoopprogramma van obligaties en verlaagde de beleidsrente met 0,1%-punt naar -0,5%. De Duitse 10-jaars rente daalde van 0,2% naar -0,2% over 2019. Op het dieptepunt bereikte de Duitse 10-jaars rente zelfs een niveau van -0,7%. De 10-jaars euro swaprente daalde van 0,8% naar 0,2%. De 30-jaars euro swaprente daalde van 1,4% naar 0,6%. Deze laatste wordt veel gebruikt als indicator voor de rentegevoeligheid van de verplichtingen van een gemiddeld Nederlands pensioenfonds. De euro swapcurve werd op 16 augustus 2019 voor het eerst in de geschiedenis zelfs kortstondig volledig negatief.

De leningen uitgegeven door opkomende markten hadden een goed jaar. Voor beleggers zijn deze leningen relatief gezien aantrekkelijk als gevolg van het feit dat de rente veelal hoger ligt dan de rente op staatsleningen uitgegeven door overheden uit ontwikkelde markten. De Emerging Market Bonds Index Global (een index van in Amerikaanse dollars uitgegeven schuld papier) behaalde een rendement van 16,5% (in euro's gemeten). Het rendement van de Government Bond Index - Emerging Markets Global Diversified, een benchmark van staatsobligaties uitgegeven in de lokale valuta, kwam uit op 15,6% (in euro's gemeten). De hoge rendementen zijn het gevolg van de rentedaling in de Verenigde Staten, het dalen van de kredietopslagen op deze leningen en de sterke dollar.

De risico-opslag op kredietwaardige euro bedrijfsobligaties daalde van 1,5% naar 0,9% in het afgelopen jaar. Het ruime monetaire beleid van de ECB leidde tot meer beschikbaar geld. Door de aanhoudende zoektocht naar rendement onder beleggers werd ook op deze beleggingscategorie in 2019 een aantrekkelijk rendement behaald.

Het renteafdekkingsfonds heeft gezorgd voor de (gedeeltelijke) afdekking van het renterisico op de pensioenverplichtingen. Binnen dit fonds vindt geen actief beheer plaats. Als gevolg van de renteontwikkelingen behaalde het fonds een rendement van 57,6%.

De overige vastrentende portefeuille van STIP behaalde in 2019 een rendement van 6,9%. De benchmark behaalde een rendement van 5,2%. Dit is exclusief het renteafdekkingsfonds. De meeste onderliggende categorieën droegen positief bij aan het behaalde relatieve resultaat. Staatsobligaties en Emerging Markets Debt droegen negatief bij. De grootste positieve bijdrage kwam van de hypothekenportefeuille die een outperformance behaalde van 6,3%. Het bestuur is zich ervan bewust dat dit in hoge mate wordt veroorzaakt door de door de vermogensbeheerder gehanteerde benchmark die geen goed beeld geeft van de Nederlandse hypothekenmarkt.

De Beleggingsadviescommissie (BAC)

De BAC is verantwoordelijk voor en rapporteert aan het bestuur van het pensioenfonds ten aanzien van het voorbereiden van de formulering (en doen van voorstellen tot wijzigingen hierin) van het beleggingsbeleid in relatie tot de Pensioenwet. Tevens ziet de BAC erop toe dat het vermogensbeheer binnen de richtlijnen valt die door het bestuur zijn vastgesteld en dat de strategische benchmark geschikt is om de beleggingsdoelstellingen van het pensioenfonds te realiseren.

De BAC is namens het bestuur het eerste aanspreekpunt voor het vermogensbeheer. Minimaal op kwartaalbasis heeft de BAC een vergadering. In 2019 is dit echter vaker het geval geweest omdat STIP de beheerstructuur heeft geanalyseerd en besloten heeft om daar aanpassingen op te doen. De aanpassingen hebben onder andere betrekking op de beleggingsadministratie die vanaf 2020 onafhankelijk zal zijn ingericht. Verder is het pensioenfonds alle beleggingscategorieën tegen het licht aan het houden om te beoordelen of de huidige invulling daarvan nog steeds de voor STIP meest optimale invulling is.

Verantwoord Beleggen

Het pensioenfonds vindt het belangrijk om minstens te handelen conform de wet en bepaalde sectoren of bedrijven uit te sluiten (bijvoorbeeld controversiële wapens), maar ziet ook een verantwoordelijkheid voor het pensioenfonds om zelf actief zo veel mogelijk te kunnen bijdragen aan een betere wereld. Het pensioenfonds vult dit in door een vermogensbeheerder te hebben aangesteld die in ieder geval de "United Nations Principles for Responsible Investing" (UNPRI) heeft ondertekend. Dit is een internationaal netwerk van vermogensbeheerders die zes Environmental, Social en Corporate Governance principes hebben uitgewerkt en in praktijk brengen. Daarnaast is het pensioenfonds van mening dat deze zogenaamde ESG-factoren integraal onderdeel dienen te vormen van het beleggingsproces.

Bij de selectie van de vermogensbeheerder neemt het pensioenfonds ook de mate van bemoeienis van de beheerder mee met betrekking tot het stembeleid en de mate van maatschappelijk verantwoord beleggen door de vermogensbeheerder. Het pensioenfonds wil verder minstens op jaarbasis geïnformeerd worden over het door de beheerder gevoerde beleid op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen. Op lange termijn denkt het pensioenfonds met maatschappelijk verantwoord beleggen een hoger verwacht rendement te behalen.

STIP heeft het vermogensbeheer momenteel uitbesteed aan Aegon Asset Management. Het beleid van Aegon Asset Management sluit aan bij deze visie van het bestuur. Als externe vermogensbeheerder van het pensioenfonds geeft Aegon uitvoering aan het beleid dat het pensioenfonds voert met betrekking tot verantwoord beleggen. Via Aegon stuurt het pensioenfonds actief op haar ESG-beleid door uitsluiting, stembeleid en dialoog. STIP volgt in ieder geval het Aegon-beleid op het gebied van verantwoord beleggen, maar wenst op bepaalde punten nog iets verder te gaan.

Het uitsluitingenbeleid zal bedrijven en landen uitsluiten van het beleggingsuniversum als hun handelen, beleid of procedures niet voldoen aan de gewenste criteria. Er is een uitsluitingenbeleid van toepassing op alle bedrijven die direct betrokken zijn bij het vervaardigen, ontwikkelen, onderhouden of verhandelen van de volgende soorten wapens, munitie en mijnen: biologische wapens, chemische wapens, anti-persoonsmijnen, clusterbommen, en munitie met verarmd uranium. Het uitsluitingenbeleid geldt ook voor ondernemingen die betrokken zijn bij de productie en onderhoud van kernwapens, of essentiële onderdelen daarvan en voor landen die deze wapens niet mogen bezitten. Tevens geldt uitsluiting voor bedrijven die actief zijn in de kolenwinning, of in de fabricage van tabak of palmolie.

Ook wordt in een aantal landen niet belegd in staatsobligaties en overige leningen van centrale en lagere overheden. Deze staatsobligaties worden uitgesloten op basis van universeel erkende veroordelingen. De belangrijkste veroordelingen van staten zijn de sancties van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties.

Het pensioenfonds ziet erop toe dat de vermogensbeheerder de uitsluitingen respecteert en de sanctiewetgeving naleeft. Het pensioenfonds heeft het stemrecht, via participatie in beleggingspools van de vermogensbeheerder, uitbesteed aan de vermogensbeheerder. De vermogensbeheerder voert, zoals ook omschreven in de prospectus van de fondsen, een actief aandeelhoudersbeleid en gebruikt het stemrecht ter behartiging van de cliënten die participeren in de beleggingspools, waaronder STIP. Als het gaat om de gedragingen van ondernemingen dan moet voldaan worden aan internationaal geaccepteerde verdragen.

Het pensioenfonds vindt het belangrijk dat de vermogensbeheerder periodiek monitort of de bedrijven waarin geïnvesteerd wordt, voldoen aan deze normen. Met bedrijven die niet voldoen zal Aegon mede namens het pensioenfonds een dialoog voeren om deze bedrijven tot ander gedrag te bewegen. Dit wordt 'engagement' genoemd. Als deze dialoog na veelvuldige en herhaalde pogingen niet tot voldoende resultaat leidt, dan zal Aegon Asset Management alsnog overgaan tot uitsluiting van het bedrijf.

De integratie van milieu (environment), sociale of maatschappelijke (social) en bestuurlijke (governance) criteria (ESG in het Engels) in de beleggingsanalyses en -beslissingen, vormt ook een belangrijk onderdeel van het ESG-beleid van het pensioenfonds. Welke factoren bij deze zogeheten ESG-integratie relevant zijn verschilt per sector en type belegging. Aegon geeft invulling aan het STIP-beleid doordat wereldwijd alle analisten en portefeuillehouders via een gespecialiseerd extern bureau de beschikking hebben over beoordelingen van vrijwel alle bedrijven en sectoren op de ESG factoren. Deze beoordeling vormt een integraal onderdeel van het totale beleggingsproces.

Bovenstaande uitgangspunten voor verantwoord beleggen zijn integraal van toepassing op het beleggingsbeleid van STIP. Middels periodieke rapportages wordt de uitvoering van het beleid gemonitord. Het bestuur van STIP vindt het beleid op het gebied van verantwoord beleggen erg belangrijk. STIP heeft in 2018 besloten om het IMVB-convenant te ondertekenen en het hierin genoemde "brede spoor" te volgen. Om hier verdere invulling aan te geven zal STIP een Beleid Verantwoord Beleggen opstellen. Bij het opstellen hiervan zullen de deelnemers en aangesloten werkgevers worden betrokken.

8. FINANCIËLE PARAGRAAF

Samenvatting van de financiële positie van het pensioenfonds en de ontwikkelingen gedurende het jaar (x € 1.000):

Ontwikkeling dekkingsgraad

	Vermogen	Technische voorziening	Dekkingsgraad (%)
Stand per 31 december 2018	409.848	384.843	106,5
Beleggingsresultaten	92.932	94.983	3,2
Premiebijdragen	32.470	31.494	-0,4
Uitkeringen	-2.269	-2.326	0,1
Overig	-2.222	-1.343	-4,8
Stand per 31 december 2019	530.759	507.651	104,6

	31-12-2019	31-12-2018	31-12 2017	31-12 2016	31-12 2015
	%	%	%	%	%
Actuele dekkingsgraad	104,6	106,5	114,2	104,3	104,2
Beleidsdekkingsgraad	104,5	113,1	111,3	100,5	109,8
Minimaal vereiste dekkingsgraad	104,6	104,7	104,8	104,9	105,1
Vereiste dekkingsgraad	118,4	121,1	121,7	123,9	122,2

De vereiste dekkingsgraad van 118,4% is op basis van de strategische beleggingsmix (2018: 121,1%).

Volgens het financieel toetsingskader (FTK) moeten pensioenfondsen zorgen voor stabiele pensioenen en meer transparantie. Dit betekent onder andere dat naast de actuele dekkingsgraad sprake is van een beleidsdekkingsgraad waarop pensioenfondsen hun beleidsbeslissingen moeten baseren.

De beleidsdekkingsgraad is het voortschrijdende gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over de afgelopen 12 maanden. De beleidsdekkingsgraad ultimo 2019 was 104,5% (2018: 113,1%).

Per jaareinde moet de reële dekkingsgraad worden gerapporteerd aan DNB. In de reële dekkingsgraad wordt de verwachte stijging van de prijzen meegenomen als pensioenverplichting. De reële dekkingsgraad ultimo 2019 bedraagt 82,5% (2018: 90,4%).

Uitkomst van de solvabiliteitstoets

Het pensioenfonds bevindt zich in een niet toereikende financiële situatie.

Er is sprake van een reservetekort, aangezien de beleidsdekkingsgraad (104,5%) lager is dan de vereiste dekkingsgraad (118,4%). De beleidsdekkingsgraad (104,5%) is lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad (104,6%). Hierdoor is er sprake van een dekkingstekort.

Een geactualiseerd herstelplan is opgesteld en ingediend bij DNB.

Actuariële analyse van het resultaat

De samenstelling van het resultaat over 2019 en 2018 en de wijzigingen daarin blijken uit het volgende overzicht (x € 1.000):

	2019	2018
Resultaat op wijziging rentetermijnstructuur	-95.945	-7.518
Resultaat op interest/beleggingen	93.894	-24.749
Resultaat op premie	195	1.603
Resultaat op kosten	216	198
Resultaat op waardeoverdrachten	27	-106
Resultaat op uitkeringen	57	-27
Resultaat op toeslagen	-1.235	-336
Resultaat op sterfte	41	111
Resultaat op arbeidsongeschiktheid	1.292	1.759
Resultaat op overige kanssystemen	-16	238
Wijziging actuariële uitgangspunten	-423	5.132
Resultaat	<u>-1.897</u>	<u>-23.695</u>

Wijziging rentetermijnstructuur

Ultimo 2019 bedraagt de gemiddelde rekenrente 0,93% (ultimo 2018: 1,57%).

De lagere rente levert een negatief resultaat op.

Resultaat op interest/beleggingen.

Het in 2019 behaalde beleggingsrendement was hoger dan de benodigde interest voor de verplichtingen, hierdoor is er een positief resultaat.

Resultaat op premie

De ontvangen premie is lager dan de zuiver kostendekkende premie.

Het negatieve resultaat op premie wordt voornamelijk veroorzaakt door de vrijval van de solvabiliteitsopslag € 6.550.000 en de niet-doorbelaste 'stop loss' premie van € 73.000.

Resultaat op kosten

Het resultaat op kosten is positief omdat de kostenopslag in de premie (2,8% over de pensioenopbouw) hoger is dan de kostenopslag in de voorziening (2,0% over de pensioenopbouw).

Resultaat op waardeoverdrachten

Op waardeoverdrachten wordt een resultaat behaald, omdat de overdrachtssom op wettelijk voorgeschreven grondslagen wordt vastgesteld. Deze grondslagen wijken af van de grondslagen waarop de technische voorziening is gebaseerd.

Resultaat op toeslagen

In 2019 heeft het bestuur besloten om de aanspraken en ingegane uitkeringen te verhogen per 1 januari 2019 met 0,36% voor actieve deelnemers en 0,29% voor gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

Resultaat op sterfte

Het resultaat op sterfte is te splitsen naar resultaat op lang leven (verzekerden worden ouder dan werd verondersteld op basis van de fondsgrondslagen) en het resultaat op kort leven (verzekerden sterven eerder dan werd verondersteld op basis van de fondsgrondslagen).

Het resultaat op sterfte levert in 2019 een positief resultaat op, bestaande uit een negatief resultaat op lang leven en een positief resultaat op kort leven.

Resultaat op arbeidsongeschiktheid

Het resultaat op arbeidsongeschiktheid heeft betrekking op de in het pensioenfonds lopende arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid (schadereserve) en IBNR-voorziening.

Wijziging actuariële grondslagen

Ultimo 2019 is de kostenopslag op de technische voorziening verhoogd van 2% + € 1,8 miljoen naar 2,2% + € 1,8 miljoen. Daarnaast is de opslag van 4,6% op de schadereserve komen te vervallen. Dit heeft een negatief resultaat van € 423.000 tot gevolg.

Premies

De kostendekkende, gedempte kostendekkende en feitelijke premie volgens artikel 130 van de Pensioenwet zijn als volgt (x € 1.000):

	2019	2018
Kostendekkende premie	38.745	36.614
Gedempte kostendekkende premie	25.186	25.269
Feitelijke premie	32.470	31.986

De samenstelling van de kostendekkende premie is als volgt (x €1.000):

	2019	2018
Actuarieel benodigde koopsom	31.011	29.043
Opslag voor uitvoeringskosten	1.191	1.269
Solvabiliteitsopslag	6.543	6.302
	<u>38.745</u>	<u>36.614</u>

De Pensioenwet vereist dat de premie een toeslag bevat om de reserves in stand te houden. De hoogte van deze solvabiliteitsopslag bij het pensioenfonds hangt af van het strategisch beleggingsbeleid. Dit houdt in dat voor de berekening van de kostendekkende premie 2019 een solvabiliteitsopslag van 21,1% van de inkoopkosten inclusief risicopremies is gehanteerd (2018: 21,7%).

De Pensioenwet staat toe dat een pensioenfonds een gedempte kostendekkende premie hanteert. STIP maakt sinds 1 januari 2018 gebruik van deze mogelijkheid.

Bij de bepaling van de gedempte kostendekkende premie wordt gebruik gemaakt van het verwacht rendement.

De samenstelling van de gedempte kostendeekkende premie is als volgt:

	2019	2018
Actuarieel benodigde koopsom	12.078	12.731
Opslag voor uitvoeringskosten	1.191	1.269
Solvabiliteitsopslag (Vereist Eigen Vermogen)	2.548	2.763
Toeslagen (gefinancierd uit premie)	9.369	8.506
	<u>25.186</u>	<u>25.269</u>

Overeenkomstig artikel 96 van de Pensioenwet wordt vermeld dat:

- het pensioenfonds in het boekjaar 2019 geen dwangsommen en boetes zijn opgelegd,
- het pensioenfonds in het boekjaar 2019 geen aanwijzing als bedoeld in artikel 171 van de Pensioenwet is gegeven,
- in het boekjaar 2019 geen bewindvoerder als bedoeld in artikel 173 van de Pensioenwet is aangesteld.

Oordeel van de externe actuaris op de financiële positie

Aangezien de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds lager is dan de vereiste dekkingsgraad, is er sprake van een vermogenstekort. Het pensioenfonds heeft hiertoe een herstelplan ingediend bij DNB.

De vermogenspositie is slecht, omdat het aanwezig eigen vermogen lager is dan het minimaal vereist eigen vermogen. Deze situatie bestaat voor eerst vanaf eind 2019.

9. RISICOPARAGRAAF

De missie van het pensioenfonds is om een betrouwbare uitvoerder te zijn van de pensioenregeling van de aangesloten werkgevers. Zij wil deze op een transparante en kostenefficiënte wijze uitvoeren. Zij communiceert met haar belanghebbenden op een heldere en vooral begrijpelijke wijze.

Bij het realiseren van de fondsmissie loopt het pensioenfonds risico's. Via Integraal Risico Management beheerst het pensioenfonds risico's die het realiseren van de doelen kunnen bedreigen en zoekt c.q. neemt het pensioenfonds bewust en beheerst risico's die als kans kunnen bijdragen aan de fondsdoelen.

Ter uitvoering van de missie moet het pensioenfonds een beheerste en integrale bedrijfsvoering hanteren. In het verslagjaar heeft het bestuur een beleidsdocument Integraal Risico Management vastgesteld waarin het risicomanagement als onderdeel van de bedrijfsvoering is beschreven. Het beleid past binnen de context van het pensioenfonds dat relatief klein is qua omvang en alle operationele taken heeft uitbesteed. Het beleid houdt rekening met de aard, omvang en complexiteit van het pensioenfonds. Het beleid voldoet aan de normen die de toezichthouder DNB stelt. Het beleid houdt rekening met de implementatie van de IORP II wetgeving.

De opzet van het integraal risicomanagement is gebaseerd op het '3 lines of defence' model binnen de governance van het pensioenfonds. Het bestuur vervult de functie van de 1e lijn. In IORP II is sprake van een drietal sleutelfuncties: de risicomanagement functie (2e lijn), de actuariële functie (2e lijn) en de (interne) auditfunctie (3e lijn). Aanvullend spelen de accountant en de certificerende actuaire een belangrijke rol in de verdedigingslinie. Zij voorzien het bestuur van aanvullende zekerheid over de risicobeheersing. Het risico jaarplan ondersteunt het uitvoeren van het risicomanagement proces.

Er is een nauwkeurige beschrijving gemaakt van de risico's die STIP loopt aan de hand van het FIRM (Financiële Instellingen Risicoanalyse Methode) model van DNB. Risico's die STIP loopt op het gebied van rente, valuta, prijs, krediet, verzekeringstechnische aard, omgeving, operationeel uitbesteding, IT, integriteit en op juridisch vlak worden omschreven. Per risicofactor verleent het bestuur een weging aan het specifieke risico. Vervolgens worden gerealiseerde en gewenste beheersingsmaatregelen in kaart gebracht en de nog te nemen acties. Op grond van de wegingsfactoren kunnen de risico's met de meeste prioriteit worden aangewezen.

STIP ontvangt ieder kwartaal een uitgebreide risicorapportage met betrekking tot de financiële risico's en specifiek met betrekking tot alle beleggingsrisico's. De uitvoeringsorganisaties hebben hun eigen lines of defence (uitvoering en controle). Daarover rapporteren zij naar het pensioenfonds (SLA-rapportages, ISAE-rapportages, performancerapportages).

De belangrijkste risico's van STIP zijn hieronder samengevat.

Renterisico

Het renterisico is het risico dat de waarde van de beleggingsportefeuille zich anders ontwikkelt dan de waarde van de voorziening pensioenverplichtingen als gevolg van (ongunstige) veranderingen in de marktrente. Bij de ALM-studie 2018 is bevestigd dat de strategische rente-afdekking zal worden gehandhaafd op 45% (berekend op basis van marktrente).

De beheerder heeft een mandaat, waarin het strategische afdekkingspercentage van de renteafdekking van STIP op marktwaarde is opgegeven alsmede het toegestane minimum en maximum. Daarnaast ontvangt de beheerder op maandbasis de kasstromen van de verplichtingen. De beheerder berekent op maandbasis het feitelijke renteafdekkingspercentage, waarna aanpassing van de renteafdekking door de beheerder geschiedt op het moment dat het in het mandaat opgenomen minimum of maximum wordt overschreden. Binnen de bandbreedte mag het renteafdekkingspercentage bewegen. Als het minimum of maximum wordt geraakt zorgt de beheerder ervoor dat wordt teruggegaan naar het strategische normpercentage van 45%.

Invulling van de renteaftdekking vindt bij de beheerder met name plaats via een renteaftdekkingsfonds. Voor het vaststellen van de renteaftdekking worden alle vastrentende waarden meegenomen met uitzondering van High Yields en Emerging Market Debt.

Het renterisico ten opzichte van de verplichtingen wordt op maandbasis bewaakt door de beheerder. De administrateur berekent het marktrente-aftdekkingspercentage ook en rapporteert hierover in de maandrapportage.

Op kwartaalbasis ontvangt STIP verder ook een uitgebreid onafhankelijk risicodashboard, waarin de hoogte van de renteaftdekking (zowel op marktrente als op UFR) alsmede de effectiviteit van de renteaftdekking zijn opgenomen.

Marktrisico / zakelijke waarden risico

Marktrisico omvat het financiële risico dat de marktwaarde van de beleggingen fluctueert als gevolg van de wijziging in marktprijzen van die beleggingen. Dit risico is aanwezig in de portefeuille doordat wordt belegd in aandelen. Het risico wordt door STIP bewust genomen om een verwacht meerrendement te kunnen behalen. De mate waarin dit risico wordt gelopen is bepaald door middel van de ALM-studie.

Het specifieke prijsrisico naar specifieke bedrijven is beperkt door een grote diversificatie binnen de portefeuille te hebben.

In het risicodashboard dat STIP ontvangt, staat ook een gevoeligheidsanalyse van de dekkingsgraad voor rente- en aandelenbewegingen.

Kredietrisico

Wat betreft kredietrisico geldt dat strategisch ongeveer 50% van de vastrentende waarden in staatsobligaties en staatsgegarandeerde leningen (dit is inclusief de renteoverlay) wordt belegd. Daarnaast wordt strategisch ongeveer 35% belegd in hypotheken en asset backed securities die een relatief hoge kredietkwaliteit hebben. Het belang in obligaties met een lagere kredietkwaliteit bedraagt ongeveer 15%. Tegenover deze lagere kredietkwaliteit staat een duidelijk hoger verwacht lange termijn rendement dan bij obligaties van hogere kwaliteit, als vergoeding voor dit extra kredietrisico.

Er wordt gebruik gemaakt van verschillende beleggingsfondsen die elk een goede spreiding hebben over achterliggende debiteuren waardoor het risico op specifieke debiteuren goed is gediversifieerd.

STIP heeft via de look-through rapportages en het risicodashboard inzage in de exacte verdeling van het kredietrisico naar ratings en de spreiding naar sectoren en specifieke debiteuren.

Concentratierisico

In het algemeen geldt dat een concentratierisico kan optreden als een adequate spreiding van activa en passiva ontbreekt. Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. De concentratierisico's van het pensioenfonds zijn zeer beperkt. Er wordt enerzijds belegd in meerdere beleggingscategorieën/fondsen, anderzijds is er per fonds een goede spreiding qua onderliggende debiteuren aanwezig.

De grootste concentraties in de beleggingsportefeuille van STIP zijn in Duitse en Franse staatsobligaties. Deze beleggingen worden echter als veilige obligaties in het eurogebied beschouwd en zijn van AAA- en AA-kwaliteit. Het bestuur is van mening dat daarbij geen extra risico wordt gelopen.

STIP heeft via het risicodashboard en de look-through rapportages inzage in de verdeling van het concentratierisico. Hierbij wordt zowel gekeken naar landenconcentratie, sectorconcentratie als bedrijfsconcentratie.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen waardoor STIP op korte termijn niet aan zijn verplichtingen zou kunnen voldoen. Dit risico wordt beheerst doordat het pensioenfonds nog steeds op maandbasis toevoegingen doet aan de beleggingsportefeuille. Verder moet minimaal 70% van de beleggingen een dagelijkse liquiditeit hebben.

STIP heeft via het risicodashboard op kwartaalbasis inzage in de hoogte van het liquiditeitsrisico.

Tegenpartijrisico

Tegenpartijrisico is het risico dat een tegenpartij niet aan zijn verplichtingen voldoet. STIP is van mening dat de tegenpartijrisico's door de beheerder voldoende zijn gewaarborgd door een selectie van partijen waarmee zaken wordt gedaan, door spreiding aan te brengen in de partijen waarmee (binnen de fondsen) posities openstaan en door te werken met maxima per partij per soort activiteit. Ook is een duidelijk en strikt onderpandbeleid vastgelegd door de vermogensbeheerder en heeft de beheerder iedere dag inzage in de risico's per tegenpartij, zodat meteen bijsturing kan plaatsvinden.

STIP heeft via het risicodashboard inzage in de rating-verdeling en de uitstaande posities bij de verschillende partijen en heeft zo goed inzicht in het tegenpartijrisico.

Valutarisico

De verplichtingen van het pensioenfonds noteren in euro. Het valutarisico is het risico dat de waarde van de beleggingsportefeuille zich anders ontwikkelt dan de waarde van de voorziening pensioenverplichtingen als gevolg van veranderingen door het zwakker worden van niet-euro valuta ten opzichte van de euro. Het maximale risico naar een valuta is steeds gekoppeld aan de omvang van de onderliggende beleggingscategorie. Valuta's vormen geen afzonderlijke beleggingscategorie bij het pensioenfonds.

Als valutabeleid geldt dat valutarisico's (indien aanwezig) op vastrentende waarden door de beheerder binnen de fondsen worden afgedekt. Binnen de aandelenportefeuille worden de Amerikaanse dollar, het Britse pond en de Japanse yen (dit zijn de grootste valutarisico's) afgedekt binnen het aandelenfonds. De andere valutarisico's zijn gespreid en relatief beperkt van aard; deze overige valuta's worden niet afgedekt. De totaal nog aanwezige valutaexposure (na valuta-afdekking) mag maximaal 25% van de waarde van de beleggingen in zakelijke waarden bedragen en maximaal 15% van de totale portefeuille.

STIP heeft via het risicodashboard op kwartaalbasis inzage in de exacte hoogte en verdeling van het valutarisico.

Langlevenrisico

In de zomer van 2019 heeft het CBS cijfers gepubliceerd over de levensverwachting voor verschillende opleidingsniveaus. Daaruit is naar voren gekomen dat de levensverwachting van hoogopgeleiden de afgelopen jaren is toegenomen, terwijl die van laagopgeleiden gelijk bleef. Het pensioenfonds maakt gebruik van fondsspecifieke correctiefactoren voor ervaringssterfte die zijn gebaseerd zijn op sterftetekansen per opleidingsniveau. Deze factoren zijn voor het laatst vastgesteld in december 2017. Het beleid van het pensioenfonds is om de correctiefactoren voor ervaringssterfte periodiek te evalueren. Het bestuur zal een nieuw onderzoek naar de ervaringssterfte doen in het najaar van 2020. Ten eerste omdat dan ook de nieuwe AG-prognosetafel is gepubliceerd en ten tweede omdat dan kan worden gesteund op extra data (een jaar extra waarnemingen).

Overige risico's

Naast beleggingsrisico's heeft STIP te maken met een aantal andere risico's die verbonden zijn aan de verzekeringstechnische grondslagen die het pensioenfonds hanteert, aan de wijze van organisatie en uitvoering, de omgeving en aan de uitbesteding. De belangrijkste risico's zijn het omgevingsrisico en het uitbestedingsrisico.

De grondslagen die het pensioenfonds hanteert zijn prudent en actueel. Bovendien zijn grote schades als gevolg van calamiteiten gedekt door afdekking van het catastroferisico bij de herverzekeraar. Hierdoor is het verzekeringstechnische risico gering. Het omgevingsrisico is hoog. De ontwikkelingen op de financiële markten gaan snel en vereisen snel ingrijpen van het bestuur. STIP heeft een crisisplan opgesteld om te waarborgen dat snel gehandeld kan worden en dat wordt gehandeld in het belang van alle betrokkenen. Bovendien is de ABTN geactualiseerd zodat ook een sluitende financiële opzet is geborgd.

Het uitbestedingsrisico heeft vooral betrekking op de kwaliteit, integriteit en continuïteit van de uitbestede processen. Door zoveel mogelijk te kiezen voor gecertificeerde partijen en door kwaliteitsafspraken vast te leggen in service level agreements en deze periodiek te monitoren acht het bestuur dit risico in voldoende mate te beheersen. Ook verkrijgt het pensioenfonds op jaarbasis de zogenaamde ISAE 3402 type 2 rapportages van de belangrijkste uitbestedingspartijen. Hierin wordt verslag gedaan van het onderzoek van een onafhankelijke accountant op de belangrijkste administratieve processen bij de uitbestedingspartijen.

10. TOEKOMSTPARAGRAAF

De ontwikkeling van de financiële positie is voor STIP een belangrijk aandachtspunt. In de huidige situatie is de beleidsdekkingsgraad voldoende om zonder (kortings)maatregelen tijdig te herstellen. Het bestuur houdt de financiële situatie nauwlettend in het oog. De kans op een verhoging van de pensioenen (toeslag) is in de komende jaren erg klein.

Belangrijk blijft hoe sociale partners tegen de pensioenregeling aankijken. Gezien de huidige situatie, met een stabiele premie voor 3 jaar (2018-2020), is dat de basis voor de uitvoering van de pensioenregeling voor de enkele jaren. STIP gaat dan ook uit van going concern. Het bestuur heeft al voor de totstandkoming van de nieuwe pensioenovereenkomst tussen sociale partners geconcludeerd dat er vooralsnog geen directe aanleiding is om over te stappen op een andere uitvoeringsvorm. Met de uitvoering door STIP van de nieuwe pensioenovereenkomst per 1 januari 2018 staat die conclusie op dit moment nog steeds overeind. Het bestuur zal in de komende periode voor zichzelf opnieuw de huidige uitvoeringsvorm evalueren.

Covid-19

Ontwikkeling financiële markten

Na aanvankelijk een sterke start in 2020 daalden alle effectenbeurzen in de loop van februari en maart door de wereldwijde uitbraak van het coronavirus. De impact op wereldeconomie is groot en de economische groei in de belangrijkste economische blokken zal in het eerste en tweede kwartaal 2020 sterk dalen. Door de onzekerheid op de financiële markten daalden wereldwijd de koersen van niet alleen aandelen, maar ook high yield leningen en leningen in opkomende markten. Door deze dreiging ontstond een vlucht naar safe havens en zijn diverse rentedalingen doorgevoerd door centrale banken, waardoor de rente verder daalde. De impact van de dalende kapitaalmarktrente en aandelenkoersen is groot. .

Door de belangrijke koersdaling van de aandelen is het aandelenbelang gezakt beneden de onderste bandbreedte van de strategische asset allocatie. Het pensioenfonds heeft besloten vastrentende waarden te verkopen en aandelen te kopen om de onderlinge verhoudingen weer terug te brengen binnen de gestelde bandbreedtes. Het pensioenfonds monitort de ontwikkelingen op de financiële markten nauwgezet, omdat het verloop van deze crisis uitermate onzeker is. Economisch herstel is van cruciaal belang voor de verbetering van de dekkingsgraad van het pensioenfonds. Het pensioenfonds houdt vast aan haar strategische asset allocatie en ziet vooralsnog geen reden om deze aan te passen.

Operationele impact

Om de operationele impact te beoordelen is het bestuur bijeengekomen en is beoordeeld op welke wijze uitbestede processen worden geraakt door de maatregelen van de overheid en de uitbraak van het virus. Door de toepassing van diverse maatregelen is de business continuïteit geborgd.

Er is geen liquiditeitsrisico te verwachten; de maandelijkse binnenkomende premies dekken ruimschoots de uitgaven. De werkgevers verwachten op korte termijn geen liquiditeitsproblemen waardoor de premies niet voldaan zouden kunnen worden.

Financiële positie

Eind mei 2020 was de UFR dekkingsgraad met 9,4%-punt gedaald naar 95,2%. De beleidsdekkingsgraad daalde naar 99,5%. Door de dalende kapitaalmarktrente zijn de pensioenverplichtingen ten opzichte van eind december 2019 met circa € 80 miljoen toegenomen.

Het bestuur heeft begin april 2020 een brief gestuurd aan sociale partners van IKEA. Daarin heeft het bestuur gerefereerd aan de huidige uitvoeringsovereenkomst tussen het pensioenfonds en de daarbij aangesloten werkgevers. In de uitvoeringsovereenkomst is afgesproken dat de werkgevers bijstorten als dat nodig is om pensioenverlagingen te voorkomen. Het bestuur heeft sociale partners laten weten dat uit de jaarlijkse herstelplanberekening die per 31 december 2019 is gedaan blijkt dat de financiële situatie binnen 10 jaar voldoende kan herstellen zonder aanvullende maatregelen. Daarbij is rekening gehouden met de nieuwe parameters die de wetgever per 1 januari 2020 verplicht voorschrijft (op advies van de Commissie Parameters, ook wel bekend als de Commissie Dijsselbloem). De impact van de Corona crisis was destijds uiteraard nog niet bekend. Een van de belangrijkste factoren voor het bepalen van de zogenoemde kritische dekkingsgraad is het in de komende jaren te verwachten (over)rendement op beleggingen. Rekening houdend met de nieuwe parameters en de bijbehorende lagere verwachte (over)rendementen is de kritische dekkingsgraad van STIP berekend op circa 90%. Omdat per einde 2019 de dekkingsgraad boven de kritische grens lag is een bijstorting door de aangesloten werkgevers in 2020 niet aan de orde. Het bestuur heeft sociale partners aangegeven dat dit wel aan de orde kan zijn per eind 2020 als de situatie op de financiële markten verder verslechtert en niet herstelt voor eind 2020. Het bestuur zal sociale partners in de loop van 2020 regelmatig blijven informeren over de ontwikkelingen van de financiële situatie van het pensioenfonds.

Amsterdam, 11 juni 2020

Stichting IKEA Pensioenfonds
Het bestuur

Angénis van den Clooster (voorzitter)

Albert Martens (secretaris)

Jethro Warbroek

Mariska Zegwaard

Rob Werkman

C VERSLAG VAN HET VERANTWOORDINGSORGAAN

VERSLAG VAN HET VERANTWOORDINGSORGAAN 2019

INLEIDING

Het Verantwoordingsorgaan (VO) maakt door dit verslag gebruik van haar bevoegdheid om een oordeel uit te spreken over het gevoerde beleid van het bestuur, de wijze waarop het is uitgevoerd en de keuzes voor de toekomst. Het VO hanteert een door haar ontwikkelde normenkader voor algemene normen en fonds specifieke normen.

Het VO heeft vier keer overlegd. Tevens zijn er vier gezamenlijke vergaderingen met het bestuur geweest. Een aantal keren is een combinatie gemaakt van een vergadering en een training. Daarnaast hebben diverse VO-leden ook bijeenkomsten van de Pensioenfederatie bijgewoond.

De bevindingen van de Visitatiecommissie (VC) spelen een belangrijke rol bij het oordeel van het VO.

ALGEMENE NORMEN

Het VO hanteert het rapport van de VC als leidend bij haar oordeelsvorming ten aanzien van de onderdelen betreffende evenwichtige belangenafweging en adequate risicobeheersing.

Bevindingen

Het VO onderschrijft het oordeel van de VC over de risico's en de daarbij behorende aanbevelingen. Wat betreft de evenwichtige belangenafweging is het VO het met de VC eens dat het bestuur deze zorgvuldig handelt.

Oordeel

Het VO is tevreden met de wijze waarop het bestuur de algemene normen uitvoert.

Aanbeveling

Het VO beveelt aan dat het rapport van de VC naar de toekomst toe eerst wordt gedeeld met het VO en samen met het bestuur en de VC wordt besproken.

OPDRACHTAANVAARDING

Het VO monitort jaarlijks het pensioenresultaat en vereist eigen vermogen en oordeelt of deze in lijn zijn met de risicohouding en de doelstellingen van het pensioenfonds.

Bevindingen

De haalbaarheid van de regeling is onder druk komen te staan. Volgens de haalbaarheidstoets zoals uitgevoerd in mei 2020 is het gemiddelde pensioenresultaat 3 % slechter geworden.

Het pensioenresultaat in het slecht weer scenario is verbeterd wat dan weer een positieve ontwikkeling genoemd mag worden.

Het vereist eigen vermogen bedraagt 18,4% van de technische voorziening per 31 december 2019. Het vereist eigen vermogen valt daarmee binnen de bandbreedte van 16,1% en 21,5% zoals beschreven in de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) per december 2019.

Oordeel

Het VO is van oordeel dat het pensioenresultaat en het vereist eigen vermogen passen binnen de risicohouding en de doelstellingen van het pensioenfonds. Het bestuur heeft gehandeld binnen de gemaakte afspraken en ambities.

GOVERNANCE

Het bestuur schept een klimaat waarin een dialoog gevoerd kan worden op basis van transparante en tijdige informatie. De bestuurlijke principes uit de code pensioenfondsen worden toegepast en de overwegingen van de besluiten worden helder gecommuniceerd.

Bevindingen

Het VO ziet dat er binnen het bestuur nog steeds een vacature is voor de zetel van vertegenwoordiging van gepensioneerde deelnemers. Doordat er een bestuurslid langdurig ziek is geworden heeft het bestuur tijdelijk met minder mensen moeten werken. Het bestuur heeft zijn best gedaan heeft om bij de FNV een vervanger te krijgen en dit is uiteindelijk gelukt.

Ook onderschrijft het VO de constatering van de VC dat de BAC niet ingericht is conform de ABTN. Maar de BAC is een adviserend orgaan voor het bestuur en neemt niet zelfstandig besluiten.

Het VO krijgt op veel onderdelen zoals het GO overleg alle informatie op tijd aangeleverd. De stukken wat betreft de bestuursvergaderingen en het jaarwerk worden minder vanzelf sprekend aangeleverd zonder dat daar een verzoek aan vooraf gaat. Het VO moet regelmatig expliciet vragen om aanlevering van genoemde documenten.

Oordeel

Het VO vindt het zorgelijk dat de vacature binnen het pensioenfondsbestuur nog steeds bestaat maar ziet wel dat het bestuur er veel aan doet om dit op te lossen.

Aanbeveling

Het VO zou graag samen met het bestuur willen kijken naar de toekomst en discussiëren over mogelijke oplossingen voor wat betreft governance van de fondsorganen zoals het bestuur en de BAC.

Het VO ontvangt de benodigde stukken ten behoeve van het uitvoeren van haar taak, ongevraagd en op het juiste moment.

PREMIEBELEID

Het VO beoordeelt de premie op basis van stabiliteit en kostendekkendheid. Dit moet leiden tot een evenwichtige verdeling (geen benadeling groepen deelnemers).

Bevindingen

Het VO constateert dat het premiebeleid nog steeds is ingericht conform het primo 2018 vastgestelde 3-jarige feitelijke premiebeleid.

Het VO heeft geconstateerd dat het afgelopen jaar er maar net voldoende premie is binnengekomen om de actuariële benodigde inkoop te kunnen bekostigen, maar dat deze niet voldoende is om te komen tot de gewenste premiedekkingsgraad van 105%.

Het VO heeft geen adviesaanvraag ontvangen over de premiecomponenten van de premie voor 2020.

Oordeel

Het VO is van oordeel dat het premiebeleid conform het vastgestelde 3-jarige feitelijke premiebeleid is uitgevoerd.

Aanbeveling

Het VO beveelt het bestuur aan om voor de komende jaren ook een stabiele premie te hanteren.

Wederom beveelt het VO aan dat voor het einde van elk jaar een adviesaanvraag over de premiecomponenten wordt ingediend. Mochten de componenten niet veranderen dan dit te melden aan het VO.

FINANCIEEL BELEID

Een gedragen beleid voor risico's en rendement moet leiden tot een waardevast pensioen voor de deelnemers op korte en lange termijn. De investment beliefs zijn een belangrijk uitgangspunt. De verantwoording hierover moet in dialoog met het VO (Code 19 en 22) worden besproken. Het bestuur creëert draagvlak voor maatschappelijk verantwoord beleggen in dialoog met het VO en de deelnemers.

Bevindingen

In 2019 is door middel van een enquête een dialoog met de deelnemers opgestart over Environmental, social and governance (ESG). Het VO is betrokken geweest bij diverse vergaderingen over de ESG-uitgangspunten van STIP. Ook bij het opstellen van de definitieve ESG-uitgangspunten is het VO betrokken geweest. Door de corona crisis is het definitieve beleid nog niet vastgesteld tot zover in 2020.

Oordeel

Het VO is tevreden over het financiële beleid dat door het bestuur wordt gevoerd. Het beleid leidt naar verwachting in de toekomst tot een relatief waardevast pensioen.

Aanbeveling

Het VO beveelt aan om gedurende het jaar 2020 regelmatig terugkoppeling en inzicht aan het VO te geven over de investeringen op het gebied van ESG. Tevens het definitieve ESG beleid en de discussie hierover een vervolg te geven.

COMMUNICATIE

Het bestuur zorgt voor een adequaat communicatiebeleid. Dit beleid zorgt er in ieder geval voor dat persoonlijke pensioeninformatie goed toegankelijk is. Ook bevordert het beleid het pensioenbewustzijn van belanghebbenden. Het bestuur meet hoe effectief de ingezette communicatiemiddelen zijn. Dit doet het periodiek, maar ten minste elke drie jaar.

Bevindingen

Het VO hoort regelmatig vanuit de deelnemers dat de website van STIP is voorzien van goede informatie en overzichtelijk is. Het VO vindt wel dat er weinig tot geen vooruitgang zit in de samenwerking met IKEA om de deelnemers meer inzage te geven in het pensioen. Dit is al jaren een soort status quo achtige situatie.

Oordeel

Er is een communicatieplan en dit wordt uitgevoerd.

Aanbeveling

Het VO beveelt aan om nu een onderzoek te starten om vast te stellen hoe effectief de ingezette communicatiemiddelen zijn. Ook beveelt het VO aan om werk te maken van om samen met IKEA meer kennis over het pensioen bij de deelnemers te krijgen. Daarnaast beveelt het VO om in de administratie te registreren dat mensen mails en UPO in door hen gewenste taal toegestuurd krijgen.

ALGEMENE BESCHOUWING

STIP staat voor een aantal moeilijke uitdagingen. Op 31 december 2020 eindigt de driejaarstermijn waarbinnen de premie vast is gelegd op basis van een schatting van de kostendekkende premie met premiedemping op basis van het verwacht rendement. In 2020 werd de gewenste premiedekkingsgraad van 105% niet gehaald en de verwachting is dat de premie vanaf 2021 flink zal gaan stijgen. In het herstelplan wordt al gesproken van 38,3%, dit zorgt ervoor dat de werkgevers en de deelnemers fors meer zullen moeten gaan betalen. Door de Corona-crisis is de situatie voor het pensioenfonds significant verslechterd. Op dit moment zijn de gevolgen nog niet volledig te overzien maar een rooskleurig scenario lijkt niet aannemelijk. Het VO wil dan ook door het bestuur maandelijks goed op de hoogte worden gehouden van de stand van zaken van het pensioenfonds en mogelijke gevolgen en acties die het pensioenfonds wil gaan inzetten. Dit alles natuurlijk als doel om zowel de deelnemers, slapers als de gepensioneerden een goed pensioen te geven.

IKEA biedt een hele mooie en goede pensioenregeling aan haar werknemers. Daarom is het zo jammer dat veel deelnemers zich dit niet realiseren en/of weten te waarderen. Het is aan het pensioenfonds om in goede communicatie, op welke manier dan ook, uit te leggen wat er in de toekomst allemaal staat te gebeuren met het pensioen bij STIP. Dit is zeker ook de taak van de werkgever maar het VO vindt dat hierin gezamenlijke dient te worden opgetrokken.

REACTIE BESTUUR OP VERSLAG VERANTWOORDINGSORGAAN

Het bestuur heeft kennis genomen van het verslag van het verantwoordingsorgaan (VO). Het bestuur bedankt het VO voor de samenwerking in het afgelopen jaar.

Het oordeel van het VO is ook dit jaar overwegend positief. Daar is het bestuur blij mee. De meeste aanbevelingen van het VO bieden houvast en een goede basis om op verder te bouwen. Met het VO gaat het bestuur nader in gesprek om samen te bekijken hoe bepaalde zaken anders kunnen worden gedaan.

Het bestuur
11 juni 2020

SAMENVATTING RAPPORT VISITATIECOMMISSIE

SAMENVATTING VAN HET RAPPORT VAN DE VISITATIECOMMISSIE 2019

De taak van de visitatiecommissie (hierna VC) bestaat uit het toezicht houden op het beleid van het bestuur van Stichting IKEA Pensioenfonds (hierna STIP), op de algemene gang van zaken in het pensioenfonds en het toezien op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. De VC heeft de periode 1-1-2019 tot 31-12-2019 onderzocht. De VC volgt bij het uitvoeren van haar rol de toezichtcode van de Vereniging Intern Toezichthouders Pensioensector (hierna VITP).

De VC is door het bestuur benoemd. Het selectieproces is door het bestuur uitgevoerd. Over de keuze is advies gevraagd aan het verantwoordingsorgaan (hierna VO). De VC legt jaarlijks haar bevindingen vast in een rapport en legt verantwoording af aan het VO, aan het bestuur en aan de werkgever.

Het functioneren van de governance

Oordeel

De VC is van oordeel dat het bestuur moeite heeft om de fondsorganen volledig bezet te houden en dat de continuïteit daardoor kwetsbaar is. Het bestuur is zich daarvan bewust. Als belangrijke beheersmaatregel voor dit risico zet het bestuur in op de relatie met de werkgever. Deze zal een bijdrage moeten leveren om voldoende kwalitatief goede pensioenfondsbestuurders beschikbaar te stellen. Daarnaast wil het bestuur in het kader van de opvolging 1 of 2 aspirant-bestuursleden aanzoeken.

De VC is van mening dat het VO vrij veel leden kent. Wellicht zijn er mogelijkheden om VO-leden door te laten stromen als aspirant bestuurslid?

De inrichting van de BAC is nog niet in overeenstemming met de fondsdocumenten omdat de werknemersvertegenwoordiger in de BAC wordt vervangen door een werkgeversvertegenwoordiger.

De VC vindt dat het bestuur een zorgvuldige afweging heeft gemaakt over de invulling van de sleutelfunctiehouders. Met name vanwege de beperkingen van de bestuurlijke capaciteit vindt de VC het een goede zaak dat de taken van bestuursleden niet verder worden verzwaaard met het sleutelfunctiehouderschap. Bovendien is de VC van mening dat het bestuur kan profiteren van de deskundigheid van de werkgever voor wat betreft risicobeheer en internal audit. Een bijkomend voordeel is dat deze invulling verder bijdraagt aan betrokkenheid van de werkgever bij het pensioenfonds. Voor een oordeel over de inbedding van de sleutelfunctiehouders in de structuur van de governance en de werking van daarvan is het te vroeg om een oordeel te geven. Het bestuur zal een en ander implementeren in 2020.

Aanbevelingen

De VC beveelt het bestuur aan

- De effectiviteit van de beheersmaatregelen ter versterking van de continuïteit van de fondsorganen te evalueren en indien nodig aanvullende maatregelen te treffen; en
- De inrichting van de BAC in overeenstemming te brengen met de fondsdocumenten.

Het functioneren van het bestuur

Oordeel

Zowel het bestuur als de ingestelde organen hebben de VC een positieve indruk gegeven over de onderlinge samenwerking en de actieve houding. Ondanks de knelpunten in de bezetting zijn de lopende zaken adequaat onderhanden genomen, niet in de laatste plaats door de hands-on mentaliteit van de betrokkenen.

Met het bestuur is de VC van mening dat het bestuur moet zoeken naar ruimte om meer aandacht te richten op de strategie van het pensioenfonds.

De VC is van mening dat het VO een goede stap heeft gezet door alle VO-leden op te leiden. Net als in het voorgaande jaar moedigt de VC het VO aan om verder te professionaliseren door bijvoorbeeld aandachtsgebieden te formuleren, normen vast te stellen waaraan het de handelingen van het bestuur toetst en verslagen op te stellen van de bijeenkomsten van het VO.

Aanbevelingen

De VC beveelt aan

- Te evalueren of het opleidingsplan van het bestuur leidt tot de gewenste resultaten;
- Na te gaan welke maatregelen nodig zijn om meer bestuurlijke capaciteit vrij te maken die gericht kan worden op de strategie van het pensioenfonds;
- Het VO te stimuleren zich verder te professionaliseren.

Het beleid van het bestuur

Oordeel

Zoals eerder al opgemerkt, is veel bestuurlijke capaciteit gericht geweest op het implementeren van vereisten van wet- en regelgeving op een wijze die passend is voor het pensioenfonds. De VC vindt dat het bestuur belangrijke stappen heeft gezet ten aanzien van het vermogensbeheer en de sleutelfunctiehouders. De VC verwacht dat daarmee de governance, met name de scheiding tussen de three lines of defence, een goede impuls krijgt.

Een aantal strategische onderwerpen is over het kalenderjaar 2019 heen geschoven, zoals het ESG-beleid en het opstellen van een normenkader waaraan mogelijke toekomstscenario's van het pensioenfonds kunnen worden getoetst. De VC vindt het belangrijk dat deze onderwerpen niet verder worden doorgeschoven. Uit gesprekken met het bestuur begrijpt de VC dat deze onderwerpen in 2020 wel aan de orde zullen komen.

Aanbevelingen

De VC beveelt aan om het ESG-beleid en het normenkader waaraan mogelijke toekomstscenario's van het pensioenfonds getoetst kunnen worden in 2020 af te ronden.

Algemene gang van zaken in het pensioenfonds

Oordeel

Het pensioenfonds is op de goede weg met actieve versterking van het riskmanagement en het vermogensbeheer waarvan de acties van het bestuur in de pas lopen met het mitigatie pad van DNB op deze gebieden. Dit wordt voortgezet onder de huidige moeilijke (wereldwijde) omstandigheden.

Aanbevelingen

De VC beveelt aan om in het bijzonder het riskmanagement en vermogensbeheer in lijn met de mitigatiestappen van DNB tijdig en adequaat verder in 2020 in te vullen.

Adequate risicobeheersing

Oordeel

De VC is van mening dat het bestuur in toenemende mate het risico framework versterkt. De VC ziet dat de nadere invulling van de taken van de BAC, in lijn met de bevindingen van DNB met name over de beheerstructuur, grote stappen voorwaarts heeft gemaakt. Maar het vereist voortgaande aandacht om tot een volledige borging ervan te komen.

Aanbevelingen

- De VC ziet dat het pensioenfonds op koers ligt met de invulling van de bevindingen van DNB. De VC beveelt aan om voort te gaan met de tijdige en adequate afronding daarvan.
- De VC beveelt aan om in 2020 tot algehele adequate en tijdige invulling van IORP II te komen, inclusief algehele invulling van alle sleutelfunctiehouders en de structurering van hun activiteiten.

Evenwichtige belangenafweging

Oordeel

De VC vindt dat het bestuur gedisciplineerd omgaat met de evenwichtige afweging van belangen bij bestuursbesluiten en beleidsdocumenten en dat de afwegingen die voorafgaan aan een bestuursbesluit zorgvuldig worden vastgelegd. Zodra houderschap en vervulling van de sleutelfunctie risicobeheer is geïmplementeerd zou de voorlegger ten behoeve van bestuursbesluiten nog kunnen worden aangevuld met een risicoparagraaf.

Aanbevelingen

De VC heeft over de evenwichtige belangenafweging geen aanbevelingen.

Communicatie

Oordeel

De VC vindt dat er in 2019 weinig progressie wordt geboekt met het nader invullen van het communicatiebeleid. Daardoor is nog weinig actie ondernomen om de gewenste en voorgenomen pensioenbewustheid te versterken. Het is de VC niet duidelijk welke horizon het bestuur aanhoudt om de gewenste betrokkenheid van de werkgever bij het communicatiebeleid te realiseren. De VC is van mening dat hier meer duidelijkheid over moet komen om vast te stellen of het bestuur daarop kan wachten of een beleid moet opstellen met een minder grote rol voor de werkgever daarin.

De werkgroep communicatie werkt goed samen zowel met de bestuursondersteuning van Achmea Pensioenservices als met de personeelsorganisatie van IKEA zelf.

Aanbevelingen

De VC beveelt met klem aan om een actiever beleid te voeren ten aanzien van het informeren van de diverse doelgroepen over pensioenactualiteiten en andere relevante ontwikkelingen.

Naleving Code Pensioenfondsen

Oordeel

De VC is van oordeel dat het bestuur bewust omgaat met de normen uit de Code Pensioenfondsen 2018.

Aanbevelingen

De VC heeft geen aanbevelingen.

Cultuur en gedrag

Oordeel

De VC is van mening dat het bestuur goed functioneert. Men is zeer gedreven om STIP op het hoogst haalbare niveau te laten voortbestaan, zonder knelpunten en valkuilen uit het oog te verliezen.

Aanbevelingen

De VC heeft geen aanbevelingen.

Opvolging van eerdere aanbevelingen van het interne toezicht

Oordeel

Alhoewel het bovengenoemde document aangeeft dat men serieus omgaat met alle aanbevelingen, zijn er toch een groot aantal nog niet afgehandeld. De VC heeft daar enerzijds begrip voor door wat er het jaar heeft afgespeeld en moest worden afgehandeld, anderzijds is het toch een forse, bestaande en voortgaande werkdruk waar op korte termijn ook nog eens de volgende actiepunten uit het huidige jaarverslag aan toegevoegd kunnen worden.

Aanbevelingen

Het op regelmatige tijden actualiseren van de deadlines en beoordelen van de prioriteit van de openstaande actiepunten geeft voor het bestuur meer en beter aansluiting met de stand van zaken en de te nemen acties.

Diana Horsmeier
Annemiek Vollenbroek
Piet Hein Oyens (voorzitter)

19 mei 2020

REACTIE BESTUUR OP RAPPORT VISITATIECOMMISSIE

Het bestuur heeft kennis genomen van het verslag van de visitatiecommissie (VC). Het bestuur bedankt de VC voor de wijze waarop de visitatie 2019 is uitgevoerd.

De oordelen en aanbevelingen zijn overwegend positief. Uiteraard is het altijd zo dat bepaalde zaken beter kunnen. Het bestuur is zelf continue bezig te verbeteren. De aanbevelingen van de VC houden wat dat betreft voor het bestuur een bevestiging in. Met een aantal punten is het bestuur in 2020 al aan de slag gegaan.

Het bestuur
11 juni 2020

JAARREKENING

1 BALANS PER 31 DECEMBER

(na voorgestelde bestemming van het saldo van baten en lasten)

(x € 1.000)

	2019	2018
ACTIVA		
Beleggingen voor risico pensioenfonds (1)	548.476	411.770
Vorderingen en overlopende activa (2)	710	79
Overige activa (3)	681	282
	<u>549.867</u>	<u>412.131</u>
PASSIVA		
Stichtingskapitaal en reserves (4)	23.108	25.005
Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds (5)	507.651	384.843
Overige schulden en overlopende passiva (6)	19.108	2.283
	<u>549.867</u>	<u>412.131</u>
	2019	2018
Dekkingsgraad op basis van FTK (in %)		
Actuele dekkingsgraad	104,6	106,5
Beleidsdekkingsgraad	104,5	113,1

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN

(x € 1.000)

		2019	2018
BATEN			
Premiebijdragen voor risico pensioenfonds (van werkgevers en werknemers)	(7)	32.470	31.986
Beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds	(8)	92.932	-8.461
		<u>125.402</u>	<u>23.525</u>
LASTEN			
Pensioenuitkeringen	(9)	2.269	2.317
Pensioenuitvoeringskosten	(10)	1.238	1.315
Mutatie technische voorzieningen voor risico pensioenfonds	(11)		
Pensioenopbouw		30.259	28.345
Toeslagen		1.235	336
Rentetoevoeging		-962	-943
Onttrekking voor pensioenuitkeringen		-2.326	-2.290
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten		489	454
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten		-938	-804
Wijziging markttrente		95.945	24.749
Wijziging actuariële uitgangspunten		423	-5.132
Overige wijzigingen		-1.317	-2.108
		<u>122.808</u>	<u>42.607</u>
Saldo overdrachten van rechten voor risico pensioenfonds	(12)	911	910
Herverzekeringen	(13)	73	71
(*) De nummering verwijst naar de toelichting			
		<u>127.299</u>	<u>47.220</u>
Saldo van baten en lasten		<u><u>-1.897</u></u>	<u><u>-23.695</u></u>
Bestemming van het saldo van baten en lasten			
Mutatie algemene reserve		<u><u>-1.897</u></u>	<u><u>-23.695</u></u>

3 KASSTROOMOVERZICHT

(x € 1.000)

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode.

	2019	2018
Kasstroom uit pensioenactiviteiten		
Ontvangen premiebijdragen risico pensioenfonds	31.575	31.785
Ontvangen waardeoverdrachten voor risico pensioenfonds	1.007	235
Betaalde pensioenuitkeringen	-2.281	-2.308
Betaalde herverzekeringen	-71	-73
Betaalde waardeoverdrachten voor risico pensioenfonds	-1.642	-1.347
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-1.186	-1.268
	<u>27.402</u>	<u>27.024</u>
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten		
Ontvangen inzake verkopen beleggingen	109.761	64.465
Betaald inzake aankopen beleggingen	-182.471	-93.096
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	45.106	380
Overige ontvangsten en uitgaven inzake beleggingen	1.999	1.829
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-1.398	-818
	<u>-27.003</u>	<u>-27.240</u>
Mutatie liquide middelen	<u>399</u>	<u>-216</u>
Samenstelling geldmiddelen		
	2019	2018
Liquide middelen per 1 januari	282	498
Mutatie liquide middelen	399	-216
Liquide middelen per 31 december	<u>681</u>	<u>282</u>

4 TOELICHTING BEHORENDE BIJ DE JAARREKENING

Inleiding

Het doel van Stichting IKEA Pensioenfonds - STIP genaamd -, statutair gevestigd te Amsterdam, is het verlenen, het verzekeren of het doen verzekeren van pensioenen in/of andere uitkeringen in de meest ruime zin aan of ten behoeve van deelnemers, gewezen deelnemers en hun nabestaanden. STIP geeft invulling aan de uitvoering van de pensioenregeling van de aangesloten ondernemingen IKEA BV Nederland gevestigd te Amsterdam en Inter IKEA Systems BV en Inter IKEA Services beiden gevestigd te Delft.

Oprichting

STIP is opgericht op 24 september 2007. In de uitvoeringsovereenkomsten die zijn gesloten met IKEA BV Nederland en Inter IKEA Systems BV is overeengekomen dat de stichting vanaf 1 januari 2006 de pensioenovereenkomsten uitvoert die zijn afgesloten door de sponsors. Sinds 1 mei 2018 is hier Inter IKEA Services BV aan toegevoegd.

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Het bestuur heeft op 11 juni 2020 de jaarrekening opgemaakt.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Schattingswijziging grondslagen technische voorzieningen voor risico pensioenfonds

In 2019 heeft bestuur besloten om de kostenopslag per eind maart 2019 te verhogen van 2,0% naar 2,2% van de technische voorziening. De extra voorziening, die onafhankelijk van de rentestand is, is onveranderd € 1,8 miljoen. De extra opslag van 4,6% op de schadereserve is per eind maart 2019 komen te vervallen.

Deze twee opslagwijzigingen hebben geleid tot een verhoging van de voorziening pensioenverplichting van € 423.000. Dit negatieve resultaat is via de Staat van Baten en Lasten als "Wijzigingen actuariële uitgangspunten" in het verslagjaar verantwoordt.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Alle bedragen in de tabellen zijn vermeld in duizenden euro's, de bedragen in de teksten zijn in euro's.

Beleggingen en pensioenverplichtingen worden gewaardeerd op reële waarde.

Overige activa en passiva worden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs, tenzij anders is vermeld.

Voor zover noodzakelijk, wordt op activa een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.

Opname in de balans en staat van baten en lasten

Een actief is in de balans opgenomen, als het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar is vastgesteld.

Een verplichting is in de balans opgenomen, als het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de waarde daarvan betrouwbaar is vastgesteld.

Een actief of verplichting is niet (meer) in de balans opgenomen:

- Als door een transactie (nagenoeg) alle toekomstige economische voordelen en (nagenoeg) alle risico's van een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen.
- Vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Hierdoor kan sprake zijn van een post "nog af te wikkelen transacties", die zowel een actief als een passief kan zijn.

Baten zijn in de staat van baten en lasten opgenomen, als een vermeerdering van het economisch potentieel -samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting- heeft plaatsgevonden en de waarde daarvan betrouwbaar is vastgesteld.

Lasten zijn in de staat van baten en lasten opgenomen, als een vermindering van het economisch potentieel -samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting- heeft plaatsgevonden en de waarde daarvan betrouwbaar is vastgesteld.

Saldering van een actief en een verplichting

Een actief en een verplichting zijn gesaldeerd (netto) opgenomen, als er sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen én de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De hiermee samenhangende rentebaten en rentelasten zijn eveneens gesaldeerd opgenomen.

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening volgens Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt, die van invloed zijn op de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen, baten en lasten.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren, die -gegeven de omstandigheden- als redelijk zijn beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen, die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen zijn opgenomen:

- in het verslagjaar waarin de schatting is herzien, als de herziening alleen voor dat verslagjaar gevolgen heeft, of
- in het verslagjaar van herziening en toekomstige verslagjaren, als de herziening gevolgen heeft voor zowel het verslagjaar als toekomstige verslagjaren.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er is geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief transactiekosten, provisies, valutakoersverschillen, e.d., zijn als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta zijn omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de waardering tegen reële waarde.

Baten en lasten uit transacties in vreemde valuta's zijn omgerekend naar euro's tegen de koers per transactiedatum. Alle valutakoersverschillen zijn verwerkt in de staat van baten en lasten.

	31-12-2019	31-12-2018
Amerikaanse dollar	1,1225	1,1432
Britse pond	0,8473	0,8976
Japanse yen	121,9877	125,4208
Australische dollar	1,5968	1,6238
Canadese dollar	1,4556	1,5613
Hong Kong dollar	10,5077	10,1350
Taiwanese dollar	33,6491	35,1371
Zuid-Koreaanse won	1298,0806	1275,5239

SPECIFIEKE GRONDSLAGEN

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Beleggingen voor risico pensioenfond

Algemeen

De beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde. Alleen als de reële waarde van een belegging niet betrouwbaar kan worden vastgesteld, vindt waardering plaats op basis van geamortiseerde kostprijs. Overlopende activa en passiva alsmede liquiditeiten vermogensbeheer worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Het verschil tussen reële waarde en nominale waarde is bij deze activa en passiva in het algemeen gering.

Participaties in beleggingspools en -instellingen die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen voor die onderliggende beleggingen (look-through benadering). Bij gemengde beleggingsfondsen wordt aangesloten bij de hoofdcategorie, bepaald op basis van reële waarde.

Financiële instrumenten worden gebruikt ter afdekking van beleggingsrisico's en het realiseren van het vastgelegde beleggingsbeleid. De derivatenposities zijn opgenomen als een afzonderlijke beleggingscategorie.

Vastgoedbeleggingen

Beursgenoteerde (indirecte) vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers.

Niet-beursgenoteerde (indirecte) vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde welke is bepaald op basis van de door de vermogensbeheerder van het fonds afgegeven intrinsieke waarde, zijnde een benadering van de marktwaarde.

Aandelen

Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers.

Niet aan een beurs genoteerde fondsen zijn gewaardeerd tegen de reële waarde op basis van de door de vermogensbeheerder van het fonds afgegeven intrinsieke waarde, zijnde een benadering van de marktwaarde.

Vastrentende waarden

Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de per balansdatum geldende beurskoers, verhoogd met de lopende interest.

Niet aan een beurs genoteerde fondsen zijn gewaardeerd tegen de reële waarde op basis van de door de vermogensbeheerder van het fonds laatste afgegeven intrinsieke waarde. Of deze worden gewaardeerd op basis van de geschatte toekomstige netto kasstromen (rente en aflossingen) die uit de beleggingen zullen voortvloeien, contant gemaakt tegen de geldende marktrente en rekening houdend met het risicoprofiel en de looptijd.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd op reële waarde, te weten de relevante marktnotering of, als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingmodellen.

Positieve posities uit hoofde van derivatencontracten ultimo verslagjaar worden gepresenteerd onder derivaten. Negatieve posities uit hoofde van derivatencontracten ultimo verslagjaar worden gepresenteerd onder kortlopende schulden en overlopende passiva.

Overige beleggingen

Onder overige beleggingen worden opgenomen die beleggingen die niet als een van de hiervoor opgesomde beleggingen geassocieerd kunnen worden. Tevens worden onder de overige beleggingen opgenomen nog af te wikkelen beleggingstransacties en liquide middelen die beheerd worden door de vermogensbeheerder.

De overige beleggingen worden gewaardeerd tegen marktwaarde.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie en vervolgens de geamortiseerde kostprijs. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Overige activa

Onder overige activa zijn liquide middelen opgenomen, voor zover dit onmiddellijk opeisbare banktegoeden zijn. Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen uit hoofde van beleggingstransacties zijn opgenomen onder beleggingen.

Stichtingskapitaal en reserves

De algemene reserve is het vrije vermogen van het pensioenfonds. Jaarlijks wordt het volledige resultaat van het boekjaar ten gunste geboekt respectievelijk ten laste gebracht van de algemene reserve.

Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

De voorziening pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken en de onvoorwaardelijke (toezeggingen tot) toeslagen.

De waardering van de voorziening pensioenverplichtingen heeft plaatsgevonden op basis van navolgende actuariële grondslagen.

Rekenrente

De contante waarde van de technische voorziening wordt jaarlijks berekend op basis van de rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB per 31 december 2019.

Sterftekansen

De Prognosetafel AG2018, startkolom 2020 (2018: Prognosetafel AG2018 startkolom 2019).

Deze tafel is gecorrigeerd voor het verschil tussen de gehele Nederlandse bevolking en de deelnemerspopulatie van het pensioenfonds door gebruik te maken van de correctiefactoren volgens het Milliman Ervaringssterfmodel 2017.

Meeverzekerd partnerpensioen

Bij de vaststelling van de technische voorzieningen van het meeverzekerde partnerpensioen wordt tot de pensioengerechtigde leeftijd het zogenoemde 'onbepaalde partner-systeem' toegepast. Dit houdt in dat voor iedere verzekerde, ongeacht de burgerlijke staat of eventuele samenleving in de zin van het pensioenreglement, een nabestaandenpensioen wordt meeverzekerd. Iedereen wordt geacht met een bepaalde kans een partner te hebben.

De gebruikte partnerfrequenties zijn de partnerfrequenties CBS 2013-2017 inclusief opslag.

Na de datum van ingang van het ouderdompensioen geschiedt reservering van het partnerpensioen volgende het bepaalde partnersysteem.

Leeftijdsverschil

Verondersteld wordt dat een mannelijke verzekerde altijd een drie jaar jongere vrouwelijke partner heeft. Een vrouwelijke verzekerde heeft altijd een drie jaar oudere mannelijke partner.

Leeftijdsbepaling

De leeftijdsbepaling geschiedt in maanden nauwkeurig.

Kostenopslag

In de VPV is een opslag opgenomen van 2,2% (2018: 2,0%) ter dekking van toekomstige excassokosten en een extra kostenvoorziening van € 1.800.000. Deze extra voorziening is niet afhankelijk van de rentestand en zal jaarlijks geëvalueerd worden.

In 2018 was er een extra opslag van 4,6% op de schadereserve, deze is in 2019 vervallen.

Reservering wezenpensioen

Gereserveerd wordt 5% van de VPV uitgesteld partnerpensioen voor actieve en gewezen deelnemers.

Arbeidsongeschiktheid

De VPV voor de premievrijstelling van arbeidsongeschikte deelnemers is berekend als de netto koopsom voor het nog niet opgebouwde vrijgestelde pensioen.

Sinds 1 januari 2011 worden arbeidsongeschiktheidsrisico's grotendeels in eigen beheer gehouden. Daarom is in 2011 een IBNR (incurred but not reported) voorziening gevormd.

De IBNR bedraagt tweemaal de risicopremie arbeidsongeschiktheid.

Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden en overlopende passiva zijn bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Daarna tegen de geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde als er geen sprake is van transactiekosten).

Dekkingsgraad

De actuele dekkingsgraad van het pensioenfonds wordt berekend door op balansdatum het balanstotaal minus de kortlopende schulden te delen op de technische voorzieningen zoals opgenomen in de balans.

De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als een voortschrijdend 12-maands gemiddelde van de actuele dekkingsgraad.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Baten en lasten zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben. De in de staat van baten en lasten opgenomen posten zijn sterk gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderinggrondslagen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten zijn opgenomen in het resultaat.

Premiebijdragen voor risico pensioenfonds (van werkgevers en werknemers)

Onder premiebijdragen wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds

De beleggingsresultaten voor beleggingen voor risico pensioenfonds zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Directe beleggingsopbrengsten

Directe beleggingsopbrengsten zijn rentebaten en -lasten, dividenden, huuropbrengsten, e.d. Dividend is verantwoord op het moment van betaalbaarstelling.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Indirecte beleggingsopbrengsten zijn gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen en valutaresultaten:

- Er is geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen.
- Aankoopkosten zijn verwerkt in de reële waarde van de beleggingen.
- Verkoopkosten zijn verantwoord als onderdeel van de herwaarderingen.

Pensioenuitkeringen

Pensioenuitkeringen zijn de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Pensioenuitvoeringskosten

Pensioenuitvoeringskosten zijn toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Mutatie technische voorzieningen voor risico pensioenfonds

Deze mutaties zijn toegelicht bij de betreffende post in de toelichting op de staat van baten en lasten.

Saldo overdrachten van rechten voor risico pensioenfonds en risico deelnemers

Dit is het saldo van overgenomen en overgedragen pensioenaanspraken.

Herverzekeringen

Uitgaande herverzekeringspremies worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft. Vorderingen uit herverzekeringscontracten op risicobasis worden verantwoord op het moment dat de verzekerde gebeurtenis zich voordoet.

Vorderingen uit hoofde van winstdelingsregelingen worden verantwoord op het moment van toekenning door de herverzekeraar.

De risico's, voortvloeiend uit overlijdens- en arbeidsongeschiktheidstoezeggingen, zijn herverzekerd bij Zwitserleven te Amstelveen (Stop-loss).

GRONDSLAGEN KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de directe methode:

- Alle ontvangsten en uitgaven zijn hierbij als zodanig gepresenteerd.
- Er is onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioen- en beleggingsactiviteiten.

5 TOELICHTING OP DE BALANS

(x € 1.000)

ACTIVA

1. Beleggingen voor risico pensioenfonds

Verloopoverzicht per beleggingscategorie

	Vastgoed- beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2019	4.915	142.729	232.089	4.635	25.916	410.284
Aankopen	-	30.283	152.188	-	-	182.471
Verkopen	-	-5.465	-104.296	-	-	-109.761
Overige mutaties	2.159	-9.759	8.448	-7.934	5.087	-1.999
Waardemutaties	-	43.059	6.031	-	-	49.090
Stand per 31 december 2019	<u>7.074</u>	<u>200.847</u>	<u>294.460</u>	<u>-3.299</u>	<u>31.003</u>	<u>530.085</u>
Bij: Derivaten met een negatieve waarde						<u>18.391</u>
						<u>548.476</u>

In 2019 heeft het pensioenfonds AeAM European Credit Funds en AeAM Dutch Mortgage Funds verkocht en onder andere AeAM Dutch Mortgage Funds II aangekocht. Dit verklaart de hogere bedragen bij aankopen en verkopen vastrentende waarden in 2019.

De overige mutaties hebben onder andere betrekking op mutaties liquide middelen onder beheer bij de vermogensbeheerder, de mutaties in de lopende intrest en de mutatie van de beleggingsdebiteuren en beleggingscrediteuren. Daarnaast is hieronder de reclassificatie vanwege het doorkijkprincipe verwerkt.

Derivaten met een negatieve waarde zijn verantwoord onder de overige schulden en overlopende passiva.

Er wordt niet belegd in aangesloten ondernemingen.

	Vastgoed- beleggingen	Aandelen	Vastrentende waarden	Derivaten	Overige beleggingen	Totaal
Stand per 1 januari 2018	5.218	160.733	211.116	380	14.049	391.496
Aankopen	-	9.886	83.210	-	-	93.096
Verkopen	-	-14.131	-50.334	-	-	-64.465
Overige mutaties	-303	1.221	-18.870	4.255	11.867	-1.830
Waardemutaties	-	-14.980	6.967	-	-	-8.013
Stand per 31 december 2018	<u>4.915</u>	<u>142.729</u>	<u>232.089</u>	<u>4.635</u>	<u>25.916</u>	<u>410.284</u>
Bij: Derivaten met een negatieve waarde						<u>1.486</u>
						<u>411.770</u>

Aegon beleggingsfondsen hebben voornamelijk beursgenoteerde stukken in portefeuille.

Binnen de Aegon fondsen wordt gebruik gemaakt van Securities Lending met als doel om tegen aanvaardbare risico's extra rendement te behalen. Als onderpand (collateral) worden alleen cash en OECD staatsobligaties met een minimale AA rating geaccepteerd. De posities op 31 december 2019 waren € 2.749.070 aan Securities Lending (uitgeleend) en hier tegen over staat € 2.821.801 aan non-cash collateral ontvangen als onderpand.

Met het indirect gebruik maken van Securities Lending en Collateral Management binnen de Aegon fondsen is het doel een effectieve en efficiënte uitvoering van het beleggingsbeleid mogelijk maken.

Reële waarde

Zoals vermeld in de toelichting zijn de beleggingen van het pensioenfonds nagenoeg alle gewaardeerd tegen reële waarde per balansdatum en is het over het algemeen mogelijk en gebruikelijk om de reële waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Voor sommige andere financiële instrumenten, zoals beleggingsvorderingen en -schulden, geldt dat de boekwaarde de reële waarde benadert als gevolg van het kortetermijnkarakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de reële waarde.

Voor het bepalen van de reële waarde van de meerderheid van de financiële instrumenten van het pensioenfonds kan gebruik worden gemaakt van marktnoteringen. Echter, bepaalde financiële instrumenten, zoals bijvoorbeeld derivaten zijn gewaardeerd door middel van gebruikmaking van waarderingmodellen en -technieken, inclusief verwijzing naar de huidige reële waarde van vergelijkbare instrumenten.

Het pensioenfonds belegt zelf in beleggingsfondsen, maar met het oog op de transparantie inzake de beleggingen is de informatie in deze toelichting gebaseerd op de beleggingen in de portefeuilles van deze beleggingsfondsen ("Look through").

Directe marktnotering: beursnotering in een actieve markt (waarop geen prijsaanpassingen worden uitgevoerd).

Afgeleide marktnotering: geen directe beursnotering maar andere uit de markt waarneembare data danwel een prijs gebaseerd op een transactie in een niet-actieve markt met een niet-significante prijsaanpassing (gebaseerd op aannames en schattingen).

Waarderingsmodellen en -technieken: marktwaardebepaling niet gebaseerd op marktdata, maar gebaseerd op aannames en schattingen die de prijs significant beïnvloeden.

Op basis van deze indeling kan het volgende onderscheid worden gemaakt:

	Markt noteringen direct	Markt noteringen afgeleid	Waarderings- modellen en technieken	Totaal
Per 31 december 2019				
Vastgoedbeleggingen	7.074	-	-	7.074
Aandelen	200.847	-	-	200.847
Vastrentende waarden	230.978	-	63.482	294.460
Derivaten	-	-3.299	-	-3.299
Overige beleggingen	-	31.003	-	31.003
Totaal	438.899	27.704	63.482	530.085

Onder de kolom "Waarderingsmodellen" is AeAM Dutch Mortgage Fund opgenomen. De vergelijkende cijfers 2018 zijn aangepast.

	Markt noteringen direct	Markt noteringen afgeleid	Waarderings- modellen en technieken	Totaal
Per 31 december 2018				
Vastgoedbeleggingen	4.915	-	-	4.915
Aandelen	142.729	-	-	142.729
Vastrentende waarden	194.520	-	37.569	232.089
Derivaten	-	4.635	-	4.635
Overige beleggingen	-	25.916	-	25.916
Totaal	342.164	30.551	37.569	410.284

Opgemerkt wordt dat schattingen naar hun aard subjectief zijn en dat de geschatte actuele waarden van financiële instrumenten derhalve inherent onderhevig zijn aan onzekerheden en waarde-oordelen ten aanzien van volatiliteit, rentestand en kasstromen. Deze schattingen zijn momentopnames, gebaseerd op de marktomstandigheden en de op dat moment beschikbare informatie.

Vastgoedbeleggingen

	31-12-2019		31-12-2018	
	In %		In %	
Specificatie naar soort:				
Indirecte beleggingen in vastgoed	7.074	100,0	4.915	100,0

Aandelen

	31-12-2019		31-12-2018	
	In %		In %	
Specificatie naar soort:				
Mature markets	180.205	89,7	128.612	90,1
Emerging markets	20.642	10,3	14.117	9,9
	200.847	100,0	142.729	100,0

Vastrentende waarden

	31-12-2019		31-12-2018	
	In %		In %	
Specificatie naar soort:				
Staatsobligaties	126.898	43,1	96.160	41,4
Hypothecaire leningen	81.910	27,8	56.759	24,5
Credits	85.290	29,0	78.528	33,8
Index - linked bonds	362	0,1	642	0,3
	294.460	100,0	232.089	100,0

Derivaten

	31-12-2019	31-12-2018
Specificatie naar soort:		
Overige derivaten	-60	-1
Rentederivaten	-5.959	3.847
Valutatermijncontracten	2.720	789
	<u>-3.299</u>	<u>4.635</u>

De negatieve derivatenposities zijn opgenomen onder overige schulden.

Een algemene toelichting op de derivaten wordt gegeven bij "S9 Operationeel risico - Specifieke financiële instrumenten" verderop in deze jaarrekening.

De derivatenposities per 31 december 2019:

Type contract	Activa	Passiva
Valutatermijncontracten	2.934	214
Rentederivaten	12.062	18.021
Overige derivaten	96	156
	<u>15.092</u>	<u>18.391</u>

De derivatenposities per 31 december 2018:

Type contract	Activa	Passiva
Valutatermijncontracten	1.159	370
Rentederivaten	4.850	1.003
Overige derivaten	112	113
	<u>6.121</u>	<u>1.486</u>

Derivaten met een negatieve waarde zijn onder de overige schulden en overlopende passiva opgenomen.

Overige beleggingen

	31-12-2019	31-12-2018
Specificatie naar soort:		
Liquide middelen voor beleggingsdoeleinden	19.594	12.171
Cash collateral	11.409	13.745
	<u>31.003</u>	<u>25.916</u>

2. Vorderingen en overlopende activa

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Aegon restitutie beheerfee	182	54
Waardeoverdrachten	-	23
Premies werkgevers	528	-
Verzekeringsmaatschappij	-	2
	<u>710</u>	<u>79</u>

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

3. Overige activa

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Liquide middelen	<u>681</u>	<u>282</u>

Onder de liquide middelen worden opgenomen die kasmiddelen en tegoeden op bankrekeningen, die onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar zijn.

PASSIVA

4. Stichtingskapitaal en reserves

Mutatieoverzicht eigen vermogen

	Algemene reserve
Stand per 1 januari 2019	25.005
Uit bestemming saldo van baten en lasten	-1.897
Stand per 31 december 2019	<u>23.108</u>
	Algemene reserve
Stand per 1 januari 2018	48.700
Uit bestemming saldo van baten en lasten	-23.695
Stand per 31 december 2018	<u>25.005</u>

	31-12-2019		31-12-2018	
		In %		In %
Solvabiliteit				
Pensioenvermogen	530.759	104,6	409.848	106,5
Af: technische voorzieningen	507.651	100,0	384.843	100,0
Eigen vermogen	<u>23.108</u>	4,6	<u>25.005</u>	6,5
Af: vereist eigen vermogen	93.555	18,5	81.250	21,1
Vrij vermogen	<u>-70.447</u>	-13,9	<u>-56.245</u>	-14,6
Minimaal vereist eigen vermogen	23.207	4,6	18.029	4,7
Actuele dekkingsgraad		104,6		106,5
Beleidsdekkingsgraad		104,5		113,1

De vermogenspositie van het pensioenfonds op 31 december 2019 kan worden gekarakteriseerd als ontoereikende solvabiliteit, evenals op 31 december 2018. Voor de berekening van het vereist eigen vermogen wordt gebruik gemaakt van het standaardmodel van DNB.

Het verloop van de actuele dekkingsgraad is als volgt:

	2019	2018
	%	%
Dekkingsgraad per 1 januari	106,5	114,2
Premie	-0,4	-0,6
Uitkeringen	0,1	0,1
Toeslagen	-0,3	-0,1
Rentetermijnstructuur	-21,3	-7,7
Rendement	24,5	-2,2
Overige	-4,5	2,8
Dekkingsgraad per 31 december	104,6	106,5

Herstelplan

Als de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds onder de vereiste dekkingsgraad ligt, is er sprake van een tekortsituatie en moet het pensioenfonds een herstelplan maken.

Dit was het geval aan het einde van het tweede kwartaal 2015. Een herstelplan is ingediend bij DNB en goedgekeurd in november 2015. In 2016, 2017 en 2018 zijn de herstelplannen geactualiseerd en goedgekeurd door DNB.

Op 21 maart 2019 is een geactualiseerd herstelplan ingediend. Op 23 mei 2019 heeft DNB laten weten in te stemmen met het herstelplan 2019.

Op 16 maart 2020 is het laatste geactualiseerde herstelplan ingediend. In deze prognose wordt een volledig herstel (de beleidsdekkingsgraad is hoger of gelijk dan de vereiste dekkingsgraad) bereikt ruim binnen de wettelijke termijn van 10 jaar. Op 4 juni 2020 heeft DNB laten weten in te stemmen met het herstelplan 2020.

5. Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds

Mutatieoverzicht technische voorzieningen

	Voorziening pensioen- verplichting
Stand per 1 januari 2019	384.843
Mutatie technische voorzieningen	122.808
Stand per 31 december 2019	507.651
	Voorziening pensioen- verplichting
Stand per 1 januari 2018	342.236
Mutatie technische voorzieningen	42.607
Stand per 31 december 2018	384.843

Mutatie technische voorzieningen

	2019	2018
Pensioenopbouw	30.259	28.345
Toeslagen	1.235	336
Rentetoevoeging	-962	-943
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-2.326	-2.290
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	489	454
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	-938	-804
Wijziging marktrente	95.945	24.749
Wijziging actuariële uitgangspunten	423	-5.132
Overige wijzigingen	-1.317	-2.108
	<u>122.808</u>	<u>42.607</u>

Zie voor de toelichting op de verschillende posten de toelichting van de mutatie technische voorzieningen in de staat van baten en lasten.

De voorziening pensioenverplichtingen is naar categorie van deelnemers als volgt samengesteld:

	31-12-2019		31-12-2018	
	Aantal		Aantal	
Deelnemers (inclusief arbeidsongeschikte deelnemers)	7.019	282.103	6.927	222.841
Gewezen deelnemers	8.928	181.042	8.484	125.386
Pensioengerechtigden	384	40.111	334	32.286
IBNR voorziening	-	2.595	-	2.530
Kostenvoorziening	-	1.800	-	1.800
	<u>16.331</u>	<u>507.651</u>	<u>15.745</u>	<u>384.843</u>

De methode voor de berekening van de pensioenverplichtingen is zodanig toegepast dat er geen sprake is van een financieringsachterstand.

Naar hun aard hebben de technische voorzieningen in het algemeen een langlopend karakter.

Vanaf 1 januari 2011 worden arbeidsongeschiktheidrisico's grotendeels in eigen beheer gehouden, daarom is er sinds 1 januari 2011 een IBNR (incurred but not reported) voorziening gevormd. De IBNR is gebaseerd op tweemaal de risicopremie arbeidsongeschiktheid.

Er is een extra kostenvoorziening van € 1.800.000 opgenomen ten behoeve van discontinuïteit. Deze extra voorziening is niet afhankelijk van de rentestand en zal jaarlijks geëvalueerd worden.

Korte beschrijving van de pensioenregelingen

STIP voert sinds 2014 nog één pensioenregeling met actieve opbouw uit. Dit is een middelloonregeling met de volgende kenmerken:

- Pensioengevend salaris: gehele salaris met uitzondering van gratificaties, onkostenvergoedingen, tantièmes en andere emolumenten gemaximeerd op € 107.593 (2018: € 105.075).
- Pensioenleeftijd 68 jaar.
- Franchise € 13.785 (2018: € 13.344), jaarlijks aan te passen aan de AOW-ontwikkeling.
- 1,875% opbouw per jaar (2018: 1,875%).
- Salaris en franchise zijn per 2010 gebaseerd op een 40 uren voltijd dienstverband.

Toeslagverlening

De ambitie van het bestuur is om de opgebouwde pensioenen van de actieve deelnemers te verhogen met de algemene CAO-loonronde bij IKEA en de pensioenen van de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden met het afgeleide consumentenprijsindexcijfer (meetperiode oktober-oktober). De toeslagen van de slapers en pensioengerechtigden kunnen nooit meer bedragen dan die van de actieve deelnemers.

Het toeslagbeleid is met de invoering van het nFTK gewijzigd. Maatstaf voor de toeslagverlening is de beleidsdekkingsgraad. Bij een beleidsdekkingsgraad van minder dan 110% mogen geen toeslagen worden verleend. Daarboven wel, maar pas volledig als dat toekomstbestendig kan. Een toekomstbestendig toeslagbeleid houdt in:

1. Er mag geïndexeerd worden vanaf een beleidsdekkingsgraad van 110%.
2. Indexatie is alleen toegestaan als er voldoende vermogen is om deze indexatie ook in de toekomst te kunnen verlenen.

Inhaaltoeslagen zijn onderdeel van het toeslagbeleid. In een periode van herstel kan het bestuur besluiten tot (gedeeltelijk) toeslagverlening indien de actuele dekkingsgraad boven de herstellijn vermeerderd met 5% ligt.

Het bestuur heeft begin 2019 besloten om de opgebouwde aanspraken voor actieve deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden te verhogen, omdat de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2018 hoger was dan 110%. Actieve deelnemers ontvingen in 2019 een toeslag van 0,36% en gewezen deelnemers en pensioengerechtigden een toeslag van 0,29%.

De beleidsdekkingsgraad per 31 december 2019 was lager dan 110%. Hierdoor heeft het bestuur begin 2020 besloten om géén toeslag te verlenen per 1 januari 2020.

6. Overige schulden en overlopende passiva

	31-12-2019	31-12-2018
Derivaten in passiva	18.391	1.486
Pensioenbetalingen (inclusief afkopen)	22	20
Nog te betalen administratiekosten	158	78
Nog te betalen actuariskosten	32	34
Nog te betalen accountantskosten	45	40
Waardeoverdrachten	329	76
Loonbelasting	65	79
Verschuldigd aan werkgevers	-	367
Overlopende passiva en overige schulden	66	103
	<u>19.108</u>	<u>2.283</u>

Alle schulden hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Risicobeheer en derivaten

Solvabiliteitsrisico

STIP wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van STIP is het nakomen van de pensioentoezeggingen. Voor het realiseren van deze doelstelling wordt gestreefd naar een toereikende solvabiliteit op basis van de marktwaarde van de pensioenverplichtingen.

Het belangrijkste risico voor het pensioenfonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat STIP niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten zowel op basis van algemeen geldende normen als ook naar de specifieke normen welke door de toezichthouder worden opgelegd.

Indien de solvabiliteit van STIP zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat STIP de premie voor de onderneming en deelnemers moet verhogen en het risico dat geen ruimte beschikbaar is voor een eventuele indexatie van opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het pensioenfonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten moet verminderen.

	31-12-2019	31-12-2018
Het tekort op FTK grondslagen is als volgt:		
Technische voorzieningen	507.651	384.843
Buffers:		
S1 Renterisico	19.151	25.879
S2 Risico zakelijke waarden	67.665	56.009
S3 Valutarisico	9.569	8.446
S4 Grondstoffenrisico	-	-
S5 Kredietrisico	21.248	14.247
S6 Verzekeringstechnisch risico	21.545	16.371
S7 Liquiditeitsrisico	-	-
S8 Concentratierisico	-	-
S9 Operationeel risico	-	-
Diversificatie effect	-45.623	-39.702
Totaal S (vereiste buffers)	93.555	81.250
Vereist vermogen (artikel 132 Pensioenwet)	601.206	466.093
Pensioenvermogen (totaal activa - schulden)	530.759	409.848
Tekort/Tekort	-70.447	-56.245

Bij de berekening van de buffers past het pensioenfonds de standaardmethode toe. Voor de samenstelling van de beleggingen wordt uitgegaan van de strategische beleggingsmix in de evenwichtssituatie waarbij de vereiste dekkingsgraad 118,4% (2018: 121,1%) is.

Beleid en risicobeheer

Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten ten behoeve van het beheersen van deze risico's. Deze beleidsinstrumenten betreffen:

- beleggingsbeleid
- premiebeleid
- herverzekeringsbeleid
- toeslagbeleid.

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van te verwachten ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Daarbij wordt onder meer gebruikgemaakt van ALM-studies. Een ALM-studie is een analyse van de structuur van de pensioenverplichtingen en van verschillende beleggingsstrategieën en de ontwikkeling daarvan in diverse economische scenario's.

Marktrisico's (S1 - S4)

Marktrisico omvat de mogelijkheden voor winst of verlies en omvat het prijs(koers)risico, valutarisico en het renterisico. De strategie van STIP met betrekking tot het beleggingsrisico wordt bepaald door de beleggingsdoelstellingen. Het marktrisico wordt op dagelijkse basis beheerst in overeenstemming met de aanwezige beleidskaders en richtlijnen. De overall-marktposities worden periodiek gerapporteerd aan het bestuur.

S1 Renterisico

Het renterisico is het risico dat de waarden van de vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen wijzigen als gevolg van veranderingen in de marktrente.

Het renterisico was in 2019, in lijn met het in de nieuwe ALM-studie bepaalde, nieuwe strategische afdekkingspercentage, 45%. Voor de renterisico-afdekking wordt gebruik gemaakt van het SLM (Strategic Liability Matching) -fonds; het SLM-fonds is een overlayfonds.

Het gewicht van de renteafdekking mag conform het huidige beleid van het pensioenfonds fluctueren met een bandbreedte van 5% boven of 5% onder de geformuleerde strategische norm. Ultimo 2019 is het percentage uitgekomen op 46% (2018: 41%).

Alle bovenstaande afdekkingspercentages zijn gebaseerd op het marktrentekader (waarbij geen rekening wordt gehouden met de UFR). Op basis van de UFR is de rentegevoeligheid van de verplichtingen veel lager en kwam het renteafdekkingspercentage ultimo 2019 uit op 70% (2018: 57%).

De rentegevoeligheid kan worden gemeten door middel van de duration.

	31-12-2019		31-12-2018	
	Balanswaarde	Duration	Balanswaarde	Duration
Vastrentende waarden (voor afdekking)	294.460	6,5	232.089	5,9
Totaal belegd vermogen	530.085	15,9	410.284	11,7
Technische voorzieningen	507.651	29,7	384.843	29,1

Op balansdatum is de duration van de beleggingen aanzienlijk korter dan de duration van de verplichtingen. Er is derhalve sprake van een zogenaamde "duration-mismatch". Dit betekent dat bij een rentestijging de waarde van beleggingen minder snel daalt dan de waarde van de verplichtingen (bij toepassing van de actuele marktrentestructuur) daalt en de dekkingsgraad zal stijgen. Bij een rentedaling zal de waarde van de beleggingen minder snel stijgen dan de waarde van de verplichtingen, waardoor de dekkingsgraad daalt. De mismatch is voor een groot deel teruggebracht door het toepassen van derivaten.

De samenstelling van de vastrentende waarden naar looptijd is als volgt:

	31-12-2019		31-12-2018	
		In %		In %
Resterende looptijd < 1 jaar	11.731	4,0	6.711	2,9
Resterende looptijd > 1 en < 5 jaar	95.246	32,3	73.825	31,8
Resterende looptijd > 5 jaar	129.217	43,9	115.193	49,6
Doorlopende looptijd Aegon Hypotheken	58.266	19,8	36.360	15,7
	<u>294.460</u>	<u>100,0</u>	<u>232.089</u>	<u>100,0</u>

S2 Risico zakelijke waarden

Prijrisico is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen, die wordt veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren. Omdat alle beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde waarbij waardewijzigingen onmiddellijk in het saldo van baten en lasten worden verwerkt, zijn alle wijzigingen in marktomstandigheden direct zichtbaar in het beleggingsresultaat. Het prijsrisico kan worden gemitigeerd door diversificatie. In aanvulling hierop kan het prijsrisico worden gehedged door het gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten), zoals futures.

	31-12-2019		31-12-2018	
		In %		In %
Specificatie totale beleggingen naar sector:				
Staatsobligaties	103.041	19,4	82.939	20,2
Financiële instellingen	98.483	18,6	75.415	18,4
Overheid gerelateerd	58.021	11,0	40.720	9,9
ABS	40.110	7,6	33.798	8,2
Informatietechnologie	38.592	7,3	23.130	5,6
Liquiditeiten	31.003	5,7	25.916	6,4
Cyclische goederen	28.491	5,4	20.313	5,0
Gezondheidszorg	25.505	4,8	18.229	4,4
Industrie	25.214	4,8	19.563	4,8
Overige sectoren	81.625	15,4	70.261	17,1
	<u>530.085</u>	<u>100,0</u>	<u>410.284</u>	<u>100,0</u>

Aegon heeft de sector verdelingen aangepast conform de verdelingen getoond in de fonds factsheets.

In verband met deze wijzigingen zijn de vergelijkende cijfers over 2018 opnieuw berekend en zijn deze opgenomen bij de vergelijkende cijfers 2018 in bovenstaande tabel.

	31-12-2019		31-12-2018	
		In %		In %
Specificatie vastgoedbeleggingen naar regio:				
Europa (euro-zone)	423	6,0	312	6,4
Europa (niet euro-zone)	185	2,6	118	2,4
Noord Amerika	4.039	57,1	2.630	53,4
Azië	2.019	28,5	1.568	31,9
Pacific	335	4,7	235	4,8
Afrika	54	0,8	38	0,8
Zuid Amerika	19	0,3	14	0,3
	<u>7.074</u>	<u>100,0</u>	<u>4.915</u>	<u>100,0</u>

	31-12-2019		31-12-2018	
		In %		In %
Specificatie aandelen naar regio:				
Nederland	2.996	1,5	2.165	1,5
Europa (euro-zone)	16.263	8,1	12.678	8,9
Europa (niet euro-zone)	19.452	9,6	13.481	9,4
Noord Amerika	118.372	58,9	82.930	58,1
Azië	35.298	17,6	25.052	17,6
Pacific	4.597	2,3	3.577	2,5
Afrika	1.305	0,7	1.113	0,8
Zuid Amerika	2.564	1,3	1.733	1,2
	<u>200.847</u>	<u>100,0</u>	<u>142.729</u>	<u>100,0</u>

S3 Valutarisico

Door de vermogensbeheerder wordt belegd in niet-euro genoteerde vermogenstitels. Dit wordt door de vermogensbeheerders binnen de fondsen afgedekt. Dit betekent dat het pensioenfonds indirect valutarisico loopt.

Ultimo 2019 is € 254,3 miljoen (= 47,7% van de beleggingsportefeuille) belegd in vreemde valuta

(2018: € 181,1 miljoen = 44,1% van de beleggingsportefeuille).

Eind 2019 is er voor een bedrag van € 200,9 miljoen aan vreemde valuta afgedekt (2018: € 138,5 miljoen).

De beleggingen in vreemde valuta voor afdekking kunnen per categorie als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2019	31-12-2018
Vastgoedbeleggingen	6.651	4.603
Aandelen	181.018	128.177
Vastrentende waarden	63.014	32.813
Overige beleggingen	3.580	15.540
	<u>254.263</u>	<u>181.133</u>

De vreemde valutapositie voor en na afdekking door valutaderivaten is als volgt weer te geven:

	Positie voor afdekking	Valuta-derivaten	Nettopositie na afdekking 2019	Nettopositie na afdekking 2018
USD	169.706	-161.338	8.368	10.047
GBP	25.248	-25.116	132	383
CAD	5.568	-	5.568	4.718
HKD	7.805	-	7.805	6.081
JPY	15.601	-14.474	1.127	598
KRW	3.115	-	3.115	2.473
CHF	6.145	-	6.145	4.079
SEK	1.698	-	1.698	1.306
AUD	4.399	-	4.399	3.396
TWD	3.151	-	3.151	2.083
BRL	2.142	-	2.142	1.334
ZAR	1.302	-	1.302	1.075
MYR	420	-13	407	356
Overig	7.963	-	7.963	4.731
	<u>254.263</u>	<u>-200.941</u>	<u>53.322</u>	<u>42.660</u>

S5 Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor STIP als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop STIP (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst, marktpartijen waarmee Over The Counter (OTC)-derivatenposities worden aangegaan en aan herverzekeraars.

Een voor beleggingsactiviteiten specifiek onderdeel van kredietrisico is het settlementrisico. Dit heeft betrekking op het risico dat partijen waarmee STIP transacties is aangegaan niet meer in staat zijn hun tegenprestatie te verrichten waardoor STIP financiële verliezen lijdt.

Beheersing vindt plaats door het stellen van limieten aan tegenpartijen op totaalniveau, dat wil zeggen met inachtneming van alle posities die een tegenpartij heeft jegens STIP; het vragen van extra zekerheden zoals onderpand en dergelijke bij hypothecaire geldleningen en het uitlenen van effecten. Ter afdekking van het settlementrisico wordt door STIP (via Aegon) enkel belegd in markten waar een voldoende betrouwbaar clearing- en settlementstelsel functioneert.

Voordat in nieuwe markten wordt belegd, wordt eerst onderzoek gedaan naar de waarborgen op dit gebied. Met betrekking tot niet-beursgenoteerde beleggingen, met name OTC-derivaten, wordt door STIP (via Aegon) enkel gewerkt met tegenpartijen waarmee ISDA/CSA-overeenkomsten zijn afgesloten zodat posities van STIP adequaat worden afgedekt door onderpand.

	31-12-2019		31-12-2018	
		In %		In %
Specificatie vastrentende waarden naar regio:				
Nederland	98.666	33,4	69.068	29,7
Europa (euro-zone)	120.836	41,0	105.426	45,4
Europa (niet euro-zone)	19.375	6,6	23.742	10,2
Noord Amerika	25.947	8,8	17.370	7,5
Zuid Amerika	4.850	1,7	3.071	1,3
Azië	13.441	4,6	5.796	2,5
Pacific	952	0,3	801	0,4
Afrika	4.052	1,4	2.017	0,9
Gemengde fondsen	6.341	2,2	4.798	2,1
	<u>294.460</u>	<u>100,0</u>	<u>232.089</u>	<u>100,0</u>

Ten aanzien van de kredietwaardigheid van de debiteuren van de vastrentende portefeuille kan het volgende overzicht worden gegeven:

	31-12-2019		31-12-2018	
		In %		In %
AAA	101.340	34,4	73.893	31,8
AA	123.374	41,9	85.741	36,9
A	12.289	4,2	25.285	10,9
BBB	17.662	6,0	28.600	12,3
Lager dan BBB	39.795	13,5	18.570	8,1
	<u>294.460</u>	<u>100,0</u>	<u>232.089</u>	<u>100,0</u>

Verzekeringstechnische risico's (actuariële risico's) (S6)

De belangrijkste actuariële risico's zijn de risico's van langlevens, overlijden en arbeidsongeschiktheid.

Langlevensrisico

Het langlevensrisico is het belangrijkste verzekeringstechnische risico. Langlevensrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting. Door toepassing van de Prognosetafel AG2018 en geslachts- en leeftijdsafhankelijke correctiefactoren op deze sterftekansen (Milliman Ervaringssterftemodel 2017) is het langlevensrisico volgens de huidige verwachtingen verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen.

Overlijdensrisico

Het overlijdensrisico betekent dat STIP in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen, waarvan de voorziening groter is dan de voorziening van het latente nabestaandenpensioen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen.

Arbeidsongeschiktheidsrisico

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat STIP voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit en het toekennen van een arbeidsongeschiktheidspensioen ("schadereserve"). Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht. Het verschil tussen de risicopremie en de werkelijke kosten wordt verwerkt via het resultaat. De actuariële uitgangspunten voor de risicopremie worden periodiek herzien.

Sinds 1 januari 2011 worden arbeidsongeschiktheidsrisico's grotendeels in eigen beheer gehouden.

Daarnaast zijn grote risico's, voortvloeiend uit overlijdens- en arbeidsongeschiktheidstoezeggingen, per 1 januari 2011 herverzekerd via een stop-loss verzekering. De herverzekeringsovereenkomst is aangegaan met Zwitserleven voor de periode van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2020.

Met de herverzekeraar zijn geen resultatendingen overeengekomen. Is na afloop van het contract de som van de verschuldigde overlijdens- en arbeidsongeschiktheids-kapitalen groter dan de som van het jaarlijkse eigen behoud, dan wordt het verschil uitgekeerd. Het contract kent een uitlooperperiode van 24 maanden.

De jaarlijkse stop-loss premie bedraagt vanaf 2016 1,7% van de jaarpremie bij volledige herverzekering. Het eigen behoud bedraagt 100% van de jaarpremie bij volledige herverzekering.

Vanaf 2011 is er een IBNR (incurred but not reported) voorziening gevormd. Deze IBNR wordt gebaseerd op tweemaal de risicopremie arbeidsongeschiktheid. In 2019 heeft er een toevoeging van € 65.000 plaats gevonden (2018: onttrekking van € 164.000).

Toeslagrisico

Het bestuur van STIP heeft de ambitie om de opgebouwde pensioenen te indexeren. De mate waarin dit kan worden gerealiseerd is afhankelijk van de financiële positie. Uitdrukkelijk wordt opgemerkt dat de indexatietoezegging voorwaardelijk is.

Ultimo 2019 bedraagt de beleidsdekkingsgraad 104,5%.

De beleidsdekkingsgraad per 31 december 2019 was lager dan 110%. Hierdoor was er géén financiële ruimte om per 1 januari 2020 een toeslag toe te kennen.

S7 Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor STIP op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen.

Waar de overige risicomponenten vooral de langere termijn betreffen (solvabiliteit), gaat het hierbij om de kortere termijn. Dit risico kan worden beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities.

Er moet eveneens rekening worden gehouden met de directe beleggingsopbrengsten en andere inkomsten zoals premies.

Inzake het liquiditeitsrisico kan het volgende worden gemeld:

- Zeker tot en met het jaar 2023 (termijn ALM-studie) zullen de inkomende premies het niveau van de uitkeringen overtreffen;
- Ultimo 2019 zijn er voldoende obligaties, die onmiddellijk zonder waardeverlies verkocht kunnen worden om eventuele onvoorziene uitstroom van geldmiddelen te financieren.

S8 Concentratierisico

Grote posten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt.

Dit betreft de volgende posten:

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Duitsland	37.029	23.267
Frankrijk	30.304	23.131

In het algemeen geldt dat concentratierisico kan optreden als een adequate spreiding van activa en passiva ontbreekt. Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. Een portefeuille van leningen die sterk sectorgebonden is, kan door deze sectorconcentratie een verhoogd risico lopen. Indien aandelen in dezelfde sector worden aangehouden is sprake van een cumulatief concentratierisico.

De blootstelling aan Aegon N.V. heeft betrekking op:

- deposito's binnen de beleggingsfondsen,
- valutaderivaten door Aegon Treasury afgesloten.

S9 Operationeel risico

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Dergelijke risico's worden door STIP beheerst door het stellen van kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering betrokken zijn op gebieden zoals interne organisatie, procedures, processen en controles, kwaliteit geautomatiseerde systemen, enzovoorts. Deze kwaliteitseisen worden periodiek getoetst door het bestuur.

Systeemrisico

Systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert, waardoor beleggingen van STIP niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen, is dit risico voor STIP niet beheersbaar.

Specifieke financiële instrumenten (derivaten)

Voor de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt tevens gebruikgemaakt van financiële derivaten. Als hoofdregel geldt, dat derivaten uitsluitend worden gebruikt voor zover dit passend is binnen het algemene beleggingsbeleid. De portefeuillestructuur en het risicoprofiel, berekend inclusief de economische effecten van derivaten, dienen zich binnen de door het bestuur vastgestelde grenzen (limieten) te bevinden.

Het pensioenfonds gebruikt derivaten hoofdzakelijk om de hiervoor vermelde vormen van marktrisico zo veel mogelijk af te dekken. Een van de belangrijkste risico's bij derivaten is het kredietrisico. Dit is het risico dat tegenpartijen niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Dit risico wordt beperkt door alleen transacties aan te gaan met te goeder naam en faam bekend staande partijen. Verder wordt bij grote openstaande derivatenposities onderpand verkregen. Deze posities worden op dagbasis (indien nodig) aangevuld.

Gebruik kan worden gemaakt van onder meer de volgende instrumenten.

- Futures: dit zijn standaard beursgenoteerde instrumenten waarmee snel posities kunnen worden gewijzigd. Futures worden gebruikt voor het tactische beleggingsbeleid. Tactisch beleggingsbeleid is slechts zeer beperkt mogelijk binnen de grenzen van het strategische beleggingsbeleid.
- Putopties op aandelen: dit betreft al dan niet beursgenoteerde opties waarmee het pensioenfonds het neerwaartse koersrisico van de aandelenportefeuille kan beperken. Voor deze opties wordt bij de verwerving een premie betaald die onder meer afhankelijk is van het actuele koersniveau van de onderliggende index, de looptijd van de opties en de uitoefenprijs van de opties.
- Valutatermijncontracten: dit zijn met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het verkopen van een valuta en de aankoop van een andere valuta, tegen een vooraf vastgestelde prijs en op een vooraf vastgestelde datum. Door middel van valutatermijncontracten worden valutarisico's afgedekt.
- Renteswaps: dit betreft met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het uitwisselen van rentebetalingen over een nominale hoofdsom. Door middel van swaps kan het pensioenfonds de rentegevoeligheid van de portefeuille beïnvloeden.

Verbonden partijen

Identiteit van verbonden partijen

Er is sprake van een relatie tussen de verbonden partijen tussen STIP en de sponsor, de aangesloten ondernemingen en hun bestuurders.

Transacties met bestuurders

Per 1 juni 2019 is het beloningsbeleid voor het dagelijks bestuur, overige bestuursleden, aspirant bestuursleden en leden van de BAC aangepast. De vergoeding is gebaseerd op vaste bedragen. Bestuursleden namens de deelnemers of pensioengerechtigden ontvangen hun vergoeding rechtstreeks. De werkgever heeft recht op de vergoeding voor de bestuursleden namens de werkgever, maar heeft deze in 2019 en 2018 niet geclaimd.

Er zijn geen leningen verstrekt aan, noch is er sprake van vorderingen op, (voormalige) bestuurders.

Overige transacties met verbonden partijen

Betreffende de uitvoeringsovereenkomst tussen STIP en werkgevers met betrekking tot de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de regeling wordt verwezen naar de uitvoeringsovereenkomst.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Langlopende contractuele verplichtingen

STIP is contracten aangegaan met serviceorganisaties. Deze contracten zijn voor alle partijen niet direct opzegbaar.

- Het pensioenfonds heeft een uitbestedingsovereenkomst afgesloten met Achmea Pensioenservices voor een periode van twee jaar met ingang van 1 januari 2017. Januari 2019 is deze overeenkomst verlengd voor een periode van drie jaar. Einddatum van deze overeenkomst is dus 31 december 2021. De totale verplichting ultimo 2019 bedraagt ongeveer € 1.678.000 inclusief BTW (vaste vergoeding inclusief bestuursondersteuning).
- STIP heeft het overlijdensrisico en het arbeidsongeschiktheidsrisico herverzekerd bij Zwitserleven. De overeenkomst, een stop-loss contract, is aangegaan voor de periode van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2020. De totale verplichting voor de resterende looptijd bedraagt ultimo 2019 ongeveer € 73.000.

Aankopen uit hoofde van beleggingen

Ultimo december 2019 zijn er aangegane verplichtingen voor investeringen in

- AeAM Dutch Mortgage Fund 2 voor € 9 miljoen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Toeslagverlening

Het bestuur van Stichting IKEA Pensioenfonds heeft besloten om per 1 januari 2020 géén toeslagen te verlenen aan deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

Het pensioenfonds verkeerde eind 2019 in een situatie van dekkingstekort en een geactualiseerd herstelplan is maart 2020 ingediend.

Covid-19

In het voorjaar 2020 is de financiële positie van het pensioenfonds snel verslechterd door de turbulentie op de financiële markten toe te schrijven aan de uitbraak van het coronavirus (COVID-19). De dekkinggraad is verder onder druk komen te staan. Ultimo mei 2020 is de nominale dekkinggraad van het pensioenfonds 95,2% en de beleidsdekkinggraad is 99,5%.

Door de belangrijke koersdaling van de aandelen is het aandelenbelang gezakt beneden de onderste bandbreedte van de strategische asset allocatie. Het pensioenfonds heeft vastrentende waarden te verkopen en aandelen te kopen om de onderlinge verhoudingen weer terug te brengen binnen de gestelde bandbreedtes. Het pensioenfonds monitort de ontwikkelingen op de financiële markten nauwgezet, omdat het verloop van deze crisis uitermate onzeker is. Economisch herstel is van cruciaal belang voor de verbetering van de dekkinggraad van het pensioenfonds. Het pensioenfonds houdt vast aan haar strategische asset allocatie en ziet vooralsnog geen reden om deze aan te passen.

6 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

(x € 1.000)

7. Premiebijdragen voor risico pensioenfondsen (van werkgevers en werknemers)

	2019	2018
Premiebijdragen werkgevers	24.373	24.032
Premiebijdragen werknemers	8.097	7.954
	<u>32.470</u>	<u>31.986</u>

De deelnemersbijdrage in 2019 (en 2018) is 25% van de doorsneepremie en komt op 7,6% van de pensioengrondslag.

De kostendekkende, gedempte kostendekkende en feitelijke premie volgens artikel 130 van de Pensioenwet zijn als volgt:

	2019	2018
Kostendekkende premie	38.745	36.614
Gedempte kostendekkende premie	25.186	25.269
Feitelijke premie	32.470	31.986

De kostendekkende premie, de gedempte kostendekkende premie en de feitelijke premie bestaan uit de volgende componenten:

1. de actuariel benodigde premie voor inkoop van de onvoorwaardelijke pensioendelen (op basis van marktwaarde en voorgeschreven parameters), inclusief kostenopslagen
2. een opslag voor de uitvoeringskosten
3. een solvabiliteitsopslag

De samenstelling van de kostendekkende premie is als volgt:

	2019	2018
Actuariel benodigde koopsom	31.011	29.043
Opslag voor uitvoeringskosten	1.191	1.269
Solvabiliteitsopslag	6.543	6.302
	<u>38.745</u>	<u>36.614</u>

Component 3 wordt niet in de voorziening pensioenverplichtingen opgenomen.

Bij de bepaling van de actuariel benodigde premie (component 1) voor enig jaar wordt uitgegaan van de actuariële grondslagen per 31 december van het voorgaande jaar. Hieronder valt onder andere de marktrente (= de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur (RTS)). De solvabiliteitsopslag (component 3) zorgt ervoor dat bij de inkoop van nieuwe aanspraken de dekkingsgraad op het benodigde peil blijft. Het pensioenfonds dient immers ook voor de nieuwe aanspraken over een extra vermogen te beschikken, welke niet in de componenten 1 en 2 is opgenomen.

De Pensioenwet vereist dat de premie een toeslag bevat om de reserves in stand te houden. De hoogte van deze solvabiliteitsopslag bij het pensioenfonds hangt af van het strategisch beleggingsbeleid. Dit houdt in dat voor de berekening van de kostendeekkende premie 2019 een solvabiliteitsopslag van 21,1% van de inkoopkosten inclusief risicopremies is gehanteerd (2018: 21,7%).

De Pensioenwet staat toe dat een pensioenfonds een gedempte kostendeekkende premie hanteert. STIP maakt sinds 1 januari 2018 gebruik van deze mogelijkheid.

Bij de bepaling van de gedempte kostendeekkende premie wordt gebruik gemaakt van het verwacht rendement.

De samenstelling van de gedempte kostendeekkende premie is als volgt:

	2019	2018
Actuarieel benodigde koopsom	12.078	12.731
Opslag voor uitvoeringskosten	1.191	1.269
Solvabiliteitsopslag (Vereist Eigen Vermogen)	2.548	2.763
Toeslagen (gefinancierd uit premie)	9.369	8.506
	<u>25.186</u>	<u>25.269</u>

8. Beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds

2019	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten van vermogens- beheer	Totaal
Aandelen	-	43.059	-	43.059
Vastrentende waarden	45.118	6.031	-	51.149
Overige beleggingen	-6	-	-	-6
Overige opbrengsten en lasten	-6	-	-1.264	-1.270
	<u>45.106</u>	<u>49.090</u>	<u>-1.264</u>	<u>92.932</u>

Het beleggingsresultaat is niet op basis van het doorkijkprincipe.

Bij de directe beleggingsopbrengsten is € 44,7 miljoen afkomstig van het AeAM Strategic Liability Matching Fund.

Ontvangen en betaalde rente aangaande de bankrekeningcourant, waardeoverdrachten, verzekeringsmaatschappijen e.d. worden opgenomen onder overige opbrengsten en lasten.

Een betrouwbare toerekening van de kosten vermogensbeheer naar de beleggingscategorieën is niet mogelijk. De kosten vermogensbeheer bestaan uit kosten doorberekend door Aegon voor vermogensbeheer en rapportages, door Mercer voor beleggingsadvies en betaalde leden van de BAC.

De stijging van kosten vermogensbeheer worden veroorzaakt door kosten voor riskmanagement en voor de inrichting van een nieuwe beheerstructuur. Daarnaast zijn de kosten voor de AeAM Dutch Mortgage Funds II hoger, hetgeen grotendeels gecompenseerd wordt een restitutie fee die opgenomen is onder indirecte beleggingsopbrengsten. Ook de stijging van het belegd vermogen brengt een stijging van de vermogensbeheerkosten met zich mee.

De transactiekosten op factuurbasis zijn € 0 (2018: € 0).

2018	Directe beleggings-opbrengsten	Indirecte beleggings-opbrengsten	Kosten van vermogens-beheer	Totaal
Aandelen	-	-14.980	-	-14.980
Vastrentende waarden	393	6.967	-	7.360
Overige beleggingen	-7	-	-	-7
Overige opbrengsten en lasten	-6	-	-828	-834
	<u>380</u>	<u>-8.013</u>	<u>-828</u>	<u>-8.461</u>

9. Pensioenuitkeringen

	2019	2018
Ouderdomspensioen	1.288	1.068
Partnerpensioen	481	462
Wezenpensioen	15	15
Prepensioen	46	39
WIA uitkeringen	44	43
	<u>1.874</u>	<u>1.627</u>
Afkopen	395	690
	<u>2.269</u>	<u>2.317</u>

De toeslag op de pensioenuitkeringen bedraagt per 1 januari 2019 zoals vastgesteld door het bestuur 0,29% (2018: 0,09%).

De post "Afkopen" betreft de afkoop van pensioenen die lager zijn dan € 484,09 (2018: € 474,11) per jaar, de afkoopgrens, overeenkomstig de Pensioenwet (artikel 66).

10. Pensioenuitvoeringskosten

	2019	2018
Administratiekosten en bestuursondersteuning	969	918
Actuariële kosten (certificering)	25	16
Actuariële kosten (advisering)	38	58
Advieskosten	18	113
Bestuurskosten	86	88
Accountantskosten	42	39
Communicatiekosten	11	37
Overige kosten	49	46
	<u>1.238</u>	<u>1.315</u>

De administratiekosten 2019 waren hoger dan in 2018 door extra werkzaamheden vanwege wettelijke maatregelen; URM, IORP, kleine waardeoverdrachten en XBRL.

De certificeringskosten zijn gestegen vanwege de toevoeging van de actuariële sleutelfunctie.

De advieskosten waren in 2018 hoger dan in 2019; in 2018 heeft er een ALM-studie plaatsgevonden en het actualiseren van het Integraal Risicomanagement. In 2019 alleen reguliere advieswerkzaamheden.

De communicatiekosten zijn de kosten die in 2019 zijn gemaakt voor de wettelijk verplichte communicatieuitingen.

Samenstelling accountantskosten:

	2019	2018
Onderzoek van de jaarrekening - verslagjaar	42	40

De controlewerkzaamheden zijn voor de verslagjaren 2019 en 2018 uitgevoerd door KPMG Accountants N.V.

Personeelsleden

Bij het pensioenfonds zijn geen werknemers in dienst.

Bezoldiging bestuurders

Per 1 juni 2019 is het beloningsbeleid aangepast voor bestuursleden en leden van de Beleggingsadviescommissie (BAC). Voorzitter en secretaris ontvangen maximaal € 33.810, overige bestuursleden maximaal € 16.800 en aspirant bestuursleden maximaal € 8.400 per jaar. Leden van de BAC ontvangen daar bovenop een maximale jaarvergoeding van € 13.860. Deze bedragen zijn zonder eventuele BTW.

In 2019 is er € 45.779 (inclusief BTW) opgenomen in de resultatenrekening als beloning aan bestuursleden voor bestuurs- en BAC-werkzaamheden (2018: € 53.796).

11. Mutatie technische voorzieningen voor risico pensioenfonds

	2019	2018
Pensioenopbouw	30.259	28.345
Toeslagen	1.235	336
Rentetoevoeging	-962	-943
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-2.326	-2.290
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	489	454
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	-938	-804
Wijziging marktrente	95.945	24.749
Wijziging actuariële uitgangspunten	423	-5.132
Overige wijzigingen	-1.317	-2.108
	<u>122.808</u>	<u>42.607</u>

Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen de actuariel berekende waarde van de diensttijdopbouw. Dit is het effect op de voorziening pensioenverplichtingen van de in het verslagjaar opgebouwde nominale rechten ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen.

Toeslagen

Deze post bestaat uit de lasten van de in het boekjaar toegekende toeslagen uit hoofde van de voorwaardelijke toeslagverlening. Het bestuur heeft in het boekjaar besloten per 1 januari 2019 0,29% toeslag toe te kennen aan gewezen deelnemers en pensioengerechtigden en 0,36% aan actieve deelnemers.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen zijn opgerent met -0,235% (2018: -0,260%), zijnde de eenjaarsrente per 31 december 2018.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuariel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenen van de verslagperiode.

Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten

Toekomstige uitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuariel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de kosten van de verslagperiode.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur.

Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder het hoofd wijziging marktrente.

Wijziging overige actuariële uitgangspunten

De kostenopslag is ultimo 2019 verhoogd van 2,0% naar 2,2% van de technische voorziening en een onveranderde extra voorziening van € 1,8 miljoen.

De extra kostenopslag van 4,6% op de schadereserve is ultimo 2019 komen te vervallen.

De wijziging van deze twee kostenopslagen heeft een negatief resultaat van € 423.000 opgeleverd.

Overige wijzigingen

	2019	2018
Resultaat op kanssystemen:		
Resultaat op sterfte	-41	-111
Resultaat op arbeidsongeschiktheid	-1.292	-1.759
Resultaat op mutaties	16	-238
	<u>-1.317</u>	<u>-2.108</u>

12. Saldo overdrachten van rechten voor risico pensioenfonds

	2019	2018
Inkomende waardeoverdrachten	-651	-253
Inkomende waardeoverdrachten klein pensioen	-282	-
Uitgaande waardeoverdrachten	772	1.163
Uitgaande waardeoverdrachten klein pensioen	1.072	-
	<u>911</u>	<u>910</u>

Vanaf 2019 heeft het pensioenfonds te maken met inkomende en uitgaande waardeoverdrachten van kleine pensioenen naast de reguliere waardeoverdrachten.

	2019	2018
Wijziging technische voorziening inzake overdracht van rechten:		
- toevoeging aan de technische voorzieningen	1.066	265
- onttrekking aan de technische voorzieningen	-2.004	-1.069
	<u>-938</u>	<u>-804</u>

	2019	2018
Het resultaat op de waardeoverdrachten is als volgt:		
- overgenomen pensioenverplichting	-133	-12
- overgedragen pensioenverplichting	160	-94
	<u>27</u>	<u>-106</u>

13. Herverzekeringen

	2019	2018
Premies voor herverzekering	<u>73</u>	<u>71</u>

Belastingen

De activiteiten van STIP zijn vrijgesteld van belastingheffing in het kader van de vennootschapsbelasting.

Bestemming saldo van baten en lasten

Het bestuur heeft besloten om het negatief saldo baten en lasten van € 1.897.000 te onttrekken aan de Algemene Reserve.

Vaststelling van de jaarrekening door het bestuur

Het bestuur van Stichting IKEA Pensioenfonds heeft de jaarrekening 2019 vastgesteld in de vergadering van 11 juni 2020.

Stichting IKEA Pensioenfonds
Amsterdam, 11 juni 2020

Het bestuur

Angénis van den Clooster (voorzitter)

Albert Martens (secretaris)

Jethro Warbroek

Mariska Zegwaard

Rob Werkman

OVERIGE GEGEVENS

7 ACTUARIËLE VERKLARING

Opdracht

Door Stichting IKEA Pensioenfonds te Amsterdam is aan Triple A - Risk Finance Certification B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2019.

Onafhankelijkheid

Als waarmede actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting IKEA Pensioenfonds, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 3.025.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 205.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegeven verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel bezien, toereikend vastgesteld. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk minimaal vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van artikel 131 (minimaal vereist eigen vermogen) en 132 (vereist eigen vermogen).

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is lager dan de dekkingsgraad bij het minimaal vereist eigen vermogen. Deze situatie bestaat voor het eerst vanaf eind 2019.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting IKEA Pensioenfonds is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening slecht, omdat het aanwezig eigen vermogen lager is dan het minimaal vereist eigen vermogen.

In het kader van dit oordeel wijs ik op de ontwikkelingen na balansdatum als gevolg van de Coronacrisis, zoals die door het pensioenfonds in het jaarverslag zijn toegelicht.

Amsterdam, 11 juni 2020
drs. Pieter Heesterbeek AAG
verbonden aan Triple A - Risk Finance Certification B.V.

Aan: het bestuur van Stichting Ikea Pensioenfonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Ikea Pensioenfonds per 31 december 2019 en van het saldo van baten en lasten over 2019, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Wat we gecontroleerd hebben

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Ikea Pensioenfonds (hierna: 'de Stichting') te Amsterdam gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2019;
- 2 de rekening van baten en lasten over 2019;
- 3 het kasstroomoverzicht over 2019; en
- 4 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Controleaanpak

Samenvatting

Materialiteit
— Materialiteit van EUR 4,1 miljoen — 0,8 % van het pensioenvermogen
Kernpunten
— Waardering van voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het fonds
Oordeel
Goedkeurend

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 4,1 miljoen (2018: EUR 4,1 miljoen). Voor de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van circa 1,0% van het pensioenvermogen per 31 december 2019. Wij beschouwen het pensioenvermogen als de meest geschikte benchmark, omdat het pensioenvermogen een bepalende factor is in de berekening van de (beleids)dekkingsgraad die de financiële positie van de Stichting weergeeft. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij hebben met het bestuur afgesproken dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven EUR 205.000 rapporteren aan het bestuur alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Reikwijdte van de controle

Uitbesteding van bedrijfsprocessen aan dienstverleners

De Stichting heeft het beheer van de beleggingen uitbesteed aan Aegon Investment Management B.V. De pensioenadministratie is uitbesteed aan Achmea Pensioenservices N.V. De jaarrekening wordt opgesteld op basis van informatie over de beleggingen en beleggingsopbrengsten die is verstrekt door Aegon Investment Management B.V. en informatie over de technische voorzieningen, premiebijdragen en pensioenuitkeringen en overige financiële posten die is verstrekt door Achmea Pensioenservices N.V.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor het verwerven van inzicht in de aard en de significantie van de door de dienstverleners verleende diensten en in het effect ervan op de voor de controle relevante interne beheersing van de Stichting. Op basis hiervan identificeren wij de risico's op een afwijking van materieel belang en zetten wij controlewerkzaamheden op en voeren wij deze uit om op deze risico's in te spelen.

Bij de uitvoering van onze controle maken wij gebruik van de werkzaamheden en bevindingen van andere onafhankelijke accountants inzake de voor de Stichting relevante interne beheersingsmaatregelen van Aegon Investment Management B.V. en Achmea Pensioenservices N.V., zoals weergegeven in de specifiek daarvoor opgestelde (ISAE 3402 type II-)rapportages.

Onze controlewerkzaamheden bestaan uit het bepalen van de minimaal verwachte interne beheersingsmaatregelen en het bespreken van de beheersomgeving bij de dienstverleners met het pensioenbureau. Op basis daarvan evalueren wij de in de ISAE 3402 en Standaard 3000 type II-rapportages beschreven interne beheersingsmaatregelen, de verrichte werkzaamheden ter toetsing van de effectieve werking gedurende 2019 en de uitkomsten daarvan. Ook beoordelen wij de evaluatie door het bestuur van de kwaliteit van de uitbesteding aan Aegon Investment Management B.V. en Achmea Pensioenservices N.V..

Wij hebben in aanvulling hierop eigen gegevensgerichte analyses uitgevoerd waarbij wij de uitkomsten van premiebijdragen en uitkeringen hebben getoetst op basis van verwachtingen die wij zelf hiervoor hebben ontwikkeld. Wij hebben door middel van deelwaarnemingen mutaties in de pensioenadministratie, premiebijdragen en uitkeringen aan de hand van brondocumentatie onderzocht. Daarnaast hebben wij de beleggingen en beleggingsstromen getoetst middels reconciliatie met de gecontroleerde intrinsieke fondswaarden en vermogensbeheerderrapportages.

Door bovengenoemde werkzaamheden op de uitbestede bedrijfsprocessen en aanvullende eigen werkzaamheden hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de beleggingen, beleggingsstromen en -opbrengsten, (mutaties in) deelnemergegevens en aanspraken die resulteren in (wijzigingen in) de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het fonds, premiebijdragen en uitkeringen verkregen.

Reikwijdte van onze controle inzake fraude

In overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden zijn wij verantwoordelijk voor het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid (maar geen absolute) dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat die het gevolg zijn van fraude of fouten.

Als onderdeel van onze risico-inschattingswerkzaamheden hebben wij gebeurtenissen en omstandigheden geëvalueerd die wijzen op een prikkel of druk om fraude te plegen of een mogelijkheid bieden om fraude te plegen ('frauderisicofactoren') om op basis daarvan frauderisico's te identificeren, indien relevant.

Het geïdentificeerde frauderisico is besproken binnen het controleteam en wij zijn alert op aanwijzingen van fraude gedurende de controle. Op basis van de controlestandaard hebben wij het frauderisico met betrekking tot doorbreking van interne beheersingsmaatregelen door het bestuur (veronderstelde risico) geëvalueerd. Het veronderstelde frauderisico met betrekking tot de opbrengstverantwoording is niet van toepassing, vooral omdat de mogelijkheden tot het materieel beïnvloeden van de opbrengstverantwoording beperkt zijn.

Onze controlewerkzaamheden omvatten een evaluatie van de opzet en het bestaan alsmede de effectieve werking van interne beheersingsmaatregelen die relevant zijn voor het mitigeren van dit risico, een evaluatie van management bias en het identificeren van (administratieve) journaalposten met een hoger frauderisico. Indien wij journaalposten met een verhoogd risico hebben geïdentificeerd, controleren wij deze door middel van validatie van brondocumentatie.

Bij het bepalen van onze controlewerkzaamheden maken wij gebruik van de inschatting en evaluatie van de Stichting met betrekking tot het interne beleid omtrent frauderisico-beheersing (preventie, detectie en respons), inclusief de opzet van ethische standaarden om een open en eerlijke cultuur na te streven.

Wij hebben onze risico-inschatting en controlewerkzaamheden gecommuniceerd aan het bestuur. Onze controlewerkzaamheden verschillen van een specifiek forensisch fraudeonderzoek, welk onderzoek vaak een meer diepgaand karakter heeft.

Onze controlewerkzaamheden om frauderisico's te adresseren hebben niet geleid tot de identificatie van een kernpunt van de controle.

Reikwijdte van onze controle inzake het niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben feiten en omstandigheden geëvalueerd om wet- en regelgeving te identificeren die relevant is voor de Stichting. Wij hebben wet- en regelgeving geïdentificeerd die redelijkerwijs een materieel effect op de jaarrekening kan hebben op basis van onze risico-inschatting en sector kennis, door middel van het bevragen van het bestuur en een evaluatie van het beleid en geïmplementeerde procedures ten aanzien van het voldoen aan wet- en regelgeving.

Geïdentificeerde wet- en regelgeving is besproken binnen het controleteam en wij zijn alert op aanwijzingen van het niet voldoen aan wet- en of regelgeving gedurende de controle. De potentiële impact van wet- en regelgeving varieert sterk:

- De Stichting is onderhevig aan wet- en regelgeving die direct van invloed is op de jaarrekening, inclusief de Pensioenwet en verslaggevingstandaarden (inclusief voor de Stichting specifieke wet- en regelgeving). Wij hebben het voldoen aan deze wet- en regelgeving vastgesteld als onderdeel van onze controlewerkzaamheden voor de relevante elementen in de jaarrekening.
- Daarnaast is de Stichting onderhevig aan diverse wet- en regelgeving waarbij niet voldoen aan deze wet- en regelgeving indirect van invloed kan zijn op de jaarrekening ten aanzien van elementen verantwoord of toegelicht in de jaarrekening, of beide, bijvoorbeeld als gevolg van het ontvangen van boetes of claims.
Wij hebben het Besluit Financieel toetsingskader pensioenfondsen (Bftp) geïdentificeerd als wetgeving die indirect, redelijkerwijs een materiële impact op de jaarrekening zou kunnen hebben.

De Nederlandse controlestandaarden beperken onze controlewerkzaamheden met betrekking tot het identificeren van het niet voldoen aan wet- en regelgeving met een indirecte invloed tot het bevragen van het bestuur en inspectie van correspondentie met toezichthoudende instanties alsmede andere juridische correspondentie. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot het identificeren van gevallen of vermoedens van niet voldoen aan wet- en regelgeving anders dan wat reeds door de Stichting is geïdentificeerd.

De impact van bekende gevallen of vermoedens van niet voldoen aan wet- en regelgeving hebben wij geadresseerd in de controlewerkzaamheden met betrekking tot de relevante elementen zoals verantwoord in de jaarrekening.

De uitgevoerde werkzaamheden inzake het adresseren van het risico op het niet voldoen aan wet- en regelgeving hebben niet geleid tot het identificeren van een kernpunt in onze controleverklaring.

Onze controlewerkzaamheden verschillen van een specifiek forensisch onderzoek naar het voldoen aan wet- en regelgeving. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en voor de opzet van een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude, waaronder het voldoen aan wet- en regelgeving.

Indien de gevolgen voor de jaarrekening van het niet voldoen aan indirecte wet- en regelgeving (onregelmatigheden) minder direct van invloed zijn op gebeurtenissen en transacties die in de jaarrekening tot uitdrukking komen, hoe minder waarschijnlijk het is dat de inherent beperkte controlewerkzaamheden, zoals vereist door de controlestandaarden, dit zouden identificeren. Bovendien bestaat er, zoals bij elke controle, een hoger risico op het niet detecteren van onregelmatigheden indien deze het gevolg zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, opzettelijke onjuistheden, verkeerde representaties of de doorbreking van interne beheersmaatregelen.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het belangrijkste waren tijdens onze controle van de **jaarrekening**. De kernpunten van onze controle hebben wij aan het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Waardering van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het fonds

Omschrijving

De voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het fonds vormt een significante post op de balans van de Stichting en worden gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De waardering van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het fonds komt tot stand door middel van een berekening waarin aanspraakgegevens van deelnemers met behulp van belangrijke schattingen over levensverwachtingen, kostenniveaus en arbeidsongeschiktheid worden vertaald naar verwachte toekomstige kasstromen (uitkeringen). De kasstromen worden contant gemaakt tegen de marktrente (rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank).

Het maken van de schattingen vergt een hoge mate van oordeelsvorming van het bestuur, waarbij gebruik wordt gemaakt van actuariële modellen en het bestuur zich laat adviseren door actuariële deskundigen. Gezien de complexiteit en de invloed hiervan op de hoogte van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het fonds, het saldo van baten en lasten, het eigen vermogen en de beleidsdekkingsgraad, vormde de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het fonds een kernpunt in onze controle.

Het bestuur heeft in de Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling op pagina's 59-60 de waarderingsgrondslagen en veronderstellingen voor de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het fonds opgenomen. In de risicoparagraaf is de gevoeligheid van de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het fonds voor schattingen uiteengezet.

Het evalueren van de waarderingsgrondslagen en het vaststellen van de juistheid en toereikendheid van de toelichtingen vormden onderdeel van onze werkzaamheden.

Onze aanpak

Bij onze controle maken wij gebruik van de werkzaamheden van de certificerend actuaris die door de Stichting is aangesteld. Wij hebben bij aanvang van de controle en bij afronding ervan afstemming gehad met de certificerend actuaris over de te volgen aanpak, de attentiepunten en de uitkomsten.

Wij hebben de door het bestuur gehanteerde schattingsmethoden en veronderstellingen geëvalueerd. Hierbij hebben wij de consistentie, prudentie en actualiteit van de schattingsmethode en veronderstellingen betrokken. Wij hebben de onderbouwing van de veronderstellingen door het bestuur geëvalueerd aan de hand van een toetsing van de historische betrouwbaarheid daarvan en algemeen geactualiseerde uitgangspunten zoals overlevingskansen. De gehanteerde schattingsmethoden en veronderstellingen hebben wij besproken met de certificerend actuaris. Wij hebben de actuariële verklaring zoals opgenomen in de overige gegevens en de werkzaamheden van de certificerend actuaris geëvalueerd.

Onze werkzaamheden omvatten verder het evalueren van de uitkomst van de actuariële analyse van het resultaat in relatie tot eerder gemaakte schattingen en kasstroomprojecties. Tevens hebben wij de waarderingsgrondslagen en de juistheid en toereikendheid van de toelichtingen in de jaarrekening geëvalueerd.

Onze observatie

Wij vinden de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het fonds evenwichtig bepaald en de toelichting toereikend.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat; en
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben een mindere diepgang dan onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de informatie die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de Stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van de genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de Stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstelling is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Amstelveen, 11 juni 2020

KPMG Accountants N.V.

F.M. van den Wildenberg RA

BIJLAGEN

1 VERLOOPSTAAT DEELNEMERS

	2019		2018	
	Aantal	Aantal	Aantal	Aantal
Deelnemers				
Stand vorig boekjaar		6.927		6.941
Nieuwe toetredingen	1.960		1.692	
Ontslag met premievrije aanspraak	-1.834		-1.676	
Ingang pensioen	-20		-18	
Revalidering	-5		-5	
Overlijden	-8		-6	
Waardeoverdracht	-		-1	
Andere oorzaken	-1		-	
		92		-14
Stand einde boekjaar		7.019		6.927
Gewezen deelnemers				
Stand vorig boekjaar		8.484		7.767
Toetreding/herintreding	-145		-117	
Ingang pensioen	-23		-30	
Revalidering	5		5	
Overlijden	-3		-7	
Ontslag met premievrije aanspraak	1.681		1.541	
Waardeoverdrachten	-794		-69	
Afkopen	-252		-547	
Andere oorzaken	-25		-59	
		444		717
Stand einde boekjaar		8.928		8.484
Pensioengerechtigden				
Stand vorig boekjaar		334		288
Ingang pensioen	43		48	
Overlijden	-3		-1	
Afkoop	-4		-10	
Toekenning nabestaandenpensioen	19		14	
Overige oorzaken	-5		-5	
		50		46
Stand einde boekjaar		384		334
		16.331		15.745

2 VERKLARENDE BEGRIPPENLIJST

Deze lijst legt uit wat er met een woord bedoeld wordt, het zijn geen definities.

ABTN

De actuariële en bedrijfstechnische nota is een belangrijk document, waarin het beleid en de organisatie van STIP worden beschreven. Elk pensioenfonds moet een dergelijke ABTN hebben.

Actieve deelnemer

Werknemer die in de pensioenregeling pensioen opbouwt.

Actuariële grondslagen

Gegevens als sterftekansen, arbeidsongeschiktheidskansen, rekenrente en kosten die gebruikt worden om vast te stellen hoeveel geld er nodig is om de pensioentoezeggingen te kunnen waarmaken.

Actuaris

Verzekeringswiskundige, die voor het pensioenfonds bepaalt hoe hoog de premie is, risicoanalyses maakt en bepaalt welk bedrag voor toekomstige verplichtingen moet worden gereserveerd.

Afkoop

Bij afkoop wordt de afkoopwaarde van de pensioenaanspraken in één keer uitgekeerd, de pensioenvoorziening is dan definitief beëindigd.

ABS (Asset Backed Securities)

Asset-backed security, vaak afgekort tot ABS, is een financieel instrument / zekerheid dat wordt gefinancierd met de kasstroom (inkomsten) gegenereerd uit een portefeuille van activa. Deze activa zijn verstrekt als zakelijk onderpand. Vaak betreft het hier een groep van kleine, illiquide activa die individueel niet, maar samengevoegd wel, verhandeld kunnen worden.

AFM

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) houdt toezicht op de financiële markten in Nederland. Het gaat dan om het gedrag van en de informatieverstrekking door de aanbieders van financiële producten en diensten en ondernemingen die effecten uitgeven.

ALM studie

Het doen van een Asset Liability Management studie is het proces van het krijgen van inzicht in de onderlinge afhankelijkheden in de ontwikkeling van pensioenen en beleggingen.

Beleggingsmandaat

De voorwaarden die STIP stelt aan de vermogensbeheerder (AEGON) voor de beleggingen namens STIP, bijvoorbeeld hoeveel procent van het vermogen belegd wordt in vastrentende waarden, aandelen, etc. (ook wel beleggingsmix).

Benchmark

Een benchmark is een maatstaf ter vergelijking van het beleggingsresultaat. Voor aandelenbeleggingen is de benchmark vaak een aandelenindex, bijvoorbeeld de AEX.

Bepaalde partnersysteem

Systeem voor reservering voor partnerpensioenen waarbij alleen gereserveerd wordt indien de deelnemer daadwerkelijk gehuwd is of een geregistreerd partnerschap is aangegaan.

Bruto koopsom / Netto koopsom

De bruto koopsom is de netto koopsom verhoogd met relevante opslagen, zoals een opslag voor toekomstige uitvoeringskosten.

De netto koopsom bestaat uit de kosten voor de aangroei van pensioenaanspraken voor het lopende jaar dan wel de periode tot pensionering.

Collateral

In onderpand gegeven of gekregen zekerheden (cash of effecten) ter dekking van verplichtingen.

Contante waarde

Het bedrag dat nodig is om in de toekomst een of meer betalingen mee te kunnen verrichten, waarbij rekening is gehouden met toekomstige rente. Binnen de pensioenregeling wordt met dit bedrag vaak de contante waarde van het toekomstig pensioen bedoeld.

COR

Centrale Ondernemingsraad van IKEA Nederland.

Credit default swaps

Dit zijn overeenkomsten tussen partijen waarbij het kredietrisico van een derde partij tegen betaling van een premie geheel of gedeeltelijk wordt overgedragen. In de praktijk komt het neer op een verzekering op een obligatie of hypotheeklening.

Credits

Engelse benaming voor bedrijfsobligaties. Verzamelnaam voor vastrentende beleggingen die uitgegeven worden door bedrijven met uiteenlopende kredietwaardigheid (kredietrating).

Dekkingsgraad

De **aanwezige of actuele dekkingsgraad** is de verhouding tussen enerzijds de contante waarde van de op dat moment geldende reglementaire pensioenaanspraken en anderzijds het aanwezige vermogen. Het aanwezige vermogen is de som van de waarde van de beleggingen, vorderingen, liquide middelen verminderd met de schulden.

Onder het nieuwe FTK (Financieel Toetsingskader) moeten pensioenfondsen ook hun **beleidsdekkingsgraad** berekenen. De beleidsdekkingsgraad wordt berekend door het gemiddelde te nemen van de aanwezige dekkingsgraden van de afgelopen 12 maanden. Deze beleidsdekkingsgraad is minder afhankelijk van dagkoersen. Het pensioenfonds is wettelijk verplicht om de beleidsdekkingsgraad te gebruiken als basis voor bepaalde beleidsbeslissingen.

De **vereiste dekkingsgraad** geeft aan hoe hoog de beleidsdekkingsgraad van een pensioenfonds wettelijk moet zijn. Is de beleidsdekkingsgraad hoger dan de vereiste dekkingsgraad, dan beschikt het pensioenfonds over een financiële buffer die voldoende is. Deze buffer dient om schommelingen in de waarde van de beleggingen en de verplichtingen op te vangen. Is de beleidsdekkingsgraad lager dan de vereiste dekkingsgraad, dan is de buffer onvoldoende groot.

Vanaf 2015 moet de **reële dekkingsgraad** per jaareinde worden gerapporteerd aan De Nederlandsche Bank. In de reële dekkingsgraad wordt de verwachte stijging van de prijzen meegenomen als pensioenverplichting.

De Nederlandsche Bank (DNB)

Verantwoordelijk voor het toezicht op de degelijkheid van financiële instellingen. Vanuit deze functie houdt de DNB onder andere toezicht op pensioenfondsen en verzekeraars.

Derivaten

Een derivaat geeft de koper het recht om iets voor een bepaalde koers te kopen of te verkopen. De waarde van een derivaat hangt af van de onderliggende waarde zoals de waarde van een aandeel, grondstof of vreemde valuta.

Bekende financiële derivaten zijn opties, swaps, futures, valutatermijncontracten e.d.

Doorkijkprincipe

Bij het doorkijkprincipe worden voor de beleggingsfondsen de aard en de samenstelling van de onderliggende beleggingen ook bekeken.

Emerging market debt (EMD)

Obligaties van landen met opkomende economieën (EMD).

Extern toezicht

Toezicht op het pensioenfonds door DNB en AFM.

FNV

FNV is de grootste vakbond in de marktsector.

Franchise

Dit is het deel van je maximum pensioengevend salaris waarover je geen pensioen opbouwt. Je bouwt hierover geen pensioen op, omdat je vanaf je 67ste een AOW-uitkering ontvangt van de overheid.

Futures

Dit is een financieel contract tussen 2 partijen die zich verbinden om op een bepaald tijdstip een bepaalde hoeveelheid van een product of financieel instrument te verhandelen tegen een vooraf bepaalde prijs. Men komt dus een transactie in de toekomst overeen.

Geamortiseerde kostprijs

Bedrag waarvoor activa (vordering) of passiva (schuld) op de balans is komen te staan, verminderd met eventuele aflossingen, waardeverminderingen of oninbaarheid.

Gewezen deelnemer

Een persoon die uit dienst is gegaan bij IKEA en voor wie niet langer pensioenpremie wordt betaald en dus geen pensioen meer opbouwt, maar wel pensioen krijgt op de pensioendatum. Ook bekend als slaper.

Haalbaarheidstoets

De haalbaarheidstoets, ingevoerd ter vervanging van de continuïteitsanalyse, is een wettelijk verplichte toets waarmee je als pensioenfonds bekijkt of je over een periode van 60 jaar het resultaat behaalt waar je naar streeft en welke risico's daarbij spelen.

Herstelplan

Als een pensioenfonds in onderdekking raakt (niet beschikt over voldoende vermogen om op lange termijn aan alle verplichtingen te kunnen voldoen), moet dit gemeld worden bij de DNB en een herstelplan worden gemaakt. In het herstelplan legt het pensioenfonds uit welke maatregelen het neemt om te zorgen dat er weer voldoende vermogen in het pensioenfonds komt.

High Yield

Obligaties worden bestempeld als high yield als ze zijn uitgegeven door minder kredietwaardige bedrijven. Het verwachte rendement maar ook het risico op dergelijke leningen is hoger dan op credits en staatsleningen.

IBNR

IBNR staat voor Incurred But Not Reported. Dit zijn schades die zich wel hebben voorgedaan, maar die nog niet gemeld of bekend zijn.

Het pensioenfonds houdt een voorziening aan voor het risico dat (zieke) deelnemers die zich bevinden in de periode van verplichting tot loondoorbetaling, binnen twee jaar arbeidsongeschikt worden.

Intern toezicht

Het kritisch bekijken van het functioneren van het bestuur door onafhankelijke deskundigen. Bij STIP wordt dit gedaan door de visitatiecommissie.

Kasstroomoverzicht indirect/direct

Een kasstroomoverzicht is een overzicht van de geldmiddelen die in een verslagperiode beschikbaar zijn gekomen en waarvoor deze geldmiddelen gebruikt zijn, ingedeeld naar de verschillende activiteiten.

Bij de indirecte methode kunnen alle gegevens afgeleid worden uit de jaarrekening. Dit in tegenstelling tot de directe methode waar een extra informatiestroom over uitgaven en ontvangsten noodzakelijk is.

Bij de directe methode worden alle werkelijke ontvangsten en uitgaven in de verslagperiode opgenomen.

Latent nabestaandenpensioen

Een nabestaandenpensioen dat pas ingaat nadat de hoofdverzekerde overlijdt. Latent komt erop neer dat het pensioen niet voor de hoofdverzekerde is, maar voor de partner.

Middeloonregeling

Veel voorkomende pensioenregeling waarbij je pensioen jaarlijks berekend wordt aan de hand van het salaris in dat jaar. De pensioenregeling, die wordt uitgevoerd door STIP, is ook een middeloonregeling en geldt voor de meeste deelnemers.

Obligatie

Schuldbrief uitgegeven door een bedrijf of instelling, die verhandeld kan worden op de beurs. De obligatiehouder ontvangt rente, aan het einde van de looptijd van de obligatie wordt de hoofdsom terugbetaald.

Onbepaalde partnersysteem

Systeem voor partnerpensioen waarbij er vanuit wordt gegaan dat een bepaald deel van de deelnemers een partner heeft voor wie een partnerpensioen moet worden verzekerd. Op het moment van overlijden van een deelnemer wordt pas onderzocht of deze al dan niet een pensioengerechtigde partner nalaat.

Pensioenovereenkomst

Overeenkomst tussen werkgever en werknemer, waarin afgesproken wordt hoe de pensioenregeling er uit ziet. Het pensioenfonds vertaalt de pensioenovereenkomst in een pensioenreglement.

Pensioenpremie

Het bedrag dat IKEA betaalt aan STIP om de op te bouwen pensioenaanspraken te financieren.

IKEA verhaalt een deel van de premie op de werknemers, dit heet werknemersbijdrage. De werknemersbijdrage wordt maandelijks op het salaris ingehouden.

Pensioenreglement

Algemene beschrijving van de pensioenregeling die in het betreffende bedrijf, beroepsgroep of bedrijfstak geldt. Daarin is vermeld wie deelnemen aan de regeling, hoe de hoogte van de pensioenen worden vastgesteld, welke aanspraken er zijn, wat de consequenties zijn bij ontslag, huwelijk, scheiding, arbeidsongeschiktheid, bereiken pensioendatum en overlijden. Het pensioenreglement is de juridische basis waaraan de betrokkenen hun aanspraken en uitkeringen ontleen.

Pensioenuitvoerder

Dat is het pensioenfonds of de verzekeraar die de pensioenregeling uitvoert voor een werkgever. STIP is dus een pensioenuitvoerder.

Performance

Het totale rendement op de beleggingen.

Rendement

Het resultaat dat een verzekeringsmaatschappij of een pensioenfonds behaalt op het belegde vermogen.

Securities Lending

Securities Lending is een financiële dienstverlening waarbij een instelling aan een andere instelling effecten uitleent. Voor dit uitlenen wordt een vergoeding ontvangen, waardoor er extra rendement behaald kan worden.

Solvabiliteit

Solvabiliteit is de mate waarin een pensioenfonds op langere termijn zijn pensioenverplichtingen kan voldoen.

Star Principles

Principes voor goed pensioenfondsbestuur, vastgelegd door de Stichting voor de Arbeid.

Stop-loss

Een pensioenfonds kan risico's voor overlijden of arbeidsongeschiktheid herverzekeren. Bij een stop-loss contract wordt slechts een deel van de schade herverzekerd en is het pensioenfonds bereid om zelf een deel van de schade te dragen (eigen behoud).

Taperen

Taperen betekent geleidelijk afbouwen van het opkoopprogramma van staatsleningen en hypotheekobligaties door de Federal Reserve, het Amerikaanse stelsel van centrale banken.

Toeslagverlening

Indexatie en toeslagverlening is precies hetzelfde maar volgens de wet moeten we het toeslag noemen. Het betekent verhoging van het pensioen met een bepaald percentage. Dat percentage kan gelijk zijn aan de prijs- of loonontwikkeling. Bij STIP is de indexatie voorwaardelijk, dat wil zeggen dat je er niet vanuit mag gaan dat als je het ene jaar wel een toeslag hebt gekregen op je pensioen, dat het volgende jaar ook zo zal zijn. Elk jaar beslist het bestuur of er wel of geen toeslag kan worden gegeven.

Ultimate Forward Rate (UFR)

De UFR-methode is in september 2012 ingevoerd voor Nederlandse pensioenfondsen. De UFR speelt een belangrijke rol bij de waardering van de verplichtingen van pensioenfondsen op de lange termijn. De pensioenverplichtingen worden met de UFR minder gevoelig voor schommelingen en mogelijke verstoringen in de lange rente. Het betreft de rekenrente na het laatste liquide punt in de swaptermijnmarkt. Het is een risicovrije rekenrente voor langjarige contracten, waarin wegens de lange looptijd onvoldoende handel in bestaat.

Uitgaande waardeoverdracht (UWO)

Geldbedrag dat ten behoeve van een deelnemer bij vertrek naar een andere werkgever, naar de pensioenuitvoerder van die andere werkgever wordt overgeheveld om daar pensioenaanspraken in te kopen.

Vastrentende waarden

Verzamelnaam voor beleggingen met een vaste rentevergoeding en een vaste looptijd, zoals obligaties en hypotheke.

Verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan (bestaande uit een actieve, een gepensioneerde en een vertegenwoordiger van de werkgever) kijkt achteraf of het bestuur in het afgelopen jaar goed bestuurd heeft en zich aan de STAR principes heeft gehouden.

Visitatiecommissie

Een commissie van onafhankelijke deskundigen die het intern toezicht uitoefenen door kritisch te kijken naar het functioneren van het bestuur.

WIM

Werknemersvereniging IKEA Medewerkers.